

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**GEMİ İŞLETMECİLİĞİNDE KİMYASAL TANKER VE KURU YÜK
GEMİSİ YATIRIM ANALİZLERİ**

**Anabilim Dalı: Fen Bilimleri Enstitüsü
Programı: Deniz Ulaştırma Mühendisliği**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Müh. Serdar ÇOLAK**

Tez Danışmanı: Prof.Dr. Nil GÜLER

HAZİRAN 2007

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**GEMİ İŞLETMECİLİĞİNDE KİMYASAL TANKER VE KURU YÜK
GEMİSİ YATIRIM ANALİZLERİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Müh. Serdar ÇOLAK
512041010**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 7 Mayıs 2007
Tezin Savunulduğu Tarih : 11 Haziran 2007**

**Tez Danışmanı : Prof.Dr. Nil GÜLER
Diğer Jüri Üyeleri Prof.Dr. Güler ALKAN (İ.Ü)
Yrd.Doç.Dr. Cemil YURTÖREN (İ.T.Ü)**

HAZİRAN 2007

-ÖNSÖZ-

Toplumsal yaşamı ve kültür hayatını etkileyen en önemli etkenlerden biri de deniz taşımacılığıdır. Dünya ticaretinin büyük bir kısmı deniz taşımacılığı ile gerçekleşmektedir. Büyük bir öneme sahip gemi işletmeciliği sektöründe iyi bir organizasyonun ve koordinasyonun sağlanabilmesi ancak sağlıklı gemi işletme sistemleriyle ve doğru hesaplanan maliyet analizleri sonucunda ortaya çıkabilir.

Her zaman ilgimi çekmiş olan gemi işletmeciliğinde, başta bana bu konuda çalışma imkânı veren ve yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer hocam sayın Prof..Dr. Nil GÜLER' e, yaptığım çalışmada bana yardımcı olan tüm arkadaşlarıma ve bana olan desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme teşekkürlerimi sunarım.

Serdar Çolak

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
TABLO LİSTESİ	vi
ŞEKİL LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
SUMMARY	ix
1. GİRİŞ	1
2. GEMİ İŞLETMECİLİĞİ VE GENEL TANIMI	5
2.1. Giriş	5
2.2. Gemi İşletmeciliği Tipleri	6
2.3. Gemi İşletmeciliği Organizasyonu	9
2.4. Gemi Acenteliği ve Brokerlık	17
3. GEMİ ACENTELERİNDE İLİŞKİ PAZARLAMA	24
3.1. Giriş	24
3.2. Gemi Acenteleri ve Hizmet Özellikleri	25
3.3. Gemi Acentesi Hizmetleri ve Pazarlama Stratejileri	26
3.4. Gemi Acentelerinde Satış Yönetimi	27
3.5. Satış Yönetimi İşlemi	27
3.6. Gemi Acentelerinde Satış Yönetimi Uygulamaları	28
4. GEMİ İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYETLER VE MALİYET SİSTEMİNİN KURULMASI	30
4.1. Giriş	30
4.2. Gemi İşletmeciliğinde Çalışma Düzeni	30
4.3. Gemi İşletmelerinde Maliyet Taşıyıcıları	31
4.4. Gemi İşletmelerinde Maliyet Türleri	33

5. BİR TANKER VE BİR KURUYÜK GEMİSİNİN GÜNLÜK İŞLETME MASRAFLARININ HESAPLANMASI VE MALİYET ANALİZLERİNİN YAPILMASI	44
5.1 Giriş	44
5.2 Net Bugünkü Değer ve Gelecek bugünkü Değer Metotlarını kullanarak Tanker ve Kuru Yük Gemisinin Maliyet Analizlerinin Yapılması	48
5.3 5000 DWT Kimyasal Tanker Yatırım Analizi	49
5.4 5000 DWT Kuru Yük Gemisi Yatırım Analizi	51
6. SONUÇLAR VE TARTIŞMA	55
KAYNAKLAR	57
EKLER	60
ÖZGEÇMİŞ	81

KISALTMALAR

TC : Time Charter Zamanla Sınırlı Gemi Kiralama Kontratı
DRC : Günlük İşletme Giderleri
P : Paranın Şimdiki Değeri
F : Paranın Gelecekteki Değeri

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1: Kimyasal Tanker Toplam İşletme Masrafları Tablosu.....	45
Tablo 2: Kuru Yük Gemisi Toplam İşletme Masrafları Tablosu.....	46
Tablo 3: Kimyasal Tanker Malzeme Maliyet Tablosu.....	60
Tablo 4: Kimyasal Tanker Mürettebat Ücret Tablosu.....	61
Tablo 5: Kimyasal Tanker Genel Masraflar Tablosu.....	62
Tablo 6: Kuru Yük Gemisi Malzeme Maliyet Tablosu.....	63
Tablo 7: Kuru Yük Gemisi Mürettebat Ücret Tablosu.....	64
Tablo 8: Kuru Yük Gemisi Genel Masraflar Tablosu.....	65
Tablo 9: Faiz Oranları Tablosu.....	66

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1: Deniz Nakliye firmalarının organizasyon şeması.....	16
Şekil 2: Gemide Örgüt Şeması.....	35
Şekil 3: Liner Gemi İşletmeciliği Bölümleri Şeması.....	78
Şekil 4: Liner Şirket Organizasyonu Şeması.....	79
Şekil 5: Gemi İşletme Maliyetleri Tablosu.....	80

GEMİ İŞLETMECİLİĞİNDE KİMYASAL TANKER VE KURU YÜK GEMİSİ YATIRIM ANALİZLERİ

ÖZET

Gemi işletme sektöründe mevcut organizasyonların doğru bir şekilde işletilmesi için, öncelikle bunların günümüzdeki işleyiş şekillerini ve sektörde yapılan yanlışları ortaya çıkartmak gerekir. Çalışmada gemi işletme şirketlerinin başlıca sorunu olan, yanlış kurulan ve işleyen maliyet sisteminin doğru bir şekilde kurulması için "gemi işletmeciliğinde maliyetler ve maliyet sisteminin kurulması" gibi bilimsel çözüm önerileri incelenerek, gemi işletmeciliğinin ayrılmaz parçalarından olan acentelik ve brokerlık sektörünün sorunları ortaya konulmuştur ve bu organizasyonları yabancı ülkedeki organizasyonlarla kıyaslayarak, eksik yönleri gösterilmiştir. Bu organizasyonların daha verimli çalışmasını sağlayacak gemi acentelerinde ve diğer benzer iş kollarında da kullanılan müşterilerle uzun dönemli ve iyi ilişkiler kurmak için gerekli olan "İlişki Pazarlama Yaklaşımı" gibi acentelik sektöründe uygulanması ve geliştirilmesi gereken çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır. Bunun yanında 5 yaşında 5000 dwt luk bir kimyasal tanker ile aynı yaşta bir kuru yük gemisinin günlük işletme maliyetleri hesaplanmış, bu gemilere yapılacak yatırımlardan hangisinin daha kârlı olacağını öngörebilmek amacıyla "Net Bugünkü Değer ve Gelecek Bugünkü Değer Metotları" kullanılarak ilk yatırım maliyetleri yıllık gider ve kazançlar ve 5. yıl sonunda bu gemilerin satılmasıyla elde edilen kazanç göz önüne alınarak Gemilerin 5 yıllık Maliyet Analizleri yapılmış ve hangi gemiye yatırım yapılmasının daha avantajlı olacağı sonucuna varılmıştır.

DRY CARGO AND CHEMICAL TANKER INVESTMENT ANALYSIS IN SHIP MANAGEMENT SECTOR

SUMMARY

This thesis consists of six parts: in part 1 a general section including an introduction, a literature review, the important aspects of the life history of ship management sector and the objectives of the study are explained. In Part 2 the personal and scientific investigations on the shipping sector, the ship agency and brokerage are described, in addition types of ship management organizations is defined. In Part 3 a new approach to the studies on the consumer relationships in maritime sector is explained, in Part 4 the financial system of ship management companies are defined. In Part 5 comparison between the 5 years old, 5000 dwt dry cargo and chemical tanker investments are analysed by using present and future worth methods. In the final Part 6, the general discussion, results are put in a wider perspective.

1. GİRİŞ

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de Deniz Nakliye Şirketleri vaktiyle herhangi bir gemide kaptanlık yapan şahsın biriktirdiği sermaye ile ya da kendi başına veya birkaç arkadaş bir araya gelerek bir gemi almaları ile kurulmuştur. Yine bu tip girişimlerde gemi tonajı doğal olarak küçük tutulmuş ve kıyı taşımacılığında başka bir deyişle o ülkenin kabotaj taşımacılığında kullanılmıştır. [1]

Her gemi için bir firma kurma prensibi, yabancı ülkelerde de takip edilmiş, ancak sonradan önemini kaybetmiştir. 1980 yılından sonra ülkemizde verilen uygun kredilerle birçok Gemi işletme şirketi kurulmuş ve bunlardan birçoğu koster tonajına yatırım yapmışlardır. Böylece ülkemizde genelde Akdeniz, Karadeniz taşımacılığı ile uğraşan özel bir kesim armatör ve yaygın işletmecilik modeli gelişmiştir. Oysaki; aynı dönemlerde dünyada gerek deniz taşımacılığına yatırılması gereken sermayenin büyümesi, gerekse bu sektörde ortaya çıkan kriz nedeniyle riski paylaşmak aralarındaki rekabeti ortadan kaldırmak ve mevcut sermayeleri ile daha büyük yatırımlara gitmek için ulusal ve uluslararası bazda havuzların ve konsorsiyumların tesis edildiği görülmüştür. [2]

Bunun neticesinde;

-Birkaç bağımsız kuruluş faaliyetine son vererek, müştereken yeni ve büyük kuruluşlar oluşturmuşlar,

- Bir küçük firma başka bir büyük firma ile birleşerek onun adı altında faaliyetine devam etmiş,

- Bir holding bünyesinde birleşme olmuştur.

Yukarıda belirtilen birleşme ihtiyacı, ilk önceleri yapılacak yatırımın büyüklüğünden, yatırım maliyetlerinin artmasından ve küçük çapta işletmecilik modelinden daha büyük ölçüye geçiş ihtiyacından kaynaklanmıştır. [2] Birinci petrol şokundan sonra dünya ekonomisindeki krize paralel olarak deniz ticaret sektöründe de görülen kriz nedeniyle, batılı armatörler, yukarıda sözü edilen sermaye ihtiyacının yanı sıra riski dağıtmak ve belli alanlarda aralarındaki rekabeti ortadan kaldırmak için birleşmeye başlamışlardır. Bu tip birleşmeler, havuz oluşturmak şeklinde görülmeye başlamıştır. [2]

Geçtiğimiz 10 yılın diğer bir özelliği de hem aralarında rekabeti ortadan kaldırma hem riski paylaşmak hem de ihtiyaç duyulan sermayeyi karşılamak için uluslararası konsorsiyum oluşturmaktır. [1]

Her gemi için ayrı bir firma kurma politikası, yakın zamana kadar dünyada birçok armatörün izlediği bir politikadır. Bunun nedeni, her geminin ayrı bir işyeri ve ayrı bir finansal birim olmasıdır. Bu durum hem armatör hem de gemiyi finanse eden banka için belli şartlar altında avantajlı olmaktaydı ancak bu politika yavaş yavaş kaybolmuş ve önemini kaybetmiştir. Bugün için dünyada birçok gemiye sahip çok ortaklı şirketlerin kurulması durumu ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ise 1980'den sonra verilen kredilerle her gemi için ayrı firma kurma eğilimi ortaya çıkmıştır. Dünyadaki deniz nakliye firmaları A.Ş. türündeki kuruluşlardır. Türkiye'deki deniz nakliye firmaları da genelde A.Ş. yapısındadırlar. Dünya'daki belli başlı deniz nakliye firmalarında hisselerin çoğunluğu bir veya birkaç kişide toplanmıştır. Türkiye'de de durum aynıdır. Ancak Türkiye'deki farklılık, diğer ülkelerde firmalar halka açık anonim şirket halinde iken ve bu bakımdan denizcilikle de ilgili bir sermaye piyasası oluşmuş iken, Türkiye'deki deniz nakliye firmaları halka açılmamaktadır. Bunun da nedeni ilgili yasanın müsait olmamasıdır. Donatma iştirakinin gemi siciline kaydedilebilmesi açısından hisselerin nama yazılı olması gerekmektedir. Hamiline olan senetler gemi siciline kaydedilmemektedir. Bu da hisselerin sermaye piyasasında el değiştirmesini, alınıp satılmasını zorlaştırmaktadır. [2]

Ayrıca geleneksel Türk armatörü de karakter itibarıyla çok ortaklığa müsait değildir. Batıda ve diğer ülkelerde denizci firmalarda hisselerin büyük bir bölümü belli ailelerin elinde toplanırken, bazı firmalarda ise bu durum tamamen farklı olabilmektedir. Bunun neticesinde gemi işletme şirketlerinin hisse senetlerinin bazen önemli bir bölümü bazen de % 30-45'lilik kısım halkın elinde olabilmekte, başka bir deyişle halk iştiraki temin edilebilmektedir. Türkiye'de ise böyle bir durum mevcut değildir. Armatörler kendi aralarında birleşmez iken, hisselerin büyük bölümü kendi ülkelerinde olması nedeniyle firmanın kontrolü kendilerinde olmasına rağmen halktan fon toplayamamaktadırlar. Böylece Türk Deniz Ticaret sektöründe ferdiyetçilik daha da ağırlık kazanmaktadır. Kabotaj yasamız ile çelişmeyecek şekilde yasa da gerekli değişikliği yapmak suretiyle Gemi işletme Şirketlerinin halka açılmalarını sağlamak yerinde olacaktır. [2] Bilindiği gibi anonim ortaklıklarda genel kurul, yönetim kurulu, genel müdürü denetçi mecburiyeti bulunmaktadır. Gemi işletme firmaları aile şirketi niteliğinde olduğundan, birkaç büyük kuruluş hariç, genel kurul, yönetim kurulu, hatta

genel müdür aynı kişilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla plan, strateji ve hatta taktikler aynı kişiler tarafından belirlenmektedir. [1]

Büyük şirketlerde ise Yönetim Kuruluna hissedarların dışında üye girebilmekte profesyonel genel müdür tayin edilmekte ise de asıl idare, sermaye sahibi aile şirketinin elinde olmaktadır. Böyle bir yapı kararların çok daha kısa sürede alınmasını sağlamakta ancak önemli konuların daha geniş ve profesyonel bir kadro tarafından tartışılmaması ve sadece sermaye sahibinin görüşüne göre hareket edilmesi bazen sağlıksız sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle, sermaye sahiplerinin sadece genel kurulda etkin olacağı ve yönetimin profesyonel yöneticilere bırakılacağı bir şirket yapısının oluşturulması düşünülebilir. [1]

Bunun yanında donatanların temsilcisi durumda faaliyet gösteren gemi acentelerine de yükletenlere hizmet sunmak gibi önemli görevler düşmektedir. Pazarlama bakış açısıyla ve pazarlama kurumu olarak gemi acenteleri malların doğru zamanda doğru fiyatla doğru yerde bulundurulmasında temel sorumluluğu taşımaktadırlar. Yükletenlerle donatanlar arasında ilişki oluşturma, gemi acentelerinin görevidir. Bu durumda devreye bu iş kolunda başarıyı getirecek verimliliğini arttıracak ve etkinliği bilimsel olarak kanıtlanmış olan bir yaklaşım girmektedir. Gemi acentelerinin ve diğer benzer iş kollarında da kullanılan bir yaklaşım olan ilişki pazarlamanın acentelik sektöründe uygulanması ve geliştirilmesi bir gerekliliktir. Gemi acenteleri, satış gücü yönetiminin önemli bir rolü içerdiği hizmet işletmelerinin satış yönetim işlemlerini yerine getirirler. Gemi acentelerinin müşterileri yani yükletenlerle uzun dönemli ilişkiler oluşturmada, ilişki pazarlama ana faktör durumundadır. [3]

Gemi acenteleri, pazarlama ve satış gücü organizasyonlarını, müşterilerinin uzun dönemli isteklerine göre geliştirmek zorundadırlar ve rekabet koşullarında uzun dönemli hizmet kalitesi taleplerine göre yükletenlere hizmet sunmada ilişki pazarlama uygulamaları kullanılmak durumundadır. [3]

Yapılan işin maliyetlerini bilmek, ne yaptığını bilmeye benzer. Ne yaptığını bilen işletme finansal yönden doğru kararlar alabilen işletme demektir. Böylece ileriye yönelik yatırım projelerinde doğru kararlar alınabilmekte; uzun ve kısa süreli planlar ve bütçeleme daha gerçekçi yapılabilmektedir. Bunun için gemi işletme sektöründe çalışma sistemini maliyet taşıyıcılarını ve maliyet türlerini incelemek gerekir. Maliyet sistemini kurmanın yolu, üretilen mamul veya hizmetlerin maliyetlerini oluşturan gider türleri için, gider yerlerine göre maliyet taşıyıcıları ile mamulün veya hizmetin türlerine göre belirlenmesi ve izlenmesine yönelik bir hesaplama ve kayıt sistemi oluşturmaktan

geçer. Belirtilen kayıt sisteminin oluşturulamamasının nedeni, navlun fiyatlarının, gemi işletmelerinde maliyetlerin uygun bir şekilde dağılımının sağlanmasının zor olması nedeniyle, maliyet gideri olarak kolayca hesaplanamamasıdır. Çünkü bu fiyatlar dünya gemi işletmeciliğinde piyasadaki iniş ve çıkışlara göre oluşur. Yani navlun fiyatları ile maliyetler doğru orantılı değildir. [4]

Anlatılan tüm maliyet kalemlerinin bilinmesi, gruplanması ve daha sonra gider kalemlerine yüklenmesi, ülkemizdeki gemi işletmelerinin maliyetlerini gider yerlerine göre kontrol etmesine ve böylece ulusal ve uluslararası deniz taşımacılığında rekabet etmesine imkan verecektir. [4]

Bunun yanında herhangi bir yatırım yapmadan önce iyi bir analiz yapmak diğer yatırım alternatifleriyle karşılaştırmak o yatırım için vazgeçilmez bir unsur olmalıdır. Gemi işletme firmaları için en zor kararlardan biri yatırım yapılacak geminin seçimidir. Bu seçimin iyi yapılması yatırım miktarının büyük ölçekte olması nedeniyle şirket karı üzerinde çok büyük rol oynar. Bu çalışmada 5 yaşında olan 5000 dwt luk kuru yük gemisi ile 5000 dwt luk kimyasal tankere yapılacak olan yatırımlardan hangisinin daha kârlı olacağını öngörebilmek amacıyla her birinin günlük işletme giderleri hesaplanacak ve Net Bugünkü Değer ve Gelecek Bugünkü Değer Metotları kullanılarak, bu gemilerin ilk yatırım maliyetlerini, yıllık gider ve kazançları ve 5. yıl sonunda bu gemilerin satılmasıyla elde edilen kazançlar göz önüne alarak, iki geminin işletilmesi sonucunda ortaya çıkacak nakit akış diyagramlarının oluşturularak, her bir gemi için 5. yıl sonunda elde edilecek kârın hesaplanması ve sonuçların karşılaştırılması ile birlikte hangi gemiye yatırım yapmanın daha kazançlı olacağı öngörülenecektir.

2 . GEMİ İŞLETMECİLİĞİ VE GENEL TANIMI

2.1 Giriş

Çağımızda hızla değişerek insan hayatını her geçen gün daha da kolaylaştıran ve teknolojik gelişmelerden etkilenen en önemli alanlardan biri de ulaştırma ve haberleşme kesimidir. Ulaştırma sistemleri içerisinde en az maliyetli ve en verimli olanı şüphesiz deniz taşımacılığıdır. Özellikle uzun mesafe ve kıtalararası yük taşımacılığında deniz taşımacılığı alternatif olma durumunu bugün dahi korumaktadır. Öyle ki deniz kıyısı bulunmayan ülkeler dahi, güçlü deniz filoları kurma gayretindedirler. Ayrıca dünya ticaretinin yaklaşık % 75'i deniz taşımacılığıyla sağlandığı göz önüne alınırsa, deniz işletmeciliğinin önemi daha da belirginleşir. [5]

Genel olarak gemi işletmesi, belli limanlar arasında devamlı veya düzensiz seferler düzenleyen veya sahip oldukları gemiyi veya gemileri iş tekliflerine göre kiralayan bir denizcilik şirkettir. İşletmeciliğin ve dolayısıyla mühendisliğin iyiliğinin veya kötülüğünün en iyi ölçüsü kârlılıktır. Gemi işletmeciliğinde kârlılık bazı faktörlere bağlıdır. [5]

- 1) Öncelikle gemilerin bakım, tutum ve onarımları düzenli bir şekilde yapılmalıdır. Dolayısıyla gemiler her an emniyetli bir şekilde sefere hazır tutulmalıdır.
- 2) Gemi-yük bağlantıları iyi yapılmalı, mümkün mertebe düzenli seferlerde çalışılmaya gayret gösterilmelidir.
- 3) Geminin yapısına uygun yapıda yük alınmalıdır. (Özellikle tramp işletmeciliği için geminin taşıyabileceği yük çeşitlerini arttırmak amacıyla çok amaçlı gemi tipleri ortaya çıkmıştır.)
- 4) Gemi ile haberleşmenin çok iyi olması gereklidir.
- 5-) Gemi personelinin eğitimleri çok iyi olmalıdır. Özellikle makine personelinin her biri tam manasıyla gemi makineleri işletme mühendisleri olmaları gerekmektedir. Bu kalitedeki gemi adamlarının maaşları da normale nazaran yüksek olacaktır. Çok ilginçtir ki gemide oluşabilecek büyük arızaların kaynağında, ucuz personelin çalıştırılmasının yattığı unutulmaktadır.
- 6-) İşletme, ekonomik ömrünü tamamlamış gemileri, yenileriyle değiştirmelidir

Özellikle dünyada malzeme ve işçilik fiyatlarının artması yeni gemi inşasını olumsuz etkilemiştir. İş gücünün ucuz olduğu ülkelerde gemi inşaatı yapılabilir. Ancak daha çok gelişmekte olan bu gibi ülkelerde gemi yapımı uzun bir zaman almakta ve bu da gemi yatırımcısı için uzun vadeli yatırım olmaktadır. Dolayısıyla ikinci el gemilerin alınması daha çok rağbet görmektedir. [5]

Bunun yanında gemi işletmeciliği sektöründe

- İlk yatırım maliyetlerinin yüksekliği (sermaye yoğun olması),
- Gemi işletmelerinin içinde faaliyette bulundukları pazarın çok değişken olması,
- Denizcilik sektörünün çeşitli riskler ve belirsizliklerle dolu olması, gibi sebeplerden dolayı sözü edilen şirketlerin, finansal yapılarının planlanması önem kazanmaktadır. [6]

Ayrıca gemi işletmeciliğinde finansman şartları gün geçtikçe daha karmaşık hale gelmektedir. Geleneksel olarak yeni gemi yatırımlarının elde edilecek kârdan finanse edilmesine karşılık, günümüzde ucuz kredi, hızlandırılmış amortisman, sübvansiyonlar vergi indirimi gibi konularla, kârlılık hesapları çok zor yapılır hale gelmiştir. [5]

2.2 Gemi İşletmeciliği Tipleri

Gemi işletmeciliği operasyonlarının sınıflandırılması bir çok yolla yapılabilir. Bu sınıflandırma, gemilerin çalıştığı sahalara ve limanlara göre yapılabileceği gibi aşağıda olduğu gibi, gemi işletmeciliği tiplerine göre de yapılabilir. [7]

- 1) Tramp (veya düzensiz) servisler
- 2) Liner (düzenli) işletmecilik
- 3) Özel (veya endüstriyel) işletmecilik
- 4) Yolcu gemileri işletmeciliği

2.2.1 Tramp Gemi İşletmeciliği

Düzensiz sefer gemi işletmeciliği de denilen tramp gemi işletmeciliği, deniz ticaret taşımacılığının en eski formudur. Geçmişte tramp taşımacılığa neden olan sebepler; [8]

- a) Teknik nedenler (Gemiler doğa şartlarına daha bağımlı halde idi)
- b) Ticari nedenler (İşlemler çok düzensiz idi çünkü tüccarlar sık sık gemileriyle sefere çıkmak zorundaydılar)

Dünya ticaret filosundaki gemilerden yaklaşık % 20'ye varan kısmı tramp olarak çalışmaktadır. Tramp taşımacılıkta çalışan gemiler;

- a) Belirli bir yüke ve belirli bir ticaret rotasına bağlı değildirler .
- b) Çok amaçlı gemilerdir. Genel kargo, kuru ve dökme yük gemileridir.
- c) 5 - 15.000 DWT arasındadır.
- d) Taşınan yük çok değişik olabilmekte ve dolayısıyla gemiler daima sefere hazır ve çok iyi donatılmış olmalıdırlar. [8]

Diğer gemi işletme şekillerinin geliştirilmesi, bazı ülkelerdeki taşımacılığa yönelik korumacılık tedbirleri (kabotaj) ve bağımsız gemi sahipleriyle uzun dönem time-charter anlaşmaları tramp taşımacılığı olumsuz etkilemiştir. [7]

Günümüzde tramp işletmeciliğinin anlamı değişik yorumlanmaktadır. Geniş anlamda tramp işletmeciliği, bir charter-party seferinde çalışmakta olan herhangi bir geminin işletilmesi olarak anlaşılmaktadır. [7]

2.2.2 Liner işletmecilik

Liner işletmecilikte gemiler, belirli ve aynı limanlar arasında düzenli ticaret rotasında çalışmaktadır. Düzenli ve belirli sıklıklarda çalışılan liner hatta yükün hesaplanması anlaşmaya varılan gümrük vergilendirilmesine göre yapılır. [5]

Doğal şartlardan asgari ölçüde etkilenen gemilerin özellikle buharlı gemilerin ortaya çıkması taşınacak yüklerdeki gelişme ve çeşitlenme ayrıca taşınacak yükün miktarlarının da azalması ve bununda belirli limanlar arasında düzenli seferlere sebebiyet vermesi liner taşımacılığın ortaya çıkmasına yol açmıştır. Liner işletmecilikte taşınan yüklere genel kargo yükleri denilmektedir. Bu yükler de temelde ikiye ayrılır.[7]

- a) Karışık yükler (değişik müşterilere ait, değişik paketlerde ve miktarlardaki yükler)
- b) Homojen yükler (Bu tip yükler çoğunlukla büyük miktarlarda taşınırlar. Örneğin paketlenmiş şeker ve un gibi mamuller. Bazen bu tip yükler, yarı dökme yükler olarak adlandırılabilirler)

Liner servis tiplerine de bir göz atacak olursak;

- a) Okyanus hatları örneğin Avrupa ve Kuzey Amerika, Avrupa ve Uzakdoğu hatları v.b.
- b) Orta mesafeli hatlar örneğin İngiltere-Akdeniz hattı gibi.
- c) Kısa mesafeli hatlar örneğin bir ülkenin kendi limanları arası, kabotaj.
- d) Liner taşımacılık yapan gemilerin yaklaşık 2/3'ü Atlantik hattında çalışmaktadır. Gemilerin limanlardan ayrılış ve varışları sefer planlarıyla verilir.

İşletmeci için seferlerin düzenliliği önemlidir. Müşterilerine karşı güvenilirliklerini korumak ve devam ettirmek için özellikle kalkış limanlarındaki geminin sefere başlangıç tarihlerindeki sık değişikliklerden kaçınmaya çalışır. Haftalık veya aylık olarak verilen

seferlerin sıklığı sefer yapılacak limanların sayılarına da bağlıdır. Bu seferlerin sıklığı aynı zamanda taşınacak kargoların talep edilmelerine de bağlıdır. Genel olarak sefer sayılarının artması, daha fazla gemiye ihtiyaç duyulmasına sebep olacak dolayısıyla da yatırım maliyetlerinde de bir artış söz konusu olacaktır. [8]

2.2.3 Spesifik (Endüstriyel) Gemi İşletmeciliği

Bu tür gemi işletmeciliği 19. yüzyılın başında ortaya çıkmaya başlamıştır. İlk olarak bu tür işletmecilikte tankerleri görmekteyiz. Bu tür işletmecilik türü yarı liner yarı tramp işletmecilik olarak görülebilir. Çünkü gemilerin taşıyacakları yükler, dizaynları nedeniyle sınırlandırılmış ve bu gemilerle belirli yüklerin taşınması amaçlanmıştır. Dolayısıyla gemilerin çalışacağı limanlar da sınırlandırılmış olmaktadır. Örneğin tanker işletmeciliğine bakacak olursak, genelde tankerlerin yükleme limanlarının Ortadoğu ve Güney-Amerika limanları olduğu görülür. [7]

Bu tür bir işletmeciliğin nasıl bir tramp işletmecilik olacağına gelince, gemilerin yükleme limanlarının sınırlı olmalarına rağmen, boşaltma limanları değişiklik arz etmektedir. Dolayısıyla gemiler belirli limanlar arasında çalışabileceği gibi, boşaltma limanlarındaki değişiklik nedeniyle yarı tramp işletmecilik yapılmış olur. [5]

Bu tip işletmecilikte kullanılan gemiler, taşıyacakları endüstriyel yüklerin özelliklerine göre dizayn edildiklerinden, bazı özel ve ilk yatırım maliyetleri pahalı ekipmanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında çalıştıkları sahada arz-talep arasındaki değişiklik ve en ufak bir kriz ve kötüleşme, doğrudan doğruya bu gemileri etkilemektedir. Örneğin 1970'li yıllarda yaşanan petrol krizi, kriz öncesi petrol ve petrol ürünü, taşıyan gemiler, pazardaki talebin bir hayli olması nedeniyle, büyük boyutlarda ve çok sayıda inşa edilmekteydi. Yaşanan petrol krizi nedeniyle tankerler büyük ölçüde işsiz kalmış ve zorunlu olarak birçoğu sefer dışı bırakılmak zorunda kalmıştır. Bu olay sadece tankercilik işletmesini de etkilemekle kalmamış, hatta dolaylı olarak diğer taşımacılık sektörlerini de etkilemiştir. O zamanlara nazaran 20-25 knot olan gemilerin hızları, benzer olaylar olabilir düşüncesiyle bazı özel tip gemiler hariç 13-15 knotlara gerilemiştir. Ayrıca ağır yakıt kullanan gemi ana makinelerinin de daha da geliştirilmesi için çalışmalara hız verilmiştir. Bu da geminin sefer maliyetlerini de olumlu olarak etkilemiştir. [7]

2.2.4 Yolcu Gemicilik İşletmeciliği

Bu işletmecilik türü, diğer taşımacılık sektörlerindeki, özellikle hava taşımacılığındaki gelişmelerle oldukça olumsuz olarak etkilenmiştir. Bu tür gemi işletmeciliği; [7]

- a) Liner servis
- b) Crusing
- c) Feribot

olmak üzere üç ana kategoriden oluşur.

Liner yolcu taşımacılık, özellikle hava taşımacılığındaki büyük gelişmeler nedeniyle olumsuz etkilenmiş ve önemini bir hayli yitirmiştir. Bugün Kuzey Atlantik hattında çalışan çok az büyük yolcu gemileri bulunmaktadır. Genellikle bu gemiler turist sezonu olan Mayıs-Ekim aylarında düzenli olarak çalışabilmekte, diğer zamanlarda crusing amaçlı çalışmaktadırlar. Organizasyon olarak, liner kargo gemilerin işletmeciliğiyle benzerdir. Crusing gemi seferleri daha ziyade turistlerin ilgisini çeken Karaip, Batı Hint ve Pasifik adalarıyla uzak doğu gibi limanlara düzenlenmektedir. [7]

Feribot işletmeciliği, kara taşımacılığının gelişmesine bağlı olarak gelişmiştir. Kara taşımacılığında malın alınıp teslim edildiği yerler deniz ile ayrıldığında, feribot taşımacılığı bu problemi ortadan kaldırır. [7]

2.3 Gemi İşletmeciliği Organizasyonu

2.3.1 Giriş

Gemi işletmeciliği son derece riskli bir iştir ve ekonomik kuralları kesin olarak belli değildir. Temelde bu nedenden dolayı, gemi işletmeciliği firmaları çalışma alanlarını kendi ölçülerince donatmaya yani belli taşımacılık kolunda uzmanlaşma yoluna gitmişlerdir. Birçok tipik liner, tramp ve tanker işletmeciliği ile uğraşan firmalar bulunmaktadır. Bunun yanında bazı ekonomik ve politik nedenlerle, deniz taşımacılığının belli bir kısmında uzmanlaşmanın gerekliliği ortaya çıkmıştır. Örneğin bazı ülkeler deniz aşırı yerlerde kolonilerinin bulunması bu ülkeleri kolonileriyle ülke limanları arasında düzenli ve devamlı liner işletmecilik yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bunun yanında hammadde üreticileri özel gemilerden oluşan filolara sahip olmaları gerekmektedir. Örneğin; İsveç, Brezilya, Avustralya için maden cevheri gemileri, Fas ve Tunuslu gemi işletmecileri için fosfat gemileri Ortadoğu'daki Arap ülkeleri için tanker filolarına gereksinim duyulmaktadır. [5]

Bütün bunların yanında gemi işletmeciliğinde belli bir alana yönelmenin yani spesifikleşmenin avantaj ve dezavantajları vardır. Bu firmalar, navlun piyasasında kolayca daha iyi bir pozisyonda olabilirler. Bununla birlikte, dünyada navlun dalgalanmalarından da kolayca etkilenebilecek olmaları dezavantajlarıdır. [9]

Her gemi işletmecilik şirketi, boyutlarına ve uzmanlık alanlarına bakılmaksızın temelde, iki elementten oluşur. [10]

1. Kapital

2. İşgücü

Gemi işletme şirketinin kapitali, genelde şirketin yükümlülüklerini, hizmetlerini yerine getirebilmesi için gerekli olan gemileri, finans kaynaklarını, bina, araç ve gereçlerle atölyeleri içermektedir. Sabit kapital, gemi işletme şirketinin mevduatının asıl kısmını oluşturur. Şirket kapitali, öz kaynaktan karşılanmış olabileceği gibi borç alınmışta olabilir. Bu gün çok az bir firmanın kendi kapitalini karşılamaya gücü yetmekte, büyük çoğunluk ise borçlanma yolunu tercih etmektedirler. Ayrıca bankalarla şirketler arasındaki finans halkaları çok önemlidir. [9]

İşgücü ise gemi ve ofis personeli olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Günümüzde bu iki iş gücü uzmanlaşma yolundadır, çünkü gemi işletmeciliği yüksek derecede teknik ekspertiz istemektedir. Gemi işletmesindeki gemi ve ofis personel sayılarının oranları ülkeden ülkeye şirketten şirkete değişmekle birlikte, gemi işletmecilik türüne gemi adedine ve gemilerin teknik özelliklerine ve standartlarına, çalışma bölgesine bağlıdır. Çoğuna göre bir tane kara personeline 4-7 gemi adamının karşılık geldiği söyleniyorsa da günümüzdeki yüksek otomasyon ve bilgisayarla yönetilen gemilerde mürettebat sayısı oldukça azaltılmıştır. [5]

Gemi işletme şirketlerinin aktiviteleri iki ana operasyon tiplerini içermektedir: [5]

a) Sefer için gemilerin hazır tutulmasının, sefer esnasında yakıt, su, yağlama yağı yiyecek ekipman, bakım-onarımın yapılabilip operasyonun sağlanmasının içerildiği teknik operasyon.

b) Kontrollerin hazırlanması, navlun ve/veya yolcu araştırılmasının yapıldığı, yük anlaşmalarının sonuçlandırıldığı, sigorta işlemleri v.b. bürokratik işlemlerin yapılıp takip edildiği ticari operasyon.

Gemi işletmecilik türlerine göre, şirketlerin organizasyon yapıları 3 kısımda incelenir. [7]

1- Liner Şirket Organizasyonu

2- Tramp İşletmecilik Organizasyonu

3- Tanker Şirket Organizasyonu

2.3.2 Liner Şirket Organizasyonu

Liner şirket, büyüklüğüne bağlı olarak, bölüm veya departman yapısında olabilmektedir. Temelde bilim ve departmanlar aynı işlevi yerine getirmektedirler. Tipik bir liner işletmecilik şirketi aşağıdaki birim ve/veya departmanlardan oluşmaktadır. [5]

a.) Yönetim ve genel ilişkiler bölümü

b.) Operasyon bölümü

c.) Teknik bölüm

d.) Denizcilik bölümü

e.) Finansman bölümü

f.) Konferans bölümü

g.) Araştırma ve Geliştirme bölümü

h.) Personel bölümü

a-) Yönetim ve genel ilişkiler bölümü; genel ilişkiler ve yönetim departmanı olarak kodlandırılmaktadır ve genel müdür yönetimi ve otoritesine bağlıdır. Bu bölümde şirketin genel işletme politikası, kapital ve hisse senetleri, yönetim-personel arasındaki koordinasyon ile ilgilenilmektedir. Genel müdür, şirket işlerini koordine etmektedir ve elde edilen sonuçlardan sorumludur. Büyük şirketlerde, genel müdür yardımcıları da bulunmaktadır. [5] Genel müdür, şirketteki özel konumu nedeniyle,

- Gemi işletmeciliğinde yeterli yönetim tecrübesine sahip olmalı,
- Şirketteki bölümleri ve bölümlerin sorumluluklarını iyi bilmeli,
- Her departman yöneticisinin aktivitelerini ve sorumluluklarını belirlemeli,
- Departmanlar arası koordinasyonu sağlayabilmeli,
- Şirkette geçerli ve kalıcı haberleşme ağı kurabilmeli,
- Yabancı dili çok iyi olmalıdır.

b) Operasyon bölümü; gemilerin işletilmesinden sorumlu olan operasyon bölümü, dahili harici navlun bölümü, gemi kiralama bölümü, pazarlama bölümü, yük bulma ve araştırması bölümü, sigorta ve sigorta poliçe ödenekleri bölümlerini de içermektedir. [5] Dahili/harici navlun bölümü, şirket gemilerine yük bulma çalışmalarını yürütür.

Bunun yanında kargo dokümanları ile gemi belgelerinin düzenlenmesi de yapılmaktadır. Gemi kiralama bölümü, navlun talebinin arttığı zamanlarda, şirketin ihtiyaç duyduğu ekstra tonajları bulmak ve navlun talebinin azaldığı zamanlarda şirket gemilerini kiraya vermek suretiyle çalışmalarını yürütmektedir. Bu bölümün yöneticisi, iyi deneyim sahibi olmalı, navlun piyasasını iyi bilmeli ve deniz ticaretinin nabzını iyi yoklayabilmelidir. Pazarlama bölümü gemi servislerinin geliştirilmesiyle sorumludur. Müşterilerle şirketin tercih edilmesi için devamlı temas halinde olmalıdır. Kargo idareciliği yükleme planlarının hazırlanmasından ve işletme organizasyonunun planlanmasından sorumludur. Ayrıca navlun bölümüyle devamlı ilişki halindedir. Sigorta ve sigorta ödeneklerinin plânlanıp, hazırlandığı departman, operasyon bölümünde olabileceği gibi, başlı başına ayrı bir bölümde olabilmektedir. Özellikle günümüz işletmelerinde organizasyondaki karışıklığın biraz olsun önüne geçilmesi ve bazı harcamalardan kaçınmak için sigorta bölümü, tamamen ayrı olabilmektedir. Bu gibi durumlarda danışman şirketlerden faydalanılmaktadır. Bu bölüm ayrıca geminin tekne ve makine aksamının sigortalanmasıyla da uğraşmaktadır. Bu bölümde çalışan personelin kaliteli ve sigorta alanında bir hayli deneyimli olmaları gerekmektedir. Ayrıca bu bölüm sigorta brokerleri yardımıyla veya direkt olarak sigortacı şirketlerle temas halinde olmalıdır. Operasyon bölümü, acentelerin kontrolü ve acentelerin atanması, sefer dokümanlarının hazırlanıp yayınlanması, yolculukların muhasebesinin yapılması gibi işlerle de sorumludur. [5]

c) Teknik Bölümde; bölüm yöneticisi ve çalışanları şirket gemilerinin teknik operasyonu ile sorumludurlar. Genel olarak gemideki ana ve yardımcı makineler kazanlar, boru ve elektrik donanımları, geminin kreynleri ve diğer ekipmanlarıyla bunlarda oluşabilecek arızaların giderilebilmesi için gerekli organizasyonun hazırlanmasıyla sorumludurlar. [5]

Genelde şirketin de baş mühendisi olan teknik departman genel müdürü, gemilerin tamir bakım ve onarım planlarının hazırlanmasıyla sorumludur. Yeni gemilerin şirket tarafından hazırlanması ve uygulamaya konulması sırasında teknik departman, gemilerde olması gereken yapısal özellik ile cihaz ve ekipmanları belirler. Bunun yanında navlun piyasasında gemi taleplerinin artışı doğrultusunda, şirketin almayı düşündüğü ve kararlaştırdığı gemi veya gemilerin teknik açıdan kontrollerinin yapılması, teknik departmanın yükümlülükleri arasındadır. Gemi alımlarında teknik açıdan sonsöz teknik departmana aittir. Bunun yanında, klas kuruluşlarıyla sıkı bir ilişki içerisinde olan teknik departman, geminin yedek parça ihtiyacına da cevap verme durumundadır. Teknik açıdan eğitim kurslarının düzenlenmesi de teknik departmanın görevidir. [8]

d) Denizcilik bölümü; teknik departmana yapı itibarıyla benzerdir. Ancak daha çok gemilerin güverte bölümünü ilgilendiren işlemlerle ilgilenilir. Denizle ilgili ekipmanların karşılanması, geminin kumanyasının sağlanması, güverte makineleriyle emniyet tertibatlarının tedariki denizcilik bölümünün sorumluluğu altındadır. [9] Genellikle gemi kaptanlığı yapmış olan denizcilik bölümü yöneticisi, teknik bölümle devamlı temas halinde olmalıdır. Geminin güverte ekipmanlarında oluşan hasar ve arızaların giderilmesinde, gemi personelinin görevlerinin ve terfilerinin kararlaştırılmasında teknik bölümle koordinasyon içinde olunmalıdır.

e) Finansman bölümü; şirketin finansman kaynaklarının yönetimiyle ilgilidir. Gemi işletme şirketinde finansman yönetimi, şirketin tüm harcama ve gelirlerinin kayıtlarının tutulduğu muhasebeyle ilgilidir. Ayrıca finansman oranlarının analizleri (borçlar, kârlılık oranları) ve finansman plânlaması (uzun ve kısa dönem) finansman bölümünün görevleri arasındadır. Bazı firmalarda muhasebe, ayrı bir bölüm halinde olabilmektedir. Navlun kazançlarının muhasebesi ise navlun bölümünce yapılmaktadır. [5]

f) Konferans bölümü; Liner işletmeler, gemi işletmeciliği konferansı üyesidirler. Şirket aşağıda sıralanan konuların içerildiği konferans işlerinin yürütülmesi için daimi bir bölüme sahip olmalıdırlar. [5]

- Üyelik
- Vergi anlaşmaları mevzuatı
- Kargo
- Politika
- Ortaklıklar

g) Araştırma ve Geliştirme bölümü; sadece büyük şirketlerde kurulmuştur ve şirketin uzun dönemdeki gelişmeleriyle ilgilenmektedir. Bu bölümde navlun pazarının analizi, ön yatırım araştırmalarının yürütülmesi, işletmecilikte yeni atılımların incelenmesi yapılmaktadır. Bazen de bu araştırma ve geliştirme bölümüne bağlı olarak, gemi mühendislerinden oluşan yeni gemi dizaynları ve data analizlerinin yapıldığı bir bölümde bulunabilmektedir. [5]

h) Personel bölümü; Şirkete personel alımı, çalıştırılması ve çıkarılması ile ilgilidir. Ayrıca endüstriyel ilişkiler eğitim ve kurs programları, personel tayinlerinin yapılması, bu bölümün görevleridir. Büyük şirketlerde halkla ilişkiler bölümü de bulunmaktadır. Şirketi iş dünyasına iyi tanıtmayı görev edinmiş bu bölümde, broşür basımı, reklâmların düzenlenmesi, gerekli rezervasyonların yapılması işlemleri yürütülmektedir. Liner gemi işletmecilik şirketlerinin organizasyonu rijit değildir ve ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Bununla birlikte her işletme, her ne isimle anılırsa anılsın, yukarıda açıklanan temel bölümlerden oluşmaktadır. [5]

2.3.3 Tramp İşletmecilik Organizasyonu

Tramp işletmecilik, organizasyon yapısı bakımından liner işletmeciliğe nazaran daha basittir. Tramp şirketin boyutları da önemlidir. Tramp işletmecilikte gemi sayısı azaldıkça organizasyon yapısı da basitleşmektedir. Tramp işletmecilik, liner organizasyonlarda var olan araştırma ve geliştirme departmanı yoktur ve çalışan personel sayısı da daha azdır. [1]

Temel olarak tramp işletmeci şirkette de organizasyon, teknik ve denizcilik bölümleri finansman bölümü bulunmaktadır. Ancak boyut olarak şirketteki bölüm ve departmanlar liner işletmeci şirketlere nazaran farklılıklar göstermektedir. Tramp işletmelerinde organizasyon zamana bağlı olarak değişebilmekte yapılan çalışmalar sonuçlandığı zaman, bazen bazı bölüm ve departmanlar işlevlerini tamamlamış olarak organizasyondaki konumlarını yitirebilirler. Bunun yanında tramp işletmecilikte gemi kiralama bölümü, liner işletmecilikle karşılaştırıldığında oldukça gelişmiştir. Bu bölümün personeli mutlak surette deneyimli kişilerden oluşmalıdır. Dünya ticareti ile ilgili bir tramp işletmecilik şirketinde özel bazı yükler kömür, maden cevheri için kiralanacak gemilerin uzmanları olmalıdır. Ayrıca gemi kiralama bölümü, navlun piyasasındaki dalgalanmaların ve navlun oranlarının bilinmesi için brokerler ve gemi işletmeciliği borsasıyla günlük temas halinde olmalıdır. [1]

Kısaca tramp gemi işletmeciliği liner işletmecilikteki gibi fonksiyonel organizasyona sahip olmasına rağmen çoğu kez bazı bölümler değişik önem arz etmektedirler. Temelde tramp şirketlerde chartering bölümüne büyük önem verilmiştir. Sigorta bölümü gibi organizasyondaki diğer bölümler tramp işletmecilikte doğal olarak daha az önem taşımaktadır. Az gemi, daha düşük değerdeki yükler, daha az risk gibi nedenler bunda önemli rol oynamaktadır. [5]

2.3.4 Bir Tanker Şirketinin Organizasyonu

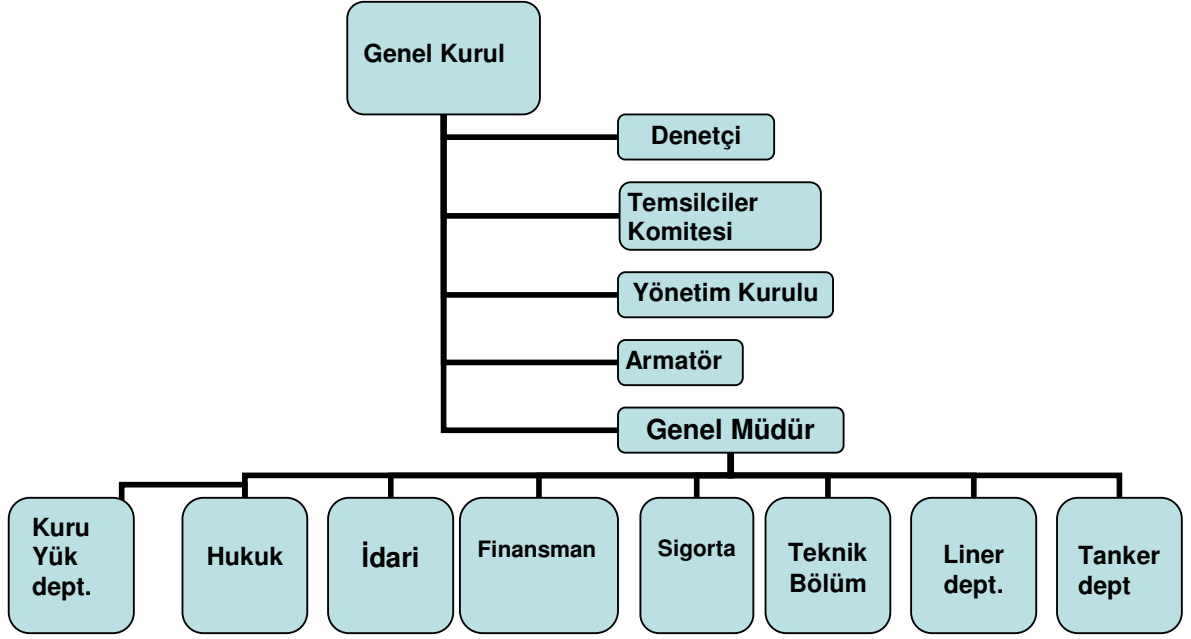
Daha ziyade dökme yüklerle ilgilenilen bu işletmecilik türü, organizasyon açısından da liner ve tramp işletmecilik organizasyonlarına oldukça benzemektedir. Ancak burada tramp işletmecilik daha ağır basmakta, dolayısıyla gemi kiralama işlemlerine büyük önem verilmektedir. [9]

Temelde tanker işletmeciliği;

- a) Petrol şirketlerince işletilen endüstriyel filolar ve
- b) Bağımsız şirketler olmak üzere iki tip şirketi içermektedir.

İlk işletme şirketi, genelde büyük bir petrol şirketinin bünyesindeki bir bölüm olmakta ve şirket, bağımsız benzerlerine nazaran politikasında ve diğer aktivitelerinde sınırlandırılmıştır. [9]

Bununla birlikte bağımsız şirketlerin organizasyonu, tipik tramp işletmeciliğiyle aynıdır. Yine bu şirkette de organizasyon, yapılan işin büyüklüğüne ve tipine bağlı olarak şekillendirilmektedir. Büyük petrol şirketlerine, işletme bir ölçüde bağlı olduğundan şirket gemilerine spot piyasada en iyi şartları sağlayacak şirketlerin araştırılmasının yapıldığı kiralama ve navlun bölümleri bir hayli önem taşımaktadır. Bunun yanında bu işletmeler gemilerini büyük petrol işletmelerine genelde uzun dönem kiralamaktadırlar. [9]

Şekil 1: Deniz Nakliye firmalarının organizasyon şeması

2.4 Gemi Acenteliği Ve Brokerlık

2.4.1 Gemi Acenteleri

Gemi Acenteleri, Türk Ticaret Kanununun 116. maddesindeki genel tanımını çerçevesinde ve bulundukları liman ve/veya ülkede, taşıyanı, donatanı ve gemi kaptanını temsil eden, onların yasal hak ve çıkarlarını kollayıp koruyan, gemi ve yük için yapılması gerekli ve zorunlu olan hizmetleri temsil ettikleri donatan ve kaptan adına, gereken zaman veya sürede yerine getiren ve hizmetlerinin karşılığını gerek gemi ve gerekse yükten alan tüccar kişi veya kuruluşlardır. [11]

Acentelerin görevi kendisine taşıyan, donatan ve kaptan tarafından yapılacak atama ile başlar. Bu görevler, yasada belirtilenlerin dışında, kendisine verilen vekalet veya talimatla belirlenip sınırlanabilir. Acentenin görevlerini belirleyen sözleşmelerde karşılıklı imzalanmak suretiyle, aynı zamanda acentenin yetkilerini de belirlemiş olur.

Bu görev ve yetkiler genelde aşağıdaki konuları kapsar. [12]

- 1) Taşıyan veya donatana ait geminin ülke karasularına veya belirli bir liman sınırları içine girdiği anda, o bölgenin yasa, tüzük, yönetmelik ve benzeri kuralları uyarınca haberdar edilmesi, gereken makamlarca istenilen bilgileri vermek.
- 2) Liman, gümrük, emniyet, sağlık ve fener idarelerine geminin geleceği zamanı limana ne maksatla uğradığını, çıkaracağı ve/veya alacağı yük ve yolcu miktar ve sayısını muhtemel hareket tarihi ile bildirmek.
- 3) Bu idarelere verilmesi gereken manifesto, beyan mektubu, tayfa listesi vs. gibi tüm belgeleri noksansız olarak ve zamanında vermek.
- 4) Geminin yanaşma, kalkma, kılavuzluk, yükleme, boşaltma hizmetlerini yapacak liman işletmelerine gereken bilgi ve belgeleri zamanında, noksansız vermek ve ödenmesi zorunlu avans ücretleri ödeyerek, geminin gecikmeden limana yanaşıp limandaki işlerinin hızla yapılmasını sağlamak.
- 5) Yükleme, boşaltma, yolcu giriş ve çıkış, işlemlerini yakından takip etmek ve bu işlemleri gözetleyecek, hızlandıracak yeterli elemanları görevlendirmek.
- 6) Yükte olabilecek hasar ve zararları tespit etmek, taşıyan ve donatanı haksız bir sorumluluk altına sokabilecek hatalara anında mani olmak.
- 7) Yük sahibinin mallarını zamanında ve noksansız, hasarsız yükleyip teslim alabilmeleri için gereken yükleme, boşaltma ordinolarını, konşimentolarını dikkatli ve doğru bir şekilde tanzim ve imza etmek, manifestolarını gümrük ve liman işletme idarelerine vermek.

- 8) Taşıyanın navlunları tahsil etmek ve alacağı talimata göre ödemek
- 9) Gemilerin avans, su, kumanya, onarım, sağlık hizmeti taleplerini en çabuk ve en iyi şekilde karşılamak.
- 10) Geminin limanda bulunduğu süre içinde karşılaşılabileceği olağan veya olağan dışı olay ve sorunlara karşı gereken önlemleri anında alarak, taşıyan, donatan veya kaptanın yanlış veya haksız bir işleminden zarar görmesini önlemek.
- 11) Kendisine verilmiş yetki sınırları içinde kalmak kaydıyla, navlun sözleşmelerini konşimentoları, taşıyan donatan veya kaptan namına tanzim ve imza etmek.
- 12) Seferin bütün ilgilileri tatmin edecek şekilde tamamlanması için gereken her türlü yasal önlemleri zamanında almak, görevleri yerine getirmek.

2.4.2 Gemi Acentesinin Hukuki Bakımdan İncelenmesi

2.4.2.1 Acentenin Tanımı

Batıdan alınan acente veya acenta diye yazılan ve söylenen bu kelime, Latince AGERE yapmak fiilinden AGENS, AGENTIS kelimelerinden üretilmiştir. İngilizce Fransızca ve Rusça'da AGENT, İtalyanca ve Portekizce'de AGENTE Almanca'da AGENTUR gibi yazılıp muhtelif şekillerde telâffuz edilmektedir. [1]

- a) Bir vapur şirketinin her iskeledeki memuru, bir şirket veya idarenin diğer memleketteki vekili, bir memur ve vekilin memuriyeti ve idarehanesi
- b) Ücret karşılığında başkalarının işlerini gören kurum, Vapur ortaklığı veya banka gibi kurumların dalları, bu kurum veya dalların başında bulunan kimse
- c) Ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tabi bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde sürekli ticari işletmeyi ilgilendiren akitlerde aracılık veya bunları işletme adına yapmayı meslek edinen kimse.
- d) Ücret karşılığında başkalarının işlerini gören kurum veya kişi.

Acente veya Acentelik Türk Ticaret Kanununun 116. maddesinde tarif edilmiştir. Bu maddeye göre, ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tabi bir sıfatı olmaksızın bir mukaveleye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimi bir surette ticari bir işletmeyi ilgilendiren akitlerde, aracılık etmeyi veya bunları işletme adına yapmayı meslek edinen kimseye acente denir. [11]

Ticaret Kanunumuzun bu maddesinde (ACENTE) kelimesi yer aldığı yazışma ve konuşmalarımızda bu kelimeyi kullanmamız ve (ACENTA) kelimesini kullanmamız yerinde olur. Gümrük Kanun ve Yönetmeliği'nde, Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Türk Dil Kurumu'nun yayınlarından olan İMLA KILAVUZU 1985'de (ACENTE) kelimesi kullanıldığı halde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca neşredilmiş ACENTE, maddelerde (ACENTA) Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve TCDD Genel Müdürlüğü ana statülerinde, TDİ ve TCDD Liman Hizmetleri Tarifelerinde bazen ACENTE, bazen ACENTA kelimelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. [12]

2.4.2.2 Gemi Acentesinin Türk Ticaret Kanununa Göre Durumu

Türk Ticaret Kanununun 116. maddesi, genel olarak, acenteliği tarif etmiştir. Ancak yaptığı iş ve işlemlerin tümü göz önüne alındığında gemi acenteliği bu tarifen kapsamına girmemektedir. Türk Ticaret Kanununun 116. maddesinde tarif edilen acentenin vasıfları aşağıdaki gibidir.

- 1- Tabi bir sıfatı olmayacak,
- 2- Bir mukaveleye dayanarak çalışacak,
- 3- Belli bir yer veya bölge içinde ve daimi olarak ticari bir işletmeyi ilgilendiren akitlerde aracılık yapacak veya bunları o işletme adına yapmayı meslek edinecek. [11]

Görülüyor ki, burada tarif edilen acente sadece belli bir bölge veya yerde, daimi olarak, bir mukaveleye dayanarak, bir ticari işletmeyi ilgilendiren akitlerde aracılık eden veya o işletme adına akit yapmayı meslek edinen kimsedir. Yani görevi ve esas fonksiyonu akitlere aracılık etmek veya temsil ettiği işletme adına akit yapmaktır. Gemi acentesi ise, daha ziyade, acentesi bulunduğu donatana, onun gemisine gemi adamlarına ve taşıdığı yük ve yolcularına hizmet veren bu hususlarda birçok iş ve işlemler yapan bir kişidir ve donatan ve kaptanın, mevzuat dahilindeki isteklerine uymak zorundadır. [11]

2.4.3 Brokerlık Sektörü ve Türkiyede Brokerlık

Taraflardan hiçbirine, vekil, acente gibi bir sıfatla sürekli olarak bağlı kalmaksızın ücret karşılığında sözleşmelerin akdi hususunda aracılık yapmayı meslek edinen kimse veya kurumlara broker denir. Broker sadece deniz ticaretinde hizmet veren kimse olmayıp, ticari değer işlerde ve borsada da hizmet eder. [2]

Haberleşmenin ilkel olduğu zamanlarda brokerlik son derece önemli olması yanında bugünkü haberleşme teknolojisinin ilerlemesine rağmen ticari işlerin karmaşıklığı, işlerin yoğunluğu, ülkeden ülkeye kanun ve kural değişiklikleri gibi birçok nedenlerle, bu alanda uzmanlaşan ve işini teknolojiye dayandıran brokerlar yine aynı öneme sahiptir. Broker hukuki bakımdan komisyoncu değildir. Borçlar kanununun 416. maddesinde yer alan komisyonculuk tarifine de girmemektedir. Zaten İngilizce bir kelime olan Broker aynı dilde ifade eden komisyoncudan da ayrılmaktadır. Brokerin yaptığı ve yukarıda tarifi içinde belirtilen hizmeti, bunun Türk Ticaret Kanununun 100. ve diğer maddelerindeki yasal düzenlemeye göre Tellallık-Simsarlık hizmeti olduğunu göstermektedir. Brokerlık işlemleri mutlak ticari işlemlerdendir. İngilizce Broker kelimesinin Türkçe karşılığı da "Tellaldır". [11]

Bilhassa deniz ticaretinde, taşınacak yükler, bunları taşıyacak gemiler, mevcut olduğu gibi bunların yanında gemi kiralamak, gemi satın almak isteyen kişiler de vardır. En iyi şartlar dahilinde yüke-gemi, gemiye-yük bulunması için Dünya Deniz Ticaretiyle yakın ilişki içinde bulunulması, satış ve kiralama dahil geniş bir istihbarata sahip olunması, çeşitli ülkelere ait mevzuata hakim olunması gerekmektedir. Brokerlik hizmetini veren brokerler bu bilgileri günü gününe bilen geniş bilgi hazinesine sahip olan danışmanlardır. Aynı zamanda taraflar arasında yapacakları aracılık nedeni ile taraflar nezdinde itibarlı, sözüne güvenilir, ciddi kuruluşlar olmaya mecburdurlar. Bu arada yabancı dil bilgileri de üst düzeyde bulunmalıdır. Aracılık yapacakları tarafların isteklerini en iyi şekilde iletmesi ve sözleşmenin yapılmasını sağlamada yabancı dil önemli bir unsur olmaktadır. [12]

Broker taraflardan birinin talep ettiği şartlara uygun diğer tarafı temin ettiği taraflar arasında anlaşmanın sağlanmasını sağladığı zaman görevini tamamlamış ve ücrete hak kazanmış olur. İki tarafın şartlarda anlaşmalarına rağmen, anlaşma hükümlerini taraf ve tarafların ihlal etmesi halinde de broker yine ücret almaya hak kazanır.

Broker, tariflerden anlaşılacağı gibi bilgi, beceri ve ticari itibarıyla iş görmektedir. Bu sebeple anlaşmanın konusu olan şeye sahip olmasına, onu bizzat taşımasına depolamasına gerek olmadan pazarlama ihtiyacını temin eden, bilgisini satan, karşılığında ücret alan kişidir. Burada bilgi satılması, istihbarat ve piyasaya hakimiyeti ile tarafların anlaşmasının temini olarak anlaşılmalıdır. Dünyada borsa, sigorta, gayrimenkul satış ve kiralama brokerliği yanında en önemli olan brokerlik taşıma, bilhassa deniz taşıması chartering ve alım satım brokerliğidir. [2]

Deniz ticareti ile uğraşan firmaların işlerini en seri ve en iyi şekilde yürütebilmeleri için her birinin bu işler için bir departman kurmasının ekonomik değildir. Bu hizmeti veren kuruluşlar ise deniz ticareti yapan firmalara brokerlık departmanı kurması için gerekli olandan çok daha düşük bir ücretle kaliteli hizmet sağlamaktadırlar.

Yukarıda belirtildiği gibi dünya deniz ticaretinde 100-150 yıl öncesinde kurulan brokerlık, batı devletlerinde bu zaman zarfında son derece gelişmiş, uzmanlaşmış ve dünyanın her yerinde itibar kazanmıştır. Brokerler bu dönemde bilgi ve beceri yanında çok geniş bir istihbarata sahip olmuşlar ve bugünkü haberleşme teknolojisinden de en iyi şekilde yararlanarak ekonomik yönden aracılık ettikleri şahıs ve firmalara fayda sağlamışlar ve sağlamaktadırlar. Aynı zamanda bu kuruluşlar bulundukları ülkelerdeki kanunlarla düzene sokulmuşlardır ve faaliyetleri kontrol edilmektedir. [2]

Türk Deniz Ticaret Filosu'nun 1960 yıllarından sonra büyümeye başlaması devletin bu yolda teşvikler vermesi, kendi imkanları tanınması ile her yıl bir önceki yıla göre ya yurt dışından satın alınan gemiler veya yerli inşaa gemiler ile Deniz Ticaret Filosu gelişme göstermiş, denize inen her gemi ve bu ticari faaliyeti yapan kişi ve kuruluşlar Dünya Deniz Ticareti pastasından pay almışlardır. Bunun için gemiye yük yüke gemi bulunması en önemli unsur olmuştur. Bu durum ise 1970 ve sonraki yıllarda brokerlık ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Her ne kadar bazı deniz ticaret firmaları bunu kendi departmanları ile yapmak ve kazancı da kendilerine ayırmak yoluna gitmiş iseler de, bu uygulama ekonomik bakımdan aynı zamanda bilgi yönünden firmaların lehine olmamıştır. Dolayısıyla batıda olduğu gibi brokerlık müessesesine ihtiyaç kendiliğinden ortaya çıkmıştır. [2]

Türkiye genelinde işin sorumluluğunun olmaması, ufak çalışma ile yüksek kazanç sağlanması, bu işin kompetanı olmayanları da bu yola kanalize etmiştir. Yani bir oda, bir telefon, bir internet, bir telex veya fax sahibi olan bu işi yapmaya koyulmuş ise de bunun bir istihbarat, bilgi depolama, piyasada ticari itibâr, taraflar arasında saygınlık, mevzuata hakimiyet, lisan bilinmesi ve ciddilik unsurlarını gerektirdiği gözden uzak tutulmuştur. Bu sebeple batıdaki gibi Brokerlik müessesesi tam anlamı ile oluşturulamamış. Bu hususları göz ardı eden Brokerlerin piyasaya yarar yerine zarar getireceği ve dolayısıyla deniz ticaretine darbe vuracağı göz ardı edilmiştir. Başkalarının gemisini kendi gemisi gibi veya kendi işletmesi altında gösteren, ihalelere düşük fiyat vererek ihale alan zorda olan gemi sahiplerine yükleri düşük ücretle taşıtan Türk tipi brokerlik diyebileceğimiz uygulamanın meydana geldiğini söyleyebiliriz. Çok yakın tarihteki navlun krizinde bunu uygulamalarına tanık olan bir çok armatör firmanın bulunduğu gerçektir. [12]

İletişim araçlarının yaygın olmadığı dönemlerde yüke gemi, gemiye yük bulunması hallerinde ticari itibar, ciddiyet neticesinde hatalar ve yanlışlar az olmasına rağmen, bugünkü iletişim araçlarına, anında, internet, uydu, telefon, telex ve fax görüşmelerine rağmen hatalar büyük boyutlara ulaşmaktadır. Bunun nedeni bize göre Brokerlik müessesesinin disiplin altına alınmamasıdır. Brokerlik hizmetinin, bu işi yapacak kişilerin kimler olacağı, şartlarının neler olacağı, eğitim ve lisans düzeyleri dahil yasal bir düzenlemeye alınması, gerektiğinde bağlı oldukları odalarca ve yetkili kuruluşlarca denetlenmesi, sertifika alınma mecburiyetinin getirilmesi, meslekten men dahil disiplin cezalarına tabi tutulması da gerekli bulunmaktadır. Halen bu hizmeti veren kişilerin hiç değilse bağlı oldukları odalarca eğitime alınması yeterlilik sınavı yapılarak sertifika verilmesi de hizmetin iyi bir şekilde verilmesi bakımından zorunlu olmalıdır. Deniz Ticaretinin gelişmesi, yurda döviz sağlanması, dünya standartlarına göre taşıma işi yapılması, hem armatörlerin, hem gemi adamlarının ekonomik sıkıntıdan kurtarılması, işe sürat kazandırması gibi nedenlerle de Brokerlik müessesesine gereken ilginin gösterilmesi gerekmektedir. [2]

2.4.4 Türkiyedeki Gemi İşletme Türü Organizasyonların Yabancı Ülkedeki Organizasyonlarla Kıyaslanması

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de Deniz Nakliye Şirketleri, herhangi bir gemide kaptanlık yapan şahsın biriktirdiği sermayesi ile ya da kendi başına veya birkaç arkadaş bir araya gelerek bir gemi almaları ile kurulmuştur. Yine bu tip girişimlerde gemi tonajı doğal olarak küçük tutulmuş ve kıyı taşımacılığında başka bir deyişle o ülkenin kabotaj taşımacılığında kullanılmıştır. [2]

Her gemi için bir firma kurma prensibi, yabancı ülkelerde de takip edilmiş, ancak zamanla önemini kaybetmiştir. 1980 yılından sonra ülkemizde verilen uygun kredilerle birçok deniz nakliye şirketi kurulmuş ve bunlardan birçoğu koster tonajına yatırım yapmışlardır. Böylece ülkemizde genelde Akdeniz, Karadeniz taşımacılığı ile uğraşan bir özel kesim armatörü ve yaygın işletmecilik modeli gelişmiştir. Oysaki; aynı dönemlerde dünyada gerek deniz taşımacılığına yatırılması gereken sermayenin büyümesi, gerekse bu sektörde ortaya çıkan kriz nedeniyle, riski paylaşmak aralarındaki rekabeti ortadan kaldırmak ve mevcut sermayeleri ile daha büyük yatırımlara gitmek için ulusal ve uluslararası bazda havuzların ve konsorsiyumların kurulduğu görülmüştür. [12]

Bunun neticesinde;

- Birkaç bağımsız kuruluş faaliyetine son vererek, ortaklaşa yeni ve büyük kuruluşlar oluşturmuşlar,
- Bir küçük firma başka bir büyük firma ile birleşerek onun adı altında faaliyetine devam etmiş,
- Bir holding bünyesinde birleşme olmuştur.

Yukarıda belirtilen birleşme ihtiyacı, ilk önceleri yapılacak yatırımın büyüklüğünden yatırım maliyetlerinin artmasından ve küçük çapta işletmecilik modelinden daha büyük ölçüye geçme ihtiyacından kaynaklanmıştır. [12]

Birinci petrol şokundan sonra dünya ekonomisindeki krize paralel olarak deniz ticaret sektöründe de görülen kriz nedeniyle, batılı armatörler, yukarıda sözü edilen sermaye ihtiyacının yanı sıra riski dağıtmak ve belli alanlarda aralarındaki rekabeti ortadan kaldırmak için birleşmeye başlamışlardır. [2]

Bu tip birleşmeler, havuz oluşturmak şeklinde görülmeye başlamıştır. Geçtiğimiz 10 yılın diğer bir özelliği de, hem aralarında rekabeti ortadan kaldırma hem riski paylaşmak hem de ihtiyaç duyulan sermayeyi karşılamak için uluslararası konsorsiyum oluşturmaktır. Değişik amaçlarla dünyada bir füzyon hareketi başlarken, ülkelerimizde mavnacılık zamanında görülen Donatma İştiraki ve Ortaklık Politikası ferdiyetçiliğe ve bağımsız firma kurma alışkanlığına dönüşmüştür. Bu sektörde görülen en önemli yapısal problemlerden biridir. Bu nedenle Türk Deniz Nakliye firmalarının birleşmeye ve daha büyük ölçekli firmalar kurmaya yöneltici politikaların oluşturulmasında büyük yarar vardır. [2]

3. GEMİ ACENTELERİNDE İLİŞKİ PAZARLAMA

3.1. Giriş

Deniz taşımacılığı, uluslararası ticarete malların taşınmasının, temel yolu olup gemi acenteleri de yükletenlere hizmet sunarak ve donatanların temsilcisi olarak faaliyet gösterirler. Pazarlama bakış açısıyla ve pazarlama kurumu olarak gemi acenteleri malların doğru zamanda doğru fiyatla doğru yerde bulundurulmasında temel sorumluluğu taşımaktadırlar. Bu sözden olarak, yükletenlerle donatanlar arasında ilişki oluşturma, denizcilik acentesinin görevidir. İlişki pazarlama yaklaşımında böyle bir ilişkinin geliştirilmesi bir gerekliliktir.

Gemi acenteleri, satış gücü yönetiminin önemli bir rolü içerdiği hizmet işletmelerinin satış yönetim işlemlerini yerine getirirler. Gemi acentelerinin müşterileri yani yükletenlerle uzun dönemli ilişkiler oluşturmada, ilişki pazarlama ana faktör durumundadır.

Gemi acenteleri, pazarlama ve satış gücü organizasyonlarını, müşterilerinin uzun dönemli isteklerine göre geliştirmek zorundadırlar ve rekabet koşullarında uzun dönemli hizmet kalitesi taleplerine göre yükletenlere hizmet sunmada ilişki pazarlama uygulamaları kullanılmak durumundadır.

Deniz taşımacılığı global rekabet kuralları çerçevesinde hizmet verir ve pazarla ilişki alanı konumunda olan gemi acenteleri, satış yönetimi faaliyetlerini müşteriyle kişisel ilişki bağlamında gerçekleştirirler. Yüksek düzeyde müşteri tatminini amaçlayan bir sektörde yeni müşterileri çekme ve mevcut müşterileri koruma özel bir ilgiyi gerektirmekte olup bir müşteri tatmin ögesi olan ilişki pazarlama, gemi acentelerinde müşteri geliştirme süreci için anahtar durumundadır. [13]

Gemi acenteleri, müşterilerin uzun dönemli ufuklara sahip oldukları bir alanda işlem yapmaktadırlar. Gemi acentelerinin satış yönetimi faaliyetleri göz önüne alındığında, ilişkinin uzun dönem özelliği ve satış sonrası işlemlerde yükletenlerin yüksek kaliteli hizmet beklentileri nedeniyle, ilişki pazarlama önemli rol oynamaktadır.

Acente, bir satıcı adına hareket ederek iki taraf arasında doğrudan bir ilişkiyi ifade edecek şekilde, müşteri ile satıcı arasında legal bir ilişki oluşturma yetkisine sahip olan kişi ve kuruluştur. [14]

Bir gemi acentesi, aracı, kaptan ve donatanın temsilcisi ve yükletenin koruyucusu olarak faaliyet gösterir. [13] Donatanın temsilcisi olarak acentenin görevlen şu şekilde özetlenebilir:

- 1) Navlun piyasasının aktif bir tarafı olma, iş teminine çalışma, yük alma yükleme boşaltma ve taşıma işlerini düzenleme;
- 2) Temsil ettiği kişi kurum adına konşimento düzenleme ve alma;
- 3) Navlun ve diğer alacakları tahsil etme;
- 4) Yükleme ve boşaltma işlemlerini gözetleme;
- 5) Yükleme ve boşaltma prosedürlerine ilişkin gemi operasyonlarını yürütme[13]

Bir acentenin öncelikli misyonu, hızlı ve verimli liman işlemi teminatı vererek müşterilerinin ticari çıkarlarını savunmaktır [15]. Acente, donatanı ya da kiracıyı temsil etmede, günümüzde oldukça rekabetçi bir görev durumuna gelmiş olan temsil yetkisini güvence altına almalıdır.

Bu noktada, pazarlama çok önemli rol oynar ve müşterilerle en yüksek düzeyde güçlü ilişkilerin sürdürülmesini sağlayacak şekilde bağlar oluşturmada özel bir pazarlama departmanına gerek duyulmaktadır.

Gemi acenteleri hizmet üreten işletmeler olup, hizmet pazarlama kuralları uygulanır. Gemi acentelerinde satış yönetimi müşterilerle yukarıda sözü edilen yüksek düzeydeki ilişkilerin sürdürülmesini de kapsar.

3.2. Gemi Acenteleri ve Hizmet Özellikleri

Gemi acenteleri, deniz taşımacılığına konu malların taşınma, yükleme ve boşaltma işlemleriyle ilgilenen müşterilerin, yani yükletenlerin, gereksinimlerini tatmin amacıyla navlun piyasasında hizmet verirler.

Hizmet, kendi özelliği gereği veya somut bir ürünün önemli bir elemanı olarak bir tür değişimle belirli bir gereksinimi karşılayan ve herhangi bir şeye sahiplikle sonuçlanmayan, elle tutulur gözle görülür olmayan bir kârın oluşumu şeklinde tanımlanmaktadır. [14,16]

Hizmet bir işlem ya da bir performans olup, hizmet üretim işleminde, az ya da çok oranda müşteriler de yer alırlar. [17]

Hizmetin belirgin özellikleri şu şekilde sıralanabilir: elle tutulur gözle görülür (somut) olmayışı, ayrılmazlığı, çeşitliliği ve dayanıksızlığı (stoklama olanağının bulunmaması) [18]

Gemi acentelerinin hizmetleri, fiziksel görünümünün olmayışıyla elle tutulur gözle görülür olmayan özelliktedir. Ancak, hizmetin ortaya konuş şeklindeki özellik fiziksel varlık olan mallara yöneltilen somut eylem niteliğindedir.[17] Navlun taşımacılığı müşterileri fiziksel varlıklara verilen hizmetleri kabul ederler[14] ve böylece gemi acentelerinin müşterileri hizmet üretimiyle oldukça yakından ilgili olup, acente organizasyonu ve personeliyle dikkate değer düzeyde ilişki içindedirler ve bu da acente hizmetlerinin üretim ve tüketimlerinin ayrılmaz özelliğini göstermektedir. [3]

Acentelerin müşterileri, Gemi acentesi hizmetlerinin çeşitlilik özelliğini dikkate alarak, taşınan malların türü, taşınma yolları, planlama, teslim şartları vb. gibi konularda standartları bulunmayan hizmetleri talep ederler. Gemi acentesi hizmetleri depolanamaz ve dalgalanan talep dönemlerinde, acente hizmetlerindeki dayanıksızlık farklı fiyatlandırmalara, dağıtımlara, rezervasyonlara, ek seferlere vb. yol açabilir.

3.3. Gemi Acentesi Hizmetleri ve Pazarlama Stratejileri

Deniz taşımacılığı, uluslararası ortamda hizmet vermekte olup, Gemi acenteleri de uluslararası navlun piyasalarının gereklerini yerine getirirler. Yoğun rekabet koşullarında global piyasalarda işlem yapan bir hizmet üretim firması için pazarla yakın bağlar oluşturma son derece önem kazanmaktadır.

Hizmet üreten işletmeler için, müşterilere sunulan hizmetin, yani pazarlama karmasının sunulan hizmetin özelliğini biçimlendirmek için mevcut araçlar takımı hizmet işletmelerinin soyutluk (elle tutulamayan), ayrılmazlık ve çeşitlilik gibi temel özelliklerini içerir nitelikte düzenlenir. Pazarlama karmasının bu öğeleri hizmet ürünleri fiyatlandırma, tutundurma, yer (yerleştirme ve dağıtım), çalışanlar, fiziksel ortam, işlem ve müşteri hizmetleri şeklinde gruplanmaktadır. [14,16,17]

Çalışanların müşterilerle iletişimi, hizmet üreten işletmeler için hayati önemde olup çalışanların pazarlama sürecindeki rolleri de özel öneme sahiptir. [14,16] Aynı ilkeler, gemi acentelerinde de geçerlidir. Gemi acentesi, dış müşterilerine hizmet verirken (dış pazarlama) müşterilere uygun davranmaları konusunda çalışanlarını

motive etmeli (i pazarlama) ve çalışanlar da müşterilere ulaşmak ve kaliteli hizmeti sürdürmek için tüm becerilerini kullanmaladırlar (karşılıklı pazarlama). [3]

Hizmet pazarlama stratejilerinin anahtarları, üçü de geliştirilmiş müşteri tatminini hedefleyen, rekabetçi farklılaştırma, verimlilik ve hizmet kalitesidir. [16] Farklılaştırma teklifi, taşıma işlemini ve firmanın imajını kapsar. Verimlilik, maliyetleri azaltıp birim ıktıları arttırmada gereklidir. Hizmet kalitesi, hizmet pazarlamasının kurucu ögesi olarak tanımlanmaktadır. [14,16,17]

Bir hizmet işletmesi olan gemi acenteleri, hizmet kalitesi aracılığıyla rekabetçi üstünlük yaratmak için gerekli adımları atmak durumundadırlar. Hizmet kalitesinin belirleyici öğeleri, güvenilirlik, beklentilere cevap verme, uzmanlık, ulaşılabilirlik nezaket/kibarlık, iletişim, itibar, güvenlik, müşteriyi anlama tanıma ve somutluk hizmetin fiziksel varlığı olarak tanımlanmaktadır. [19]

Gemi işletmeciliği hizmetinin işlevsel zellikleri, Hız, Sıklık, Güvenilirlik ve Maliyet yapıları olmak üzere dört bölüm kapsamında özetlenmektedir. [20]

Hizmet kalitesinin değerlendirilmesi için hizmet üreten kuruluşların müşterilerin hizmet beklentilerini anlama ve bu beklentilere cevap verme konusunda yoğunlaşmaları gerekmektedir. Gemi acentelerinin müşterilerin kalite beklentilerine başarılı satış yönetimi işlemleri yoluyla cevap vermeleri gerekmektedir. [19]

3.4 Gemi Acentelerinde Satış Yönetimi

Pazarlama bilimi, satış yönetimi işlemini pazarlama karmasının tutundurma elemanlarından birisi olarak kabul etmektedir. Satış yönetimi, "kişisel satış gücüne uygulanan, istihdam, seçme, donatma, görevlendirme, yönlendirme, gözetme cretlendirme ve özendirme dahil, kişisel satışın planlanması, yönetimi ve kontrolü" şeklinde tanımlanmaktadır. [21]

Satış yönetiminin hedefleri, satış hacmi, kra katkı ve sürekli büyümedir. [22] Gemi acenteleri, satış faaliyetlerini donatan adına yürütürler ve satış hedefleri piyasa profili ve yükletenlerin istekleriyle ilişkilidir. Acentelerin satış faaliyetleri, acentenin satış hacmini taşıma hizmetinin profilini ve satış değerlerindeki gelişmeleri içerir. [3]

3.5. Satış Yönetimi İşlemi

Satış yönetimi, satış faaliyetinin planlanması, organizasyonu, uygulanması ve kontrolünden oluşmaktadır. Satış yöneticileri, firmanın satış hedeflerini gözden geçirir

ve durum analiziyle satış planları oluşturulur. [21] Planları, performans ölçümüne baz oluşturacak sayısal standartlar izler. Bir gemi acentesinde kısa ve uzun dönemli planların yapılabilmesi için hacim ve değer ölçütlerini içeren sayısal yaklaşımlar gerekmektedir. Uygulama, gerçek performansa ilişkin veriler ile sonuçlanır ve performans değerlendirilmesi için bu verilerin toplanıp işlenmesi gerekir. Kontrol aşaması kontrol edilebilir değişkenlerin düzeltilmesi ile kontrol edilemeyen değişkenlerin ayarlanmasını da içermektedir. [3]

Satış yönetimi işlemi, başlıca üç bölümden oluşmaktadır: Satış gücünün düzenlenmesi (hedefler, strateji, satış gücünün yapısı ve boyutu), satış gücü yönetimi (satış temsilcilerin istihdam ve seçimi, eğitim, kontrol/gözetim, ücretlendirme motivasyon ve değerlendirme) ve satış gücü etkinliğini geliştirme (satış teknikleri, satış uzmanlığı, işlem becerileri ve ilişki kurma becerilerinde eğitim).[3] Görüldüğü gibi, satış gücü satış yönetim faaliyetlerinde anahtar konumda olup, denizcilik acentelerinin değer oluşturmaları satış gücü etkinliğine bağlı bulunmaktadır.

3.6. Gemi Acentelerinde Satış Yönetim Uygulamaları.

Deniz taşımacılığı hizmeti, tarifeli (liner) veya tarifesiz (tramp) taşımacılık şeklinde gerçekleşmektedir.

3.6.1. Tarifeli taşımacılık ve Satış Uygulamaları

Tarifeli taşımacılıkta, işletmenin gemileri belirlenmiş bir programa göre belirli limanlara gidip gelirler. Olağandışı ve acil durumlar dışında tarifeli gemiler belirli limanlara gidiş-geliş rotalarını değiştirmezler. [13] Tarifeli taşımacılığın belirgin özellikleri şu şekilde özetlenebilir: (1) Taşıma hizmeti birçok yükleteni ve alıcıyı ilgilendirmekte ve aynı gemide birkaç farklı yük türü taşınabilmektedir; (2) Tarifeli taşımacılık, konferanslar tarafından belirlenen navlun değerleri üzerinden yapılır. [3]

Tarifeli taşımacılık alanında çalışan denizcilik acentesinin satış uygulamaları firmanın gemilerinin güzergahları ve planlanmış seyir içinde ilgili müşterilerle sınırlıdır. Satış hacmi, kara katkı ve sürekli büyüme hedeflerine, gemilerin türü taşınacak malların heterojen türleri ve en önemlisi de planlanan seferlere bağlı olarak ulaşılabilir.

3.6.2. Tarifesiz Taşımacılık ve Satış Uygulamaları

Tarifesiz taşımacılık, gemilerin belirli limanlara gidiş-gelişlerinin düzenli bir plana göre gerçekleşmediği deniz taşımacılığıdır. [13] Tarifesiz taşımacılıkta mallar

taşıma sözleşmesinde belirlenen şartlara bağlı olarak taşınırlar. Bu sözleşme üç değişik şekilde gerçekleştirilebilir: (1) Bir veya daha fazla sefer için(voyage charter) (2) Bir geminin belirli bir süreyle kiralanması şeklinde (time chartering), (3) Geminin boş olarak, yani gemi personelsiz, erzaksız, yakıtsız vb. kiralanması şeklinde (bareboat-charter). Tarifersiz taşımacılığın belirgin özellikleri şunlardır: (1) Genel bir belirlemeyle, tarifersiz taşımacılıkta çalışan gemiler aynı tür malları tam kargo olarak taşırlar; (2) Navlun değeri arz-talep yasasına dayalı olarak belirlenir ve sabit değerler söz konusu olmaz. [3]

Miktar açısından, tarifersiz taşımacılık, dünya deniz taşımacılığında en önemli yeri işgal etmektedir. Bu taşımacılıkta yükün önemli bölümü, dökme yük ve genel yükten oluşmaktadır. Tarifersiz taşımacılıkta satış yetkilileri, uluslararası gelişmelerden haberdar olmalı ve hareket alanları tüm dünyayı kapsayacak şekilde geniş olmalıdır. Tarifersiz taşımacılıkta görev alan firmaların varlıkları yeterli yük arzına bağlı olup talebin belirsiz olduğu bir piyasada satış yetkililerinin rolü daha da önem kazanmaktadır.

Tarifersiz taşımacılıktaki acentelerin çeşitli fonksiyonları, satış yetkililerinin de sorumluluklarını belirler. [13] Tarifersiz taşımacılıkta acentelerin çalışmaları şu şekilde sıralanabilir: (1) Donatanın temsilcisi veya belirli bir süre için kiralanmış gemi donatanının temsilcisi olarak; (2) Belirli sayıda sefer için kiralanmış geminin donatanının temsilcisi olarak; (3) Çıkarlarını gözetmesi için bir donatan tarafından görevlendirildiğinde koruyucu temsilci olarak; ve (4) Geminin belirli bir süre için kiralanmasında gemi şirketi için çalışan temsilci olarak. [3]

Tarifersiz taşımacılıkta acentelerin farklı fonksiyonları, farklı satış sorumluluklarına yol açar. Taşınan malların hacmi, kara ve satış değerlerinin artmasına katkısı, satış temsilcisinin hedeflerini oluşturur ve denizcilik acentesinin performansını tüm olarak etkiler.

4.GEMİ İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYETLER VE MALİYET SİSTEMİNİN KURULMASI

4.1 Giriş

Gemi işletmeciliğinde maliyetler ve maliyet sistemini incelemeye geçmeden önce maliyet muhasebesinin tanımını ortaya koymak gerekir.

Maliyet muhasebesi; üretilen mamul veya hizmetlerin maliyetlerini oluşturan gider türlerini, gider yerine göre maliyet taşıyıcıları ile mamulün veya hizmetin türleri bakımından belirlenmesine ve izlenmesine imkan veren bir hesaplama ve kayıtlama sistemidir. [23]

Ancak, maliyet muhasebesi sisteminin üretim işletmelerinde olduğu gibi gemi işletmeciliğinde de geliştiği söylenemez. Bunun nedenleri ise;

1- Bu işletmelerin maliyetlerinin uygun bir şekilde dağıtımının sağlanmasının aşırı ölçüde güç olmasıdır.

2- Navlun fiyatları, maliyet gideri olarak kolayca hesaplanamaz. Çünkü bu fiyatlar dünya gemi işletmeciliğinde piyasadaki iniş ve çıkışlara göre oluşur. Yani navlun fiyatları ile maliyetler doğru orantılı değildir. [24]

Gemi işletmeciliğinde çalışma sistemi, maliyet taşıyıcılarını ve maliyet türlerini incelenirse;

4.2 Gemi İşletmeciliğinde Çalışma Düzeni

Gemi işletme firmalarının çoğunda, özelliklede yük gemileri işleten işletmelerde her sefer ayrı bir muhasebe işlemi olarak yürütülür ve muhasebe sistemi de bu esasa göre kurulmuştur. Ancak uzak yol yolcu gemileri işleten işletmeler düzenli seferlerde yaptıkları için muhasebe sistemini hat esasına göre kurmuşlardır. [14]

Gemi işletmelerindeki sefer ve hat esası şu şekilde açıklanabilir.

A) Sefer Esası

Tarifeli çalışmayan bir gemide sefer, geminin bağlı olduğu limandan yükleme limanına yüksüz olarak gitmesi için ayrılmasıyla başlar ve yükleme limanından yükünü alıp boşaltma limanına yükünü boşaltmasıyla biter. Sefer gün sayısı da geminin yükünü almak üzere bağlı olduğu limandan ayrıldığı gün ile yükünü boşaltacağı limana varıp yükünü boşalttığı tarih arasındaki süredir. [4]

Tarifeli sefer yapan bir gemide ise sefer, geminin bağlı olduğu limandan ayrılıp belirli bir yere gidip dönmesiyle oluşan bir turdur. [4]

Gemi işletmelerinde bütün gelir ve giderler gemi ve sefere göre sınıflandırılır ve her bir geminin seferi ayrı bir iş olarak kabul edilir. [4]

Bu nedenle her bir sefere ayrı bir numara verilir. Örneğin; A gemisinin 1994'deki birinci seferi 1/94, ikinci seferi 2/94 şeklinde numaralanır. Sefer devam ediyorsa, o seferin numarasına açılmış hesaba, o seferin tüm gelir ve giderleri işlenir. Böylece o seferin işletme maliyetleri kolayca anlaşılır. [24]

B) Hat Esası

Deniz ulaştırma işletmelerinde, bilhassa tarifeli sefer yapan, uzakyol yolcu gemileri işleten işletmelerde bütün gelir ve giderler geminin çalıştığı hatta göre sınıflandırılırlar. Gemi bağlı olduğu limandan belirli bir kaç limana çalışıyorsa, her bir liman o gemi için bir hattır. Örneğin, yolcu gemisi olan İskenderun bağlı bulunduğu İstanbul'dan Venedik limanına gidiyorsa, bu gemi İstanbul-Venedik hattında çalışıyordur. Ancak İskenderun gemisinin sadece bir hattı yoktur. Bu geminin İstanbul-Marsilya, İstanbul-Barcelona, İstanbul-İzmir vb. gibi hatları da olabilir. Böylece her bir geminin hatları ayrı bir muhasebe olayı olarak kabul edilir. [4]

4.3 Gemi İşletmelerinde Maliyet Taşıyıcıları

Yukarıda incelenen çalışma düzenine göre maliyet sisteminin kurulmasına yardım edecek maliyet taşıyıcıları şu şekilde açıklanabilir:

4.3.1 Sefer Maliyeti

Sefer maliyeti belli bir seferin gerçekleşmiş direkt giderleri ile bu sefere yüklenmiş endirekt ve genel yönetim giderleri toplamıdır. Sefer maliyetini daha çok yük gemilerinde kullanılır. [24]

4.3.2 Bitmemiş (Tamamlanmış) Sefer Maliyeti

Yıl içinde başlanmış fakat o yıl içerisinde bitirilemeyen sefer maliyetidir. Bitmemiş sefer maliyeti ve hasılat döneme ilişkin sonuç hesaplarında kullanılmamaktadır. [24]

4.3.3 Gemilerin Boş Çalışma Maliyeti

Geminin yıl içerisinde gerçekleştirdiği sefer gün sayısı, öngörülen sefer gün sayısından daha az ise, eksik sefer gün sayısı toplamı için hesaplanan indirekt ve genel yönetim giderleri payları toplamı gemilerin boş çalışma maliyetini vermektedir. [24]

4.3.4 Hat maliyeti

Gemi işletmelerinde hat maliyeti; o hatta çalışan gemilerin yaptıkları sefer maliyetlerinin toplamı ile bulunur.

Yük gemisi işleten gemi işletmelerinde hat maliyeti işletmenin verimliliğinin ölçülmesi için kullanılmaktadır. Ancak başlı başına da bir ölçü olmamaktadır. Bu nedenle yük gemisi işleten gemi işletmeleri hat maliyetinin yanında yıllık ton/mil yıllık ton/mil başına gelir yıllık ton/mil gideri, ton başına gelir, ton başına gider hesaplamalarında yapılmalıdır. [24]

Uzak yol yolcu gemileri işleten gemi işletmelerinde hat maliyeti işletme verimliliğinin ölçülmesi için kullanılmamaktadır, çünkü yolcu gemilerinin yükü yolcu olarak tanımlanmıştır. Yük gemilerinde ise taşınan yükün niteliği ve ağırlığı her seferde farklı olmaktadır. Bu nitelik ve ağırlık farkı her seferde seferin maliyetini etkilemektedir. Ancak yolcu gemilerinde böyle bir durum söz konusu değildir.

Yıllık ton/mil, yıllık ton/mil başına gelir, yıllık ton/mil gideri, ton başına gelir, ton başına gider hesaplamaları aşağıda incelenmiştir[24]

1. Yıllık Ton/Mil

Yıllık ton/mil şöyle hesaplanır.

Bir yılda bir hatta kat edilen mil, bir yılda bir hattaki sefer sayısına bölünmeli ve bir sefer için ortalama mil bulunmalıdır.

Bir yılda bir hatta taşınan yük miktarı, bir yılda bir hattaki sefer sayısına bölünmeli ve bir sefer için ortalama yük miktarı bulunmalıdır.

Bir sefer için ortalama mil ile bir sefer için ortalama yük ve bir yılda bir hattaki sefer sayısı ile çarpılmalıdır. Bu şekilde yıllık ton/mil bulunmuş olur.

2. Yıllık Ton/Mil Başına Gelir

Yıllık ton/mil hesaplandıktan sonra yıllık ton/mil başına hesaplaması şu şekilde yapılmalıdır. Bir yılda bir hattaki hat hasılatı, o hattın yıllık ton/miline bölünür.

3. Yıllık Ton/Mil Gideri

Yıllık ton/mil gideri; bir yıllık hat maliyetinin yıllık ton/mile bölünmesiyle bulunmaktadır.

4. Ton Başına Gelir

Ton başına gelir, bir yılda bir hatta kazanılan hasılat gene o yılda o hattaki taşınan yük miktarına bölünerek bulunur.

5. Ton Başına Gider

Ton başına gider, bir yılda bir hattaki gider toplamının aynı yıldaki taşınan yük miktarına bölünmesiyle bulunmaktadır.

4.4 Gemi İşletmelerinde Maliyet Türleri

Maliyet sistemlerini kurabilmek için, maliyet türleri de incelenmelidir.

Muhasebe kayıtları her bir gemi ve sefer için ayrı ayrı tutulmalıdır. Her sefer bir siparişmiş gibi düşünülmeli ve işletmede sipariş maliyet sistemi uygulanmalıdır. Gemi işletmelerinde bir maliyet sisteminin iyi işleyebilmesi için yapılan giderlerin direkt ve endirekt ayırımı sağlanmalıdır. [25]

Maliyet giderleri faaliyet kriterine göre ayrılabilir. Gemi işletmelerindeki faaliyetleri;

1) Geminin seferi

2) Geminin yükleme - boşaltma gibi yapılan liman hizmetleri olarak ikiye ayrılır. Böylece maliyetler üç temel gruba bölünür.

1) Direkt Sefer Giderleri

2) Endirekt Sefer Giderleri

3) Genel Yönetim Giderleri

Bu ayrımın yapılmasının en önemli nedeni gemi işletmelerindeki genel işletme giderleriyle genel yönetim giderlerini birbirinden ayırmaktır. [25]

Maliyet türlerini direkt, endirekt ve genel yönetim giderleri olarak ayırma tabi tutup incelemek yerine muhasebe genel tebliğinde belirtilen gider türü gruplarına göre ayrılmalıdır. [25]

0 - İlk Madde ve Malzeme Gideri :

Bunlar :

- Kömürler
- Akaryakıtlar
- Diğer Yakıtlar
- Yağlar
- Boyalar
- Ahşabiye Malzemesi
- Madeni Malzeme
- Toprak Sınai Malzemesi
- Bitkisel ve Hayvansal Elyaf
- Muayene , Tahlil ve Tedavi Malzemesi
- Kırtasiye
- Basılı Kağıt, Kıymetli Evrak
- Küçük Aletler , Takım ve Teçhizat
- Yedek Parçalar
- Diğer Çeşitli Malzemelerinden oluşur

1 - İşçi Ücret ve Giderleri

İşletme faaliyetlerini yürütmek, üretim ve hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla çalıştırılanlar için harcanan giderlerden oluşur.

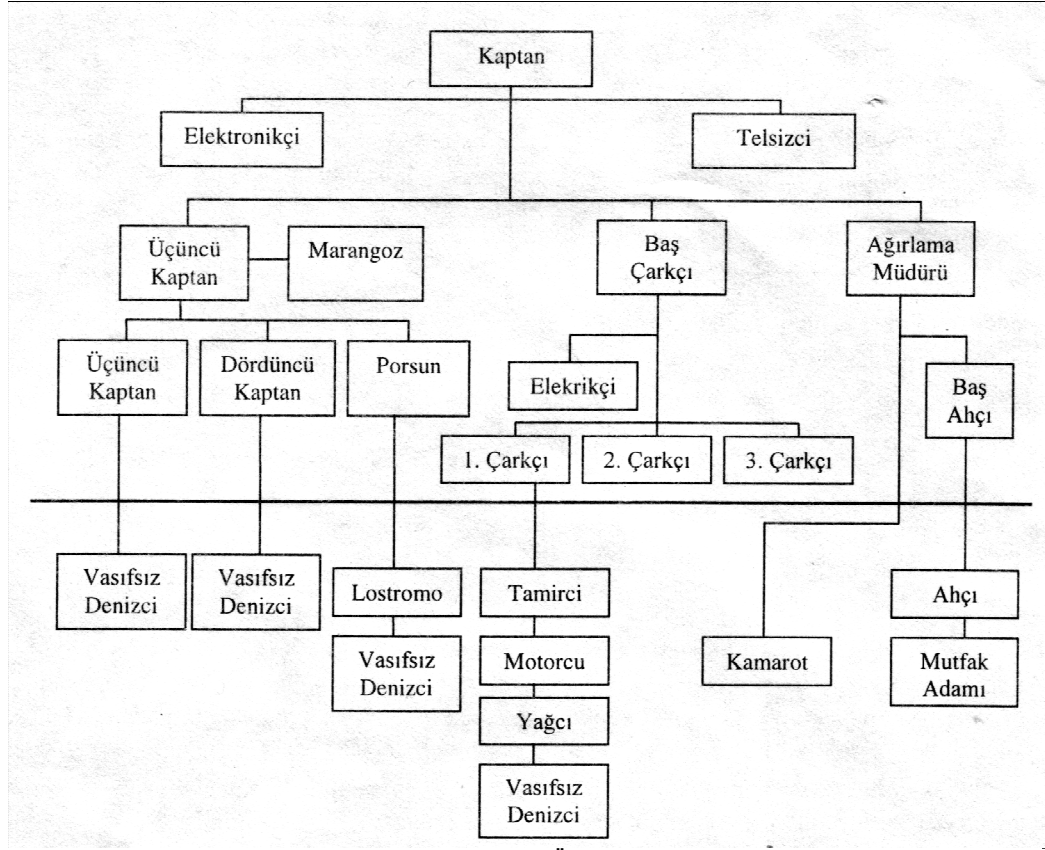
İşçi ve memur ücretlerinin ayrımı ve gemi işletmelerinin örgüt yapıları açıklanırsa;

Deniz ulaştırma işletmelerinin büyüklüğüne göre çeşitli örgüt türlerinden söz edilebilir. Gemi haricinde çalışan kişiler yani gemi işletmesinin merkez binasında çalışan kişilere verilen ücretler memur ücret ve giderlerine girmektedir. [25]

Bunun yanında gemide çalışanlar ise sefer sırasında işletmenin temsilcisi, ve yaptığı sözleşmelerle işletmeyi bağlayan kişilerdir eğer bu kişi yönetici ise kaptan olarak isimlendirilir. Geminin makinelerinin performans ve bakımından sorumlu olan baş çarkçı ise yönetici yardımcısı konumundadır. [25]

Aşağıda bir geminin örgüt şeması görülmektedir. Bu şemada kalın çizginin üstünde kalanlar memur, altında kalanlar ise işçi sınıfına girmektedirler.

Şekil 2: Gemide Örgüt Şeması

Tüm bu bilgiler ışığında işçi ücret ve giderlerine bakılırsa:

a) Gemi Adamları Ücretleri

b) Gemi Adamlarına Ödenen Ek Ücretler

ba) Tehlike Primleri

bb) Fazla Çalışma Ücretleri

Yukarıda gruplandırılmış 4 ücretler aynı zamanda memur ücret ve giderleri içine girdiği için memur ücret ve giderleri başlığı altında anlatılacaktır.

bc) Gemi Adamlarına Ödenen Onarım Ücretleri

Makine personeline esas görevleri dışında (ana ve yardımcı makinelerin işlemlerini sağlamak) ana ve yardımcı makineler, kazan ve yardımcı tesisatta yapacakları onarımlar karşılığı verilen ek ücretlerdir.

Ödenecek bu ek ücretin tespit ve ödeme şekli ferdi hizmet akdi ya da toplu iş sözleşmesiyle tespit edilmektedir.

Makine personeline yapılan onarımlar için tespit edilen toplam ücret tehlike primlerindeki dağıtım esasına göre makine personeline verilmektedir. [25]

bd) Ambar Açma-Kapama Ücretleri

Gemi adamlarına ve güvertede görevli mürettebata, normal işleri dışında ambar açma ve kapamaları, liman işçilerinin yapması gerekli işleri yapmaları durumunda ayrıca bir ücret verilmektedir. Sefer maliyetiyle ilgili bu tür ücretlerde direkt olarak sefer maliyetine yüklenmektedir. [25]

be) Çiğden İaşe Giderleri

bf) Dış ve İç Hatlar İlaç ve Tedavi Masrafları

c) Sosyal Giderler

d) Yükleme ve Boşaltma Giderleri

Bu 4 ücret memur ücret ve giderleri içine de girdiği için memur ücret ve giderleri başlığı altında incelenecektir.

da) Yük Şiftingi

Yükün, gemide yer değiştirmesi için yapılan masraflar ve ödemelere YÜK ŞİFTİNG'i denir. [25]

db) Fazla Çalışma Ücreti

Geminin kısa sürede yükleme ya da boşaltılmasını sağlamak için normal çalışma saatlerinin dışında yapılan çalışma saatleri için gemi adamlarına ödenen ücrete FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ denir. [25]

2 - Memur Ücret ve Giderleri

Bu ücret ve giderler aşağıdaki gibi gruplandırılır.

a) Gemi Adamları Ücretleri

Gemide çalışan zabitan ve mürettebatın tümünü kapsar. Gemi adamlarına ödenecek ücretler ya ferdi hizmet akidleri ya da toplu iş sözleşmeleriyle tespit edilmektedir. Ücret ödeme süresi bir aydan fazla olmamalıdır. Gemi adamlarına verilen ücretler doğrudan doğruya sefer maliyetine yüklenmektedir. [25]

b) Gemi Adamlarına Ödenen Ek Ücretler

Gemi adamlarına bir kısmına ya da tamamına yapılan ek ödemeleridir. Bunlar;

ba) Kasa Tazminatı

Gemi seferdeyken bir takım masrafların ödenmesi gerekmektedir. Bu ödemeleri gemi işletmesi adına kaptan, görevlendirilecek gemi zabitlerinden biri veya gemi katibi yapmaktadır. Kasada açık çıkması durumunda bu açığı kapamak için kasa tazminatı verilmektedir.

bb) Tehlike Primleri

Tehlikeli maddeler taşıyan gemilerde gemi adamlarına ferdi hizmet akdi veya toplu iş sözleşmesi hükümlerince bir tehlike primi ödenmektedir. Bu primler sözleşmede belirlenen şekillerde dağıtılmaktadır.

bc) Fazla Çalışma Ücretleri

Ferdi hizmet akdi ya da toplu iş sözleşmesinde belirlenmiş şartlara göre fazla çalışma koşulları belirlenmiştir ve fazla çalışma ücretleri sözleşmede belirtilen oranlarda ödenmektedir. [25]

Bu ücretlerde direkt olarak sefer maliyetine katılmaktadır.

c) Çiğden İlaçe Giderleri

Gemide yemek yapılmaması durumunda , gemi adamlarına , ferdi hizmet akdi veya toplu iş sözleşmesi gereği, her sefer günü için bir ücret ödenmektedir. Bu ücrete Çiğden İlaçe gideri denir. Bu giderler doğrudan sefer maliyetini etkilediği için direkt olarak sefer maliyetine yüklenirler. [25]

d) Dış ve İç Hatlar İlaç ve Tedavi Masrafları

Gemi adamlarına, ister dış hat isterse iç hat olsun, hasta olmaları sonucu ilaç ve tedavi masrafları gemi işletmesi tarafından ödenmektedir.

İlaç ve tedavi masraflarının iç ve dış hat diye ayrılmasının nedeni iç

hatlardaki masraflar Türk lirası olarak, dış hatlarda ise döviz olarak ödenmesidir.

Bu masraflarda sefer maliyetine direkt yüklenmektedir.

e) Sosyal Giderler

Deniz ulaştırma işletmelerinde gemi adamlarına yasalar gereği ödenmesi zorunlu giderlerdir.

Bunlar da yukarıda sayılan giderler gibi direkt olarak sefer maliyetine yüklenmektedir.

g) Yedek Gemi Adamlarına Ödenen Ücretler

Gemilerin seferlerini istenilen biçimde tamamlayabilmeleri için gemi işletmesinin merkezinde ya da uygun limanlarda yedek gemi adamı bulundurma zorunluluğu vardır. Bu yedek gemi adamlarına ödenen ücretler, sefer maliyetlerine toplam gemi adamları sayısı ile orantılı olarak yüklenmektedir. [24]

3 - Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

a) Dezenfekte Giderleri

Geminin belli dönemlerde fare ve diğer zararlılara karşı ilaçlanıp dezenfekte edilmesi sonucu doğan giderlerdir. Bu giderlerde seferle ilgili olarak doğrudan sefer maliyetine yazılırlar.

b) Yükleme ve Boşaltma Giderleri

Bu giderler aşağıda tek tek tanımlanarak gösterilmiştir :

ba) Puantör Ücreti

Gemiye yüklenen ya da gemiden boşaltılan yükü tespit eden kimselere verilen ücretlerdir. Bu ücretlere PUANTÖR ÜCRETİ denir. [24]

bb) Aktarma Ücreti

Gemiye yüklenilen malın, geminin uğrak limanlarından başka bir yere nakledilmesi durumunda, bu yükler uygun bir limanda boşaltılır ve başka bir gemiyle ya da başka bir taşıt aracı ile gideceği limana gönderilir. Bu gönderme işlemi için ödenen ücretlere AKTARMA ÜCRETİ denir. [24]

be) Gemi Şiftingi

Geminin aynı liman içerisinde yer değiştirmesi nedeni ile de bazı masraflar oluşur. Bu masraflara GEMİ ŞİFTİNG ' i denir. [24]

bd) Bekleme Ücreti

Geminin normal zamanında gelmemesi durumunda yükleyicilere ödenen ücretlere BEKLEME ÜCRETİ denir.

Bekleme ücreti genel olarak :

-Geminin geç gelmesi ,

-Geminin zamanında gelip yükün beklenmesi

-Kötü hava şartları nedeniyle yükleme ya da boşaltma yapılamaması durumlarında ortaya çıkmakta ve ödenmektedir.

Her üç durumda da yükleyicilerin emre hazır durumda olmalarına karşılık geminin yükleme ya da boşaltmaya hazır olmaması nedeniyle yükleyicilere boşa geçen zaman için ücret ödenmesi gerekmektedir.

be) İstif Malzemesi Ücretleri

Nitelik ve niceliklerine göre, yükün ambarlara yerleştirilebilmesi için birtakım malzemelere ihtiyaç vardır. Bunlar için yapılan ödemelere İSTİF MALZEMESİ ÜCRETLERİ denir. [24]

bf) Klavuz Ücretleri

Gerek uğranılan limanın kanunları uyarınca, gerekse geçilen liman, boğaz kanal vb. yerlerin özel durumları nedeniyle alınan klavuz kaptanlara ödene ücretlere KLAVUZ ÜCRETLERİ denir. [24]

bg) Römorkör Ücreti

Uğranılan limanlarda rıhtıma yanaşma, ayrılmadan limanda rıhtımdan uzaklaşma sırasında gemi römorkör tarafından liman içinde ya da dışında uygun bir yere kadar çekilir. Bu işlem için ödenen ücrete RÖMORKÖR ÜCRETİ denir. [24]

bh) Palamar Ücreti

Uğranılan limanda gemi halatının rıhtıma bağlanması ya da ayrılmadan limanda gemi halatının rıhtımdan çıkarılması için verilen ücrete PALAMAR ÜCRETİ denir. [24]

bj) Servis Botu Ücreti

Gemi liman içinde ya da dışında olmakla beraber rıhtımdan uzakta demirlemiş ise, gemi adamları ve yük ile ilgili kimselerin gemiye geliş-gidişlerini sağlamak amacıyla kiralanan servis botlarına verilen ücrete SERVİS BOTU ÜCRETİ denir. [24]

bk) Liman Ücretleri

Liman resim ve harçlarına LİMAN ÜCRETLERİ denir.

bl) Rıhtım Ücretleri

Geminin limanda kalış süresi içerisinde, yanaştığı liman ve bağlandığı şamandıra için liman başkanlıklarına verdikleri ücretlere RIHTIM ÜCRETLERİ denilmektedir.

c) Acentelik Ücret ve Komisyonları

Bu giderler şunlardır;

ca) Acentelik Ücretleri

Acentalık ücreti, geminin limanda kaldığı süre içerisinde gemi ve yük ile ilgili çeşitli işlemler yapan acentelere hizmetleri karşılığı verilen ücretlere denir. [24]

Ücretler, geminin tonajına ve yükün nitelik ve niceliğine göre de değişebilmektedir.

cb) Acenteler Haberleşme Giderleri

Bu giderler, deniz ulaştırma işletmesinin acenteleri ile yaptıkları yazışma ve haberleşme giderleri, telgraf, telefon, telex ücretleri, acentelerden işletmeye işletmeden acenteye gönderilen belgeler için ödenen koli ücretlerinden oluşur.

cc) Acente Komisyonları

Bu komisyonlar da ikiye ayrılır. Bunlar :

1-)Acente İhraç Navlunu Komisyonları : Acentenin , bulunduğu yer limanından gemiye yüklediği yükün navlun geliri üzerinden almış olduğu komisyondur.

2-)Acente İthal Navlunu Komisyonları : Acentenin bulunduğu yer limanında gemiden boşaltılan yükün navlun geliri üzerinden almış olduğu komisyondur.

cd) Forwarder Acente Komisyonları

Gemiye yük bulmak, yükü rıhtıma getirmek gibi işlemleri yapan aracılara verilen komisyondur.

ce) Navlun İndirimleri

Yüke navlun birim fiyatının altında bir navlun fiyatı verilirse, bu eksik navlun fiyatı , navlun indirimi olarak tanımlanabilmektedir.

cf) Simsariye (Brokerage)

Simsariye, deniz ulaştırma işletmesi ile yük taşıtan arasındaki navlun sözleşmesinin düzenlenebilmesi için her iki tarafı karşılaştıran, sözleşmenin imzalanmasını sağlayan simsara (aracıya) verilecek ücret, navlunun belirli bir yüzdesi olarak tanımlanmaktadır.

d) Isıtma , Aydınlatma , İçme Suyu ve Temizlik Giderleri

Sefer sırasında yapılan bu türden giderler de doğrudan sefer maliyetine yüklenilmektedir.

e) Taşıtma Giderleri

Uğranılan limanlarda başka nakliye araçları ile yapılan taşımalar için harcanan giderlerdir.

f) Gemilerin Bakım - Onarım Giderleri

Gemilerin bakım - onarım giderleri; gemilerin yıl içerisinde yurt içi ve yurt dışı tersanelerde yaptırılan bakım - onarımı ile ilgili giderlerdir.

Bu giderlerin hangi gemilere, ne zaman ve kaç paraya yapılacağı önceden tespit edilir. Bu tespitler çok az bir yanılma payı ile doğru tahmin edilebilirler.

Gemilerin bu giderleri 1/365 ile sefer gün sayısı çarpımı alınarak geminin sefer maliyetine yüklenirler. Ancak dönem sonunda tahmin edilen bakım-onarım gideri ile gerçekleşen farklı ise gerekli düzeltmeler yapılır.

g) Gemilerin Büyük Tamir Gideri

Büyük tamir giderleri, tamire alınan geminin değerini artırıcı nitelikteki tamirler için ödenen giderlerdir. Gemiler 2 yılda veya 4 yılda bir böyle tamirlere girerler.

Büyük tamir giderleri, yapılan tamirden yararlanma süresi dikkate alınarak bu süre içerisinde amortismanına tabi tutulmaktadır.

Büyük tamir giderleri, yararlanma süresi ile orantılı ve sefer gün sayısına bağlı olarak sefer maliyetlerine yüklenmektedirler.

4 - Çeşitli Giderler

a) Çeşitli Malzeme Giderleri:

Bu giderler; boyalar, yağlar, kırtasiye, basılı belge, yedek malzeme vb. seferde tüketilen giderleri kapsar. Bir liste ile miktar olarak sefer sonrası ilgili servise verilir. Bu serviste bu giderlerin parasal değeri hesaplanarak, toplam miktar direkt olarak sefer maliyetine yüklenmek üzere maliyet muhasebesi departmanına verir.

b) Temsil Giderleri

Kaptanın gemiyi temsilen gemi içerisinde ya da uğranılan limanda yük ilgilileri ya da diğer konuklar için yapmış olduğu ağırlama vb, giderlerdir.

c) İlan ve Reklam Giderleri

Geminin bulunduğu limandan ne zaman nereye gideceğini, yük vermek için ilgililerin kimlere nasıl başvurmaları gerektiğini duyurmak üzere, her türlü basın yayın araçları ile yapılan duyurular için ödenen ilan ve reklam giderlerine ilan ve reklam giderleri denir.

d) Noter Giderleri

Gemi ya da yük ile ilgili olarak alınması ya da verilmesi gerekli belgeler için ödenen noterlik giderlerine noter giderleri denir.

e) Sörvey Giderleri

Açık deniz gemileri denetimi dünyaca tanınmış uluslararası kurumların tarafından belirli kurallara uygun olarak yapılır ve yine bu kurumlar tarafından gemi yapıldıktan sonra da belirli aralıklarla zorunlu denetime tabi tutulurlar, bu denetime sörvey denir.

Sörvey giderleri ise denetimi yapanlara ödenen ücretleri kapsamaktadır.

Gemi için ödenecek sörvey giderlerinin toplamı önceden gerçeğe çok yakın şekilde tespit edilebilmektedir. Böylece geminin yıllık toplam sörvey giderleri 1/365 ile sefer gün sayısı çarpılarak geminin bitmiş bir seferine yüklenmektedir.

5 - Vergi, Resim ve Harçlar

a) İşgaliye Resimleri

Geminin liman başkanlığınca belirlenen rıhtım dışında başka bir yere yanaşması söz konusu olduğunda ödenen resimlere İŞGALİYE RESİMLERİ denir. [24]

b) Damga Vergisi , Harç ve Noter Giderleri

Gemi ya da yük ile ilgili olarak alınması ya da verilmesi gerekli belgeler için ödenen damga vergisi, harç ve noterlik giderleridir. [24]

6 - Amortismanlar Payı

a) Gemilerin Amortisman Giderleri

Gemi işletmelerinde belirlenmiş amortisman oranları (yüzdeleri) ile amortisman tabi duran varlıkların değerinin çarpılıp yıllık toplam amortisman gideri hesaplanır.

Ancak amortisman giderinin hesabı, sefer maliyetlerine yüklenmesi seferi biten geminin yıllık toplam amortisman giderinin 1/365 ile sefer gün sayısı çarpımı yolu ile yapılmaktadır. [24]

b) Gemilerin Envanter Amortismanları

Gemileri envanteri ile geminin içinde bulunan, ancak gemi değerinin dışında bırakılan demirbaşlar için kullanılmaktadır. Gemilerin envanter amortismanları ise bu demirbaşlar için ayrılan amortismanlardır. [24]

Gemiler envanteri olarak söylenen demirbaşların başlıcaları şunlardır Branda ve ambar muşambaları, yükleme ve boşaltma donanımı, temizleme donanımı tabak-çanak ve cam eşya, elektrik teçhizatı ve malzemesi, mobilya-mefruşat takımları, kuzine takımları, can kurtarma ve yangın söndürme teçhizatı, yatak-yorgan takımı, navigasyon aletleri , halatlar vb. [24]

Gemilerin envanter amortismanları yukarıda bahsedilen gemilerin amortisman giderleri gibi sefer maliyetlerine yüklenir. [24]

c) Gemilerin Sigorta Giderleri

Bu giderlerde sefer maliyeti hesaplanan gemi için ödenecek yıllık toplam sigorta primlerinin 1/365 'i ile maliyeti hesaplanan seferin sefer gün sayısı çarpılarak yüklenmektedir. [24]

7 - Finansman Giderleri

İşletmenin gerek yatırım gerekse sermaye ihtiyacı için yaptığı borçların veya kredilerin faiz, komisyon ve kur farklarından dolayı oluşan giderlerdir.

5. BİR TANKER VE BİR KURUYÜK GEMİSİNİN GÜNLÜK İŞLETME MASRAFLARININ HESAPLANMASI VE MALİYET ANALİZLERİNİN YAPILMASI

5.1 Giriş

Daha önce belirtildiği gibi günümüzde gemi işletme şirketlerinde, gemi işletme giderleri

- 1-) Yedek parça ve malzemeler
- 2-) Gemi mürettebat maaşları
- 3-) Genel yönetim giderleri ve
- 4-) Havuzlama giderleri

olmak üzere 4 temel grup altında incelenir ve bir çok maliyet kaleminden oluşur. Bir geminin her bir gider kalemine harcanan paralar toplanarak yıllık ve günlük olarak o geminin günlük işletme giderleri hesaplanmaktadır. Yapılan çalışmada 5 yaşında 5000 dwt luk kimyasal tanker ve kuru yük gemilerinin her bir işletme kalemi bu 4 ana başlık altında incelenmiş ve harcamalar gerçek değerleriyle verilerek, öncelikle kimyasal tankerin daha sonra da kuru yük gemisinin günlük işletme giderleri toplu olarak hesaplanmış ve aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo1 de 5 yaşında 5000 dwt luk bir kimyasal tankerin günlük işletme giderleri ve Tablo 2 de 5 yaşında 5000 dwt luk bir kuru yük gemisinin günlük işletme giderleri ayrıntılı olarak gösterilmiştir. Bu tablolardaki hesapların nasıl yapıldığı ekler bölümünde ayrıntılı olarak gösterilmiştir ve 5000 dwt kuru yük gemisinin günlük işletme maliyetinin aynı tonajdaki kimyasal tankerin günlük işletme maliyetinden daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 1: Kimyasal Tanker Toplam İşletme Masrafları Tablosu

	1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q
MÜRETTEBAT MAAŞLARI	107.683	107.683	107.683	107.683
MÜRETTEBAT YOL MASRAFI	8.230	8.230	8.230	8.230
MÜRETTEBAT EĞİTİMİ	0	0	0	0
DİĞER MÜRETTEBAT MASRAFI	1.275	1.275	1.275	1.275
MANNING FİYATLARI	2.040	2.040	2.040	2.040
TIBBİ VE DOKTOR MASRAFLARI	276	276	276	276
KUMANYA	6.500	6.500	6.500	6.500
TOPLAM MÜRETTEBAT MASRAFLARI	126.004	126.004	126.004	126.004
TEKNE SİGORTALARI	12.500	12.500	12.500	12.500
KULÜP SİGORTALARI	9.750	9.750	9.750	9.750
TOPLAM SİGORTA	22.250	22.250	22.250	22.250
MALZEMELER	12.000	12.000	12.000	12.000
YEDEKLER	14.250	14.250	14.250	14.250
YAĞLAMA YAĞI	4.367	4.367	4.367	4.367
SÖRVEY VE SERVİSLER	6.938	6.938	6.938	6.938
TAMİRLER	11.250	11.250	11.250	11.250
TOPLAM	48.805	48.805	48.805	48.805
TOPLAM EMNİYET VE RİSK	5.200	5.200	5.200	5.200
KAYIT İŞLEMLERİ	500	500	500	500
YÖNETİM ÜCRET VE HARÇLARI	22.500	22.500	22.500	22.500
İŞLETME GİDERLERİ	3.250	3.250	3.250	3.250
DİĞER MASRAFLAR	0	0	0	0
TOPLAM GENEL MASRAFLAR	26.250	26.250	26.250	26.250
TOPLAM OPERASYONMASRAFLARI	228.509	228.509	228.509	228.509

GÜNLÜK MASRAF **2.504** USD

HAVUZDA VE DENİZDEKİ TAMİR	0	0	0	0	0
HAVUZLAMA	0	0	0	0	0
GÜNLÜK MASRAF	2.504	USD	914.036		
YENİLEME VE YENİ EKİPMAN	0	0	0	0	0

5000 DWT LUK TÜRK BAYRAKLI KİMYASAL TANKER
TAMAMI TÜRK 17 MÜRETTEBATLI.
HAVUZLAMA MASRAFLARI GÜNLÜK İŞLETME GİDERLERİNE KATILMAMIŞTIR.

Tablo 2: Kuru Yük Gemisi Toplam İşletme Masrafları Tablosu

	1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q	YILLIK	GÜNLÜK
MÜRETTEBAT MAAşLARI	90.000	90.000	90.000	90.000	360.000	986
MÜRETTEBAT YOL MASRAFI	8.500	8.500	8.500	8.500	34.000	93
MÜRETTEBAT EĞİTİMİ	0	0	0	0	0	0
DİĞER MÜRETTEBAT MASRAFI	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000	11
MANNING FİYATLARI	1.980	1.980	1.980	1.980	7.920	22
TİBBİ VE DOKTOR MASRAFLARI	250	250	250	250	1.000	3
KUMANYA	6.980	6.980	6.980	6.980	27.920	76
TOPLAM MÜRETTEBAT MASRAFLARI	108.710	108.710	108.710	108.710	434.840	1.191
TEKNE SİĞORTALARI	9.875	11.250	11.250	11.250	43.625	120
KULÜP SİĞORTALARI	7.600	8.500	8.500	8.500	33.100	91
TOPLAM SİĞORTA	17.475	19.750	19.750	19.750	76.725	210
MALZEMELER	9.400	9.400	9.400	9.400	37.600	103
YEDEKLER	12.875	14.250	14.250	14.250	55.625	152
YAĞLAMA YAĞI	3.927	4.367	4.367	4.367	17.028	47
SRVEY VE SERVİSLER	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	49
TAMİRLER	9.750	9.750	9.750	9.750	39.000	107
TOPLAM	40.452	42.267	42.267	42.267	167.253	458
TOPLAM EMNİYET VE & RİSK	4.000	4.000	4.000	4.000	16.000	44
KAYIT İşLEMLERİ	400	400	400	400	1.600	4
YHETİM ÜCRET VE HARÇLARI	17.500	17.500	17.500	17.500	70.000	192
İşLETME GİDERLERİ	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000	33
DİĞER MASRAFLAR	0	0	0	0	0	0
TOPLAM GENEL MASRAFLAR	20.900	20.900	20.900	20.900	83.600	229
TOPLAM OPERASYON MASRAFLARI	191.537	195.627	195.627	195.627	778.418	2.133
Günlük Masraf 2.133 USD						
HAVUZDA VE DENİZDEKİ TAMİR	0	0	0	0	0	0
HAVUZLAMA	0	0	0	0	0	0
Günlük Masraf 2.133 USD 778.418						
YENİLEME VE YENİ EKİPMAN	0	0	0	0	0	0

5000 DWT LUK TÜRK BAYRAKLI KURU YÜK GEMİSİ
TAMAMI TÜRK 15 MÜRETTEBATLI.
HAVUZLAMA MASRAFLARI GÜNLÜK İşLETME GİDERLERİNE
KATILMAMIşTIR.

Tablo 1 ve Tablo 2 de görüldüğü gibi 5 yaşında, 5000 DWT luk bir kimyasal tanker ile 5 yaşında, 5000 DWT luk bir kuru yük gemisinin günlük işletme giderlerini belirlemek amacı ile öncelikle mürettebat maaşları, mürettebat yol masrafları mürettebat eğitimi ve tıbbi masraflar; toplam mürettebat masrafları adı altında, tekne sigortaları, kulüp sigortaları; sigorta masrafları olarak, yedek parça , yağlama yağı, sörvey, servisler ve tamir masrafları; malzeme masrafları, emniyet ve risk giderleri kayıt işlemleri, yönetim ücret ve harçları, işletme giderleri ve diğer masraflar; genel masraflar ve operasyon masrafları adı altında gruplanarak, üçer aylık her bir zaman dilimi için ayrı ayrı hesaplanmış ve daha sonra bunların toplanması ile bir yıllık toplam gider bulunmuş ve son olarak, yıllık toplam miktar 365 e bölünerek günlük işletme giderleri hesaplanmıştır. Bu hesaplamaların her bir maliyet kalemi için nasıl hesaplandığı ekler bölümünde görülebilir. Ek A da kimyasal tanker günlük malzeme maliyetlerinin, Ek B de kimyasal tanker günlük mürettebat ücretlerinin ve Ek C de ise kimyasal tankere ait genel masrafların, günlük işletme giderlerinin ayrıntılı olarak nasıl hesaplandığı gösterilmiştir. Aynı şekilde Ek D de kuru yük gemisi günlük malzeme maliyetlerinin, Ek E de kuru yük gemisi günlük mürettebat ücretlerinin ve Ek F de kuru yük gemisi genel masraflarının, günlük işletme giderlerinin ayrıntılı olarak nasıl hesaplandığı görülmektedir.

Sonuç olarak görülmektedir ki 5000dwt kuru yük gemisinin günlük işletme maliyeti aynı tonajdaki kimyasal tankerin günlük işletme maliyetinden 371 usd daha azdır.

5.2 Net Bugünkü Değer ve Gelecek Bugünkü Değer Metotlarını kullanarak Tanker ve Kuru Yük Gemisinin Maliyet Analizlerinin Yapılması

Günlük işletme giderleri hesaplanan ve her biri 5 yaşında olan 5000 dwt luk kuru yük gemisi ile 5000 dwt luk kimyasal tankere yapılacak olan yatırımlardan hangisinin daha kârlı olacağını öngörebilmek amacıyla bilimsel bir metot kullanarak ilk yatırım maliyetlerinin, yıllık gider ve kazançların, gemilerin işletilmesi sonucunda her bir gemi için 5. yıl sonunda elde edilecek kârın ve 5. yıl sonunda bu gemilerin satılmasıyla elde edilen kazancın hesaplanması ve sonuçların karşılaştırılması ile birlikte hangi gemiye yatırım yapılacağına karar verilemesi gereklidir.

Bu hesaplamaları ve analiz yapabilmek amacıyla, paranın şimdiki değeri P'nin belirli bir zaman periyodu sonundaki değeri F olarak hesaplanabilmesi ya da gelecekteki değer bilinen durumunda günümüzdeki değerine indirgenmiş halinin hesaplanması için Net Bugünkü Değer ve Gelecek Bugünkü Değer Metotları kullanılacaktır.

P = paranın şimdiki değeri

F = paranın gelecekteki değeri

n = toplam süre

i = yıllık faiz oranı

a-) Tek ödeme için hesaplama: n. yıl sonunda paranın gelecekteki değerinin hesaplanması için ya da gelecekteki değeri bilinen paranın günümüzdeki değerinin bulunması için;

$$F = P(1+i)^n$$

$$P = F / ((1+i)^n) \text{ ya da } P = (F / i) \cdot (1 - (1+i)^{-n})$$

(F,P,i,n) 4 değişkenden 3 ünün bilinmesi halinde 4. değişken kolayca hesaplanabilir. Bu hesaplamalarda eklerde verilen faiz oranı tabloları kullanılarak kolayca sonuca ulaşılabilir. [26]

b-) Düzenli seriler şeklindeki ödemeler: Düzenli aralıklarla ve eşit miktardaki ödeme ya da gelirler olması durumunda Paranın şimdiki değerinin (P) nin n' inci yıl sonundaki değerinin (F) ya da ödeme miktarı A' nın hesaplanması için kullanılan formüller aşağıda verilmiştir; [26]

$$F=A*[((1+i)^n-1)/i]$$

$$P=A[(((1+i)^n-1)/[i*(1+i)^n])]$$

$$A=F*i /[(1+i)^n-1]$$

c-) Geometrik gradyan serileri: Bu metot yıllık artış oranı “g” nin devreye girmesi durumunda paranın bugünkü değerinin ve gelecekteki değerinin bulunması için kullanılır. Yıllık artış miktarı $g > 0$ olması durumunda seri artan, $g < 0$ olması durumunda seri azalandır. Hesaplamalarda aşağıdaki formüller kullanılır; [26]

$$(P/A, g, i, n)$$

$$P=A[1-((1+g)^n*(1+i)^n)/[i-g]]$$

$$F=A[(((1+i)^n-(1+g)^n)/[i-g])]$$

5.3 5000 DWT Kimyasal Tanker Yatırım Analizi

Bu analizin doğru bir şekilde yapılabilmesi için öncelikle işletmeci tarafından satın alınacak olan 5 yaşındaki kimyasal tanker ve kuru yük gemilerinin 2. el alış fiyatlarının bilinmesi ardından 5 yıl süreyle işletilecek olan bu gemilerin elden çıkarılacağı zaman 10 yaşında olacağı göz önüne alınarak satıştan elde edilecek olan gelirin doğru bir şekilde hesaba katılması gerekmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda 2. el 5 yaşında ve 5000 dwt kimyasal tankerin günümüzdeki alış fiyatı 6.000.000 usd, ve 10 yaşındaki satışından elde edilecek miktar 3.500.000 usd olarak belirlenmiştir. [27,28]

Kimyasal tanker için günlük işletme giderleri 2504 usd olarak bir önceki konuda hesaplanmıştır. Bu gemi için yıllık işletme giderlerindeki artış benzer gemilerin ortalaması alınarak uluslararası standartlar dahilinde $g=4\%$ hesaplanmıştır. [29] Aynı şekilde 5000 dwt bir kimyasal tanker için geminin kiralamasıyla elde edilecek olan gelir günlük 7500 usd ve bu gelirdeki yıllık artış oranı $g=4\%$ olarak alınmalıdır. [29] Yıllık havuzlama ve bakım masrafları kimyasal tanker için ortalama 150.000 usd dir. [28,29]

Yapılacak hesaplamalarda kullanılacak olan Vadeye göre faiz oranının belirlenebilmesi için yıllık usd libor faiz oranının da bilinmesi gereklidir. Libor uluslararası piyasalarda, bankalar arası borçlanmada Dolar ve Euro'ya ödenen faizdir. [30] Böylece vadeye göre faiz oranı LIBOR+faiz toplamı şeklinde belirlenmektedir. Sonuç olarak hesap sahibi uluslararası piyasalarda ödenen faizlerin üzerinde faiz alır. Bu faiz oranları paranın yatırım süresine bağlı olarak değişim göstermektedir. Çalışmada kullanılacak yıllık faiz oranının belirlenebilmesi için libor faiz oranı resmi makamlarca açıklandığı gibi usd cinsinden yatırımlar için yıllık %

5,766 olarak alınmıştır. [31] Merkez bankasının yıllık dolar yatırımları için belirlediği faiz oranı %4,27 dir. [32] Bu iki oran toplanırsa yıllık faiz oranı $i=\%10$ olarak bulunur. [33]

5.3.1 5 yıl için 5000 Dwt kimyasal tanker yatırım analizi

Tüm hesaplamalar yukarıda belirtilen değerler ve Ek-G deki faiz oranları tablosu kullanılarak aşağıdaki şekilde yapılmıştır.

5.3.1.1 İlk yatırım maliyetinin Fa değerinin hesaplanması

$P=6.000.000$ usd,

$i=\%10$

$n=5$

$Fa=?$

$F=P/(F/P, i, n)$ tablodan $n=5$ ve $i=\%10$ için verilen oran 1,6105

$Fa=6000.000*1.6105=9.633.000$ usd

5.3.1.2 Günlük işletme giderlerinin Fb değerinin hesaplanması

Günlük işletme gideri 2504 yıllık $2504*365=913960$ usd

$i=\%10$

$g=\%4$

$A=913960$ usd

$n=5$

$Fb=?$

$Fb=A[(((1+i)^n-(1+g)^n))/[i-g]]$

$Fb=913960[(((1+0,1)^5-(1+0,04)^5))/[0,1-0,04]]$

$Fb=913960*6,564=5.999.533$ usd

5.3.1.3 Günlük kira gelirinin Fc değerinin hesaplanması

Günlük kira geliri 7500 usd [29] yıllık $360(5 \text{ gün havuzda}) *7500 =2.700.000$ usd

$i=\%10$

$A=2.700.000$

$g=\%4$ yıllık kira geliri artış oranı

$n=5$

$Fc=?$

$Fc=A[(((1+i)^n-(1+g)^n))/[i-g]]$

$Fc=2700000[(((1+0,1)^5-(1+0,04)^5))/[0,1-0,04]]$

$Fc=2700000*6,564=17.722.800$ usd

5.3.1.4 Yıllık havuzlama ve bakım masrafları Fd nin hesaplanması

Yıllık Havuzlama ve bakım masrafları 150.000 usd [28,29]

$$A=150.000 \text{ usd}$$

$$g= \%4$$

$$i=\%10$$

$$n=5$$

$$Fd=?$$

$$Fc=A[(((1+i)^n-(1+g)^n))/[i-g]]$$

$$Fd=150000[(((1+0,1)^5-(1+0,04)^5))/[0,1-0,04]]$$

$$Fd= 150000*6,564=984.600 \text{ usd}$$

5.3.1.5. Toplamın Bulunması

10 yaşında 5000 dwt, 2. el kimyasal tankerin satış fiyatı Fe=3.500.000 usd [27,28]

F toplam

$$Fa= 9.633.000 \text{ usd} \quad \text{İlk yatırım masrafı (-)}$$

$$Fb= 5.999.533 \text{ usd} \quad \text{Günlük işletme giderleri (-)}$$

$$Fc= 17.722.800 \text{ usd} \quad \text{Toplam kira geliri kazancı (+)}$$

$$Fd= 984.600 \text{ usd} \quad \text{Havuzlama ve bakım giderleri (-)}$$

$$Fe=3.500.000 \text{ usd} \quad 5 . \text{ yıl sonunda gemi satışından kazanılan para (+)}$$

5. yılın sonundaki net kâr

$$F_{\text{toplam}}=(Fe+Fc)-(Fa+Fb+Fd)$$

$$F_{\text{toplam}}=(3.500.000+17.722.800)-(9.633.000+5.999.533+984.600)=4.605.667 \text{ usd}$$

5 yaşında 5000 dwt Kimyasal tanker alınarak 5 yıl işletilmesi ve 5. yılın sonunda geminin satılması ile elde edilecek kazanç 4.605.667 usd dir.

5.4 5000 DWT Kuru Yük Gemisi Yatırım Analizi

2. el 5 yaşında ve 5000 dwt kuru yük gemisinin günümüzdeki alış fiyatı 4.500.000 usd, ve 10 yaşındaki satışından elde edilecek miktar 2.500.000 usd olarak belirlenmiştir. [27,28] Kimyasal tanker için günlük işletme giderleri 2133 usd olarak bir önceki konuda belirlenmiştir. Kuru yük gemisi için yıllık işletme giderlerindeki artış benzer gemilerin ortalaması alınarak uluslar arası standartlar dahilinde $g=\%4$ hesaplanmıştır.[29] Aynı şekilde 5000 dwt bir kuru yük gemisi için gemi kirasından elde edilecek olan gelir günlük 5000 usd ve bu gelirdeki yıllık artış oranı $g=\%4$ olarak alınmalıdır. [29] Yıllık havuzlama ve bakım masrafları kimyasal tanker için ortalama 100. 000 usd dir. [28,29] . Yıllık faiz oranı kimyasal tanker maliyet analizinde hesaplandığı gibi $i=\%10$ olarak alınır. [33]

5.4.1. 5 yıllık bir zaman periyodunda 5000 Dwt kuru yük gemisi için yatırım analizi.

Tüm hesaplamalar yukarıda belirtilen değerler ve Ek-G deki faiz oranları tablosu kullanılarak aşağıdaki şekilde yapılmıştır.

5.4.1.1 İlk yatırım maliyetinin Fa değeri hesaplanırsa

$P=4.500.000$ usd.

$i=\%10$

$n=5$

$Fa=?$

$F=P(F/P,i,n)$ tablodan $n=5$ ve $i=\%10$ için verilen oran 1,6105

$Fa=4.500.000*1.6105=7.247.250$ usd

5.4.1.2 Günlük işletme giderlerinin Fb değerinin hesaplanması

Günlük işletme gideri 2133 yıllık $2133*365=778545$ usd

$i=\%10$

$g=\%4$

$A=778545$ usd

$n=5$

$Fb=?$

$Fb=A[((1+i)^n-(1+g)^n)]/[i-g]$

$Fb=778545[((1+0,1)^5-(1+0,04)^5)]/[0,1-0,04]$

$Fb= 778545*6,564= 5.110.369$ usd

5.4.1.3 Günlük kira gelirinin Fc değerinin hesaplanması

Günlük kira geliri 5000 usd, [29] yıllık 360(5 gün havuzda) *5000 =1.800.000 usd

A=1.800.000 usd

g=%4 yıllık kira geliri artış oranı

i=%10

n=5

Fc=?

$Fc=A[((1+i)^n-(1+g)^n)/[i-g]]$

$Fc=1.800.000[((1+0,1)^5-(1+0,04)^5)/[0,1-0,04]]$

Fc= 1.800.000*6,564=11.815.200 usd

5.4.1.4 Yıllık havuzlama ve bakım masraflarının Fd değerinin hesaplanması

Yıllık Havuzlama ve bakım masrafları 100.000 usd. [27,28]

A=100.000 usd

g= %4

i=%10

n=5

Fd=?

$Fd=A[((1+i)^n-(1+g)^n)/[i-g]]$

$Fd=100000[((1+0,1)^5-(1+0,04)^5)/[0,1-0,04]]$

Fd= 100000*6,564=656.400 usd

5.4.1.5 Toplamın Bulunması

10 yaşında 2. el kuru yük gemisi satış fiyatı Fe=2.500.000 usd, [28,29]

F toplam

Fa= 7.247.250 usd İlk yatırım masrafı (-)

Fb=5.110.369 usd Günlük işletme giderleri (-)

Fc=11.815.200 usd Toplam kira geliri kazancı (+)

Fd=656.400 usd Havuzlama ve bakım giderleri (-)

Fe=2.500.000 usd 5. yıl sonunda gemi satışından kazanılan para (+)

5. yılın sonundaki net kar;

$$F_{\text{topl}} = (F_e + F_c) - (F_a + F_b + F_d)$$

$$F_{\text{topl}} = (2.500.000 + 11.815.200) - (7.247.250 + 5.110.369 + 656.400) = 1.301.181 \text{ usd}$$

5 yaşında 5000 dwt Kuru yük gemisi alınarak 5 yıl işletilmesi ve 5. yılın sonunda yıl geminin satılmasıyla elde edilecek kazanç 1.301.181 usd dir.

6. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Gemi sahibi, gemi işletmecileri ve brokerlar ve kağıt üzerinde yaptıkları yüzeysel hesap sonuçlarına dayanarak belli bağlantılar kurmaktadır. Verilen kararlar genelde bir veya birkaç kişinin tecrübesine dayanmakta bilimsel metotlar kullanılarak maliyet analizleri ve hesaplamalar yapılmamaktadır. Bu da hesapta olmayan ve iyi bir analiz yapılmaması nedeniyle ön görülemeyen şirket finansal yapısının büyük hasarlar görmesi, dolayısı ile şirketin kâr marjının düşmesine ve hatta gelecekte şirketin kapanmasına neden olmaktadır.

Gemi işletmeciliğinde diğer bir olumsuz faktör, gemi bünyesindeki yetersiz elemanların çalıştırılmasıdır. Bazı hallerde ise, gemi bünyesinde yedek parça bulunamamasından dolayı kaynaklanan geçici durumların gemi personelinin merkez ofise bildirmelerine rağmen merkez ofisin bu yedek parça teminini en kısa sürede yerine getirememesidir bu gerek şirket içi gerek şirket dışı bağlantıların yeteri kadar hızlı ve sağlıklı olmadığına bir göstergesidir. Mal tesliminde bir günlük gecikme bile büyük prestij kaybına ve maddi kayıplara neden olmaktadır.

Gemi işletmeciliğinde, çok büyük sürprizlerle ve risklerle dolu bir iş alanı olduğu için, gemi işletmecileri bu riskleri en aza indirebilmek amacı ile öncelik sırasına müdahale edebileceği riskleri ortadan kaldırma yoluna gitmelidir. Bunun en doğru yolu güvenilir, işinde başarılı olan mühendisler, işletmeciler ve brokerları bünyesinde tutmaktır. Ülkemizde sayılan giderek artan gemi işletmecileri işletme masraflarını azaltmak gayesi ile düşük maaşlı personel çalıştırma ve işletme sermayesi yetersizliği nedeni ile bakım tutum harcaması yapmama alışkanlıklarından vazgeçmelidirler.

Gemi işletme firmalarının en büyük yatırımları ve kazanç kaynakları olan işletecekleri gemi türlerinin ve tonajlarının bilimsel bir ön çalışma sonucunda o günkü piyasa koşullarını göz önüne alınarak, gemiyi işletme ve satmadaki zamanlamalarının çok iyi bir şekilde hesaplanarak yatırımlarını bu aşamalar sonucunda yapmaları gerekmektedir. Yapılan tez çalışmasında 5 yaşında 5000 dwt luk kuru yük gemisi ile 5000 dwt luk kimyasal tanker yatırımlarının karşılaştırılması sonucunda kimyasal

tanker yatırımdan elde edilen kazanç 4.605.667 usd, kuru yük gemisinden elde edilen kazanç 1.301.181 usd dir.

Sonuç olarak, hazırlanan tez çalışmasında da incelemiş olduğumuz gibi 5000 dwt luk kimyasal tanker ve kuru yük gemileri gibi küçük tonajlarda gemi işletmeyi düşünen gemi işletme firmaları, gemi yatırımı tercihlerini kimyasal tanker yönünde kullanmalıdırlar.

KAYNAKLAR

- [1] **Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü** 1990. II. Ulusal Denizcilik Kongresi, Gemi Acentelik Sektör Raporu, İstanbul, Türkiye
- [2] **Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü** 1990. II. Ulusal Denizcilik Kongresi, Gemi Brokerlık Sektör Raporu, İstanbul, Türkiye
- [3] **Cerit, G., A., Önce., G., Yercan.,** 1998. Denizcilik Acentelerinin Satış Yönetiminde İlişki Pazarlama, Technonav '98 International Symposium on Marine Technologies and Management, Köstence, Romanya, 21-23 Mayıs
- [4] **Çakı, S.,** 1995. Deniz Ulaştırma İşletmelerinde Maliyetler ve Maliyet Sistemlerinin Kurulması, Mersin Deniz Ticareti Dergisi, **36**, 30-45
- [5] **Aylar, L.,** 1990. Gemi İşletmeciliğinde Yönetim Bilişim Sistemleri, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [6] **Çakı, S.,** 1998. Gemi İşletmelerinde Finansal Kaynakların Seçimi ve Finansal Kaldırıcının Etkisi, UTA-Uluslararası Taşımacılık Haber Araştırma-Dergisi, **4**, 19-29.
- [7] **Branch A., E.,** 1977, The Elements of Shipping, Chapman and Hall, London
- [8] **Azun, M., S., Kara., M., Oktay., N,** 1985, Deniz Nakliyatı T.A.Ş. olurluk Raporu, Tübitak Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Raporu, Proje No:0170018501
- [9] **Branch A., E.,** 1982, Economics of Shipping Practice and Management, Chapman and Hall, London
- [10] **Chrzanowski, I.,** 1985, An Introduction to Shipping Economics, Fairplay Publication, London
- [11] **Türk Ticaret Kanunu,** 2004, Seçkin yayınevi, Ankara
- [12] **Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü** 1989. II. Ulusal Denizcilik Kongresi, Gemi Acentelik Sektör Raporu, İstanbul, Türkiye
- [13] **Berkum, J. M. V., ve Schuring W.,** 1977, Shipping Agency Practice. Stichting Vervoer Publication. Berry, Leonard L. ve A. Rotterdam

- [14] **Palmer, A.**, 1994, Principles of Services Marketing. McGraw-HillBook Company. London, England.
- [15] **Box, B.**,1996, Ship Agency, Seatrade Review, January 1996, ss.26-27.
- [16] **Kotler, P.** 1997 , Marketing Management: Analysis, Planning, Implementation and Control. Prentice Hall. Lovelock, Christopher , New Jersey Prentice Hall
- [17] **Lovelock, C.**, 1996, Services Marketing.,ss. 149, Prentice Hall International Editions., London
- [18] **Parasuraman, A., Leonard L. Berry ve Valerie A.** , 1985, "A Conceptual Model of Service Quality and its Implications for Future Research", Journal of Marketing ss.41-50.
- [19] **Parasuraman, A., L. Berry** , (1991), "Understanding Customer Expectations of Service", Sloan Management Review, Spring.1991, ss. 39-48.
- [20] **Branch, Alan. E.**, 1987, Economics of Shipping, Practice and Management. Chapman and Hall Ltd. London
- [21] **Still,Richard R., Edvard W. Cundiff ve Norman A. P. Govoni**, 1988, SalesManagement Decisions, Strategies and Cases. Prentice HallInc. New Jersey
- [22] **Önce, G.** 1997, Satış Yönetimi, Onur Ofset., izmir
- [23] **Altuğ, O.**, 1991, Maliyet Muhasebesi, M.Ü.Nihat Sayar Yayın ve Yardım Vakfı Yayınları, İstanbul.
- [24] **Altuğ, O.**, 1974, Deniz Taşıt İşletmelerinde Maliyetler ve Maliyetlerin Yönetim Yönünden İncelenmesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- [25] **Cheng, P.**, 1969, **Steamship** Accounting, Cornell Maritime Press Inc., Cambridge.
- [26] **Howard University.**, 2006, <http://www.howard.edu/ceacs/departments/CIVIL/cglass/Eng.Econ/Lecture%205.ppt>, Washington
- [27] **Shiplink trading company Ltd.**,2006, <http://www.shiplink.info/>,South Korea
- [28] **Young Sun trading Ltd.**, 2006, <http://shipbroker.net>, New York
- [29] **Er, D.**, 2004, Shipping Fisibility Project Report, ITU, Türkiye
- [30] **Finansbank.**,2006 , <http://www.finansbank.com.tr>, Türkiye

[31] **Economagic.**,2006, <http://www.economagic.com/em-cgi/data.exe/libor/day-us12m,Usa>

[32] **TCMB.**,2006 , <http://www.tcmb.gov.tr/>, Türkiye

[33] **İş Bankası.**,2006, http://www.isteyatirim.com.tr/inc/pop_birbakistapiyasalar.asp
Türkiye

EKLER

Tablo 3: Kimyasal Tanker Malzeme Maliyet Tablosu

	1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q	YILLIK	GÜNLÜK
	GÜVERTE MALZEME(usd)					
HARİTA VE NOTİK YAYINLAR	250	250	250	250	1000	2,7
HALAT TEL VE KABLOLAR	750	750	750	750	3000	8,2
BOYA VE SEYİR STOK	1250	1250	1250	1250	5000	13,7
KAMARA MALZEMELERİ	500	500	500	500	2000	5,5
GENEL GÜVERTE MALZEMELERİ	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
TOPLAM GÜVERTE MALZEME	4750	4750	4750	4750	19000	52,1
	MAKİNA MALZEME(usd)					
KİMYASALLAR VE GAZLAR	1000	1000	1000	1000	4000	11,0
ELEKTRİK VE OTOMASYON	750	750	750	750	3000	8,2
BAKIM	250	250	250	250	1000	2,7
EK PARÇALAR CONTA VS..	500	500	500	500	2000	5,5
GENEL MAKİNA MASRAFI	2500	2500	2500	2500	10000	27,4
TOPLAM MAKİNA MASRAFI	5000	5000	5000	5000	20000	54,8
	GENEL STOK(usd)					
İLAÇ	250	250	250	250	1000	2,7
ÇARŞAF VE UNİFORMA	250	250	250	250	1000	2,7
MATBAA	250	250	250	250	1000	2,7
SU	0	0	0	0	0	0,0
İLETİŞİM	1500	1500	1500	1500	6000	16,4
TOPLAM GENEL STOK	2250	2250	2250	2250	9000	24,7
	YEDEK PARÇA(usd)					
YAŞAM MAHALİ MUTFAK VE EĞLENCE	250	250	250	250	1000	2,7
GÜVERTE MAKİNA	500	500	500	500	2000	5,5
KARGO SİSTEMLERİ	2500	2500	2500	2500	10000	27,4
TEKNE YAPISI	375	375	375	375	1500	4,1
ANA MAKİNA	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
YARDIMCI MAKİNALAR	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
KAZAN	375	375	375	375	1500	4,1
ELEKTRİK, ELEKTRONİK VE OTOMASYON	1250	1250	1250	1250	5000	13,7
YAKIT YAĞLAMA SU VE ATIK SU	750	750	750	750	3000	8,2
DİĞER MAKİNALAR	750	750	750	750	3000	8,2
GÜVENLİK MALZEMELERİ	1500	1500	1500	1500	6000	16,4
YEDEK PARÇA ULAŞTIRMA MASRAFLARI	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
TOPLAM YEDEK PARÇA	14250	14250	14250	14250	57000	156,2
	YAĞLAMA(usd)					
SİLİNDİR YAĞLAMASI	0	0	0	0	0	0,0
KRANK YATAĞI YAĞLAMASI	458	458	458	458	1832	5,0
JENERATÖR YAĞLAMASI	1416	1416	1416	1416	5664	15,5
HDROLİK YAĞI	2046	2046	2046	2046	8184	22,4
DİĞER YAĞLAR VE GRES YAĞI	78	78	78	78	312	0,9
YAĞ TEDARİK GİDERLERİ	119	119	119	119	476	1,3
YAĞ ANALİZ MASRAFLARI	250	250	250	250	1000	2,7
TOPLAM YAĞLAMA MASRAFLARI	4367	4367	4367	4367	17468	47,9

Tablo 4: Kimyasal Tanker Mürettebat Ücret Tablosu

	ULUS	MÜRETTEBAT SAYISI	MAAŞ	Ayrılma ücreti	SOSYAL KATKI PAYI	AYLIK	AYLIK TOPLAM
Kaptan	Türk	1	3.200	800	960	4.960	4.960
1. zabit	Türk	1	2.700	675	810	4.185	4.185
2. zabit	Türk	1	1.600	400	480	2.480	2.480
Baş makinist	Türk	1	3.200	800	960	4.960	4.960
2.makinist	Türk	1	2.700	675	810	4.185	4.185
3. makinist	Türk	1	1.600	400	480	2.480	2.480
elektirikçi	Türk	1	1.500	375	450	2.325	2.325
Baş tayfa	Türk	1	800	133	240	1.173	1.173
pompacı	Türk	1	800	133	240	1.173	1.173
A/B	Türk	2	650	108	195	953	1.906
O/S	Türk	1	550	92	165	807	807
Motorcu	Türk	2	650	108	195	953	1.906
Radyocu	Türk	1	550	92	165	807	807
Chf/Aşçı	Türk	1	800	133	240	1.173	1.173
Garson	Türk	1	550	92	165	807	807
		17	23.150	5.232	6.945	33.421	35.327
					overlap (2.0%)		706,54
					AYLIK TOPLAM		
					(usd)		36.034

Tablo 5: Kimyasal Tanker Genel Masraflar Tablosu**GENEL MASRAFLAR**

1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q	YILLIK	GÜNLÜK

TESCİL ÜCRETLERİ

TESCİL VE BAYRAKLA İLGİLİ MASRAFLAR	500	500	500	500	2000	5
TOPLAM TESCİL ÜCRETLERİ	500	500	500	500	2000	5

YÖNETİM ÜCRETLERİ

YÖNETİM ÜCRETLERİ	22500	22500	22500	22500	90000	247
Post-Fixture Fees	0	0	0	0	0	0
TOPLAM YÖNETİM ÜCRETLERİ	22500	22500	22500	22500	90000	247

YÖNETİM MASRAFLARI

POSTA VE KIRTASIYE MASRAFLARI	1500	1500	1500	1500	6000	16
PERSONEL YOLCULUK MASRAFLARI	1750	1750	1750	1750	7000	19
BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ	0	0	0	0	0	0
TOPLAM YÖNETİM MASRAFLARI	3250	3250	3250	3250	13000	36

DİĞER MASRAFLAR

BANKA TALİMATLARI	0	0	0	0	0	0
TEMSİL ÜCRETLERİ	0	0	0	0	0	0
ACENTE ÜCRETLERİ	0	0	0	0	0	0
TOPLAM DİĞER MASRAFLAR	0	0	0	0	0	0

TOPLAM GENEL YÖNETİM MASRAFLARI	26250	26250	26250	26250	105000	288

**YÖNETİM
ÜCRETLERİ(usd)   7500**

Tablo 6: Kuru Yük Gemisi Malzeme Maliyet Tablosu

	1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q	YILLIK	GÜNLÜK
GÜVERTE MALZEME (usd)						
HARİTA VE NOTİK YAYINLAR	250	250	250	250	1000	2,7
HALAT TEL VE KABLOLAR	500	500	500	500	2000	5,5
BOYA VE SEYİR STOK	1000	1000	1000	1000	4000	11,0
KAMARA MALZEMELERİ	500	500	500	500	2000	5,5
GENEL GÜVERTE MALZEMELERİ	1250	1250	1250	1250	5000	13,7
TOPLAM GÜVERTE MALZEME	3500	3500	3500	3500	14000	38,4
MAKİNA MALZEME (usd)						
KİMYASALLAR VE GAZLAR	150	150	150	150	600	1,6
ELEKTRİK VE OTOMASYON	300	300	300	300	1200	3,3
BAKIM	200	200	200	200	800	2,2
EK PARÇALAR CONTA VS..	500	500	500	500	2000	5,5
GENEL MAKİNA MASRAFI	2500	2500	2500	2500	10000	27,4
TOPLAM MAKİNA MASRAFI	3650	3650	3650	3650	14600	40,0
GENEL STOK (usd)						
İLAÇ	250	250	250	250	1000	2,7
ÇARŞAF VE UNIFORMA	250	250	250	250	1000	2,7
MATBAA	250	250	250	250	1000	2,7
SU	0	0	0	0	0	0,0
İLETİŞİM	1500	1500	1500	1500	6000	16,4
TOPLAM GENEL STOK	2250	2250	2250	2250	9000	24,7
YEDEK PARÇA (usd)						
GÜVERTE MAKİNA	400	400	400	400	1600	4,4
KARGO SİSTEMLERİ	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
TEKNE YAPISI	350	350	350	350	1400	3,8
ANA MAKİNA	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
YARDIMCI MAKİNALAR	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
KAZAN	375	375	375	375	1500	4,1
ELEKTRİK, ELEKTRONİK VE OTOMASYON	1000	1000	1000	1000	4000	11,0
YAKIT YAĞLAMA SU VE ATIK SU	750	750	750	750	3000	8,2
DİĞER MAKİNALAR	500	500	500	500	2000	5,5
GÜVENLİK MALZEMELERİ	1250	1250	1250	1250	5000	13,7
YEDEK PARÇA ULAŞTIRMA MASRAFLARI	2000	2000	2000	2000	8000	21,9
TOPLAM YEDEK PARÇA	12625	12625	12625	12625	50500	138,4
YAĞLAMA (usd)						
SİLİNDİR YAĞLAMASI	0	0	0	0	0	0,0
KRANK YATAĞI YAĞLAMASI	400	400	400	400	1600	4,4
JENERATÖR YAĞLAMASI	1234	1234	1234	1234	4936	13,5
HDROLİK YAĞI	1875	1875	1875	1875	7500	20,5
DİĞER YAĞLAR VE GRES YAĞI	65	65	65	65	260	0,7
YAĞ TEDARİK GİDERLERİ	103	103	103	103	412	1,1
YAĞ ANALİZ MASRAFLARI	250	250	250	250	1000	2,7
TOPLAM YAĞLAMA MASRAFLARI	3927	3927	3927	3927	15708	43,0

Tablo 7: Kuru Yük Gemisi Mürettebat cret Tablosu

	Ulus	Mürettebat sayısı	MAAŞ	Ayrılma payı	SOSYAL KATKI PAYI	Aylık limana giriş creti	AYLIK TOPLAM
Kaptan	Türk	1	2.800	750	860	4.410	4.410
1. zabit	Türk	1	2.400	550	715	3.665	3.665
2. zabit	Türk	1	1.300	400	350	2.050	2.050
Baş.makinist	Türk	1	2.800	750	860	4.410	4.410
2.makinist	Türk	1	2.400	575	715	3.690	3.690
3.makinist	Türk	1	1.300	300	350	1.950	1.950
elektirikçi	Türk	1	1.200	375	400	1.975	1.975
Baş tayfa	Türk	1	750	113	220	1.083	1.083
pompacı	Türk	1	750	115	220	1.085	1.085
A/B	Türk	1	650	100	180	930	930
O/S	Türk	1	550	83	150	783	783
Motorcu	Türk	1	650	103	180	933	933
Radyocu	Türk	1	550	90	150	790	790
Chf/Aşçı	Türk	1	700	118	215	1.033	1.033
Garson	Türk	1	550	82	150	782	782
		15	19.350	4.504	5.715	29.569	29.569

overlap% 2
AYLIK TOPLAM
(usd) 591,38
30.160

Tablo 8: Kuru Yük Gemisi Genel Masraflar Tablosu**GENEL MASRAFLAR(usd)**

1ST Q	2ND Q	3RD Q	4TH Q	YILLIK	GÜNLÜK

TESCİL ÜCRETLERİ(usd)

TESCİL VE BAYRAKLA İLGİLİ MASRAFLAR	400	400	400	400	1600	4
TOPLAM TESCİL ÜCRETLERİ	400	400	400	400	1600	4

YÖNETİM ÜCRETLERİ(usd)

YÖNETİM ÜCRETLERİ	17500	17500	17500	17500	70000	192
TOPLAM YÖNETİM ÜCRETLERİ	17500	17500	17500	17500	70000	192

YÖNETİM MASRAFLARI(usd)

POSTA VE KIRTASIYE MASRAFLARI	1500	1500	1500	1500	6000	16
PERSONEL YOLCULUK MASRAFLARI	1500	1500	1500	1500	6000	16
BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ	0	0	0	0	0	0
TOPLAM YÖNETİM MASRAFLARI	3000	3000	3000	3000	12000	33

DİĞER MASRAFLAR(usd)

BANKA TALİMATLARI	0	0	0	0	0	0
TEMSİL ÜCRETLERİ	0	0	0	0	0	0
ACENTE ÜCRETLERİ	0	0	0	0	0	0
TOPLAM DİĞER MASRAFLAR	0	0	0	0	0	0

TOPLAM GENEL YÖNETİM MASRAFLARI	20900	20900	20900	20900	83600	229

YÖNETİM ÜCRETLERİ
(usd) **5833,333**

EK-G

INTEREST TABLES

$i = 0.5\%$				$i = 0.5\%$			$i = 0.5\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.99502	0.9950	0.0000	1.00000	1.00500	0.0000	1.0050	1.0000	0.0000	1
2	0.99007	1.9851	0.0000	0.49875	0.50375	0.4987	1.0100	2.0050	1.0000	2
3	0.98515	2.9702	2.9603	0.33167	0.33667	0.9966	1.0150	3.0150	3.0050	3
4	0.98027	3.9505	5.9011	0.24813	0.25313	1.4937	1.0201	4.0301	6.0200	4
5	0.97537	4.9258	9.8026	0.19801	0.20301	1.9900	1.0252	5.0502	10.050	5
6	0.97052	5.8963	14.655	0.16460	0.16960	2.4854	1.0303	6.0755	15.100	6
7	0.96569	6.8620	20.449	0.14073	0.14573	2.9800	1.0355	7.1058	21.175	7
8	0.96089	7.8229	27.175	0.12283	0.12783	3.4738	1.0407	8.1414	28.281	8
9	0.95610	8.7790	34.824	0.10891	0.11391	3.9667	1.0459	9.1821	36.423	9
10	0.95135	9.7304	43.386	0.09777	0.10277	4.4588	1.0511	10.228	45.605	10
11	0.94661	10.677	52.852	0.08866	0.09366	4.9501	1.0564	11.279	55.833	11
12	0.94191	11.618	63.213	0.08107	0.08607	5.4405	1.0616	12.335	67.112	12
13	0.93722	12.556	74.460	0.07464	0.07964	5.9301	1.0669	13.397	79.448	13
14	0.93256	13.488	86.583	0.06914	0.07414	6.4189	1.0723	14.464	92.845	14
15	0.92792	14.416	99.574	0.06436	0.06936	6.9069	1.0776	15.536	107.31	15
16	0.92330	15.339	113.42	0.06019	0.06519	7.3940	1.0830	16.614	122.84	16
17	0.91871	16.258	128.12	0.05651	0.06151	7.8803	1.0884	17.697	139.46	17
18	0.91414	17.172	143.66	0.05323	0.05823	8.3657	1.0939	18.785	157.15	18
19	0.90959	18.082	150.03	0.05030	0.05530	8.8504	1.0994	19.879	175.94	19
20	0.90506	18.987	177.23	0.04767	0.05267	9.3341	1.1049	20.979	195.82	20
21	0.90056	19.888	195.24	0.04528	0.05028	9.8171	1.1104	22.084	216.80	21
22	0.89608	20.784	214.06	0.04311	0.04811	10.299	1.1159	23.194	238.88	22
23	0.89162	21.675	233.67	0.04113	0.04613	10.780	1.1215	24.310	262.08	23
24	0.88719	22.562	254.08	0.03932	0.04432	11.261	1.1271	25.432	286.39	24
25	0.88277	23.445	275.26	0.03765	0.04265	11.740	1.1328	26.559	311.82	25
26	0.87838	24.324	297.22	0.03611	0.04111	12.219	1.1384	27.691	338.38	26
27	0.87401	25.198	319.95	0.03469	0.03969	12.697	1.1441	28.830	366.07	27
28	0.86966	26.067	343.43	0.03336	0.03836	13.174	1.1498	29.974	394.90	28
29	0.86533	26.933	357.66	0.03213	0.03713	13.651	1.1556	31.124	424.87	29
30	0.86103	27.794	392.63	0.03098	0.03598	14.126	1.1614	32.280	456.00	30
32	0.85248	29.503	444.76	0.02889	0.03389	15.075	1.1730	34.608	521.72	32
34	0.84402	31.195	499.75	0.02706	0.03206	16.020	1.1848	36.960	592.11	34
36	0.83564	32.871	557.56	0.02542	0.03042	16.962	1.1966	39.336	667.22	36
40	0.78710	42.510	959.91	0.01849	0.02349	22.543	1.2704	54.022	1219.5	40
60	0.74137	51.725	1448.6	0.01433	0.01933	28.006	1.3488	69.770	1954.0	60
120	0.54963	90.073	4823.5	0.00610	0.01110	53.550	1.8194	163.87	8775.8	120
180	0.47448	118.530	9031.3	0.00344	0.00644	76.211	2.4540	290.81	22163.4	180
240	0.39210	139.58	13415	0.00216	0.00416	96.113	3.3102	462.04	44408.4	240
300	0.22397	155.20	17603	0.00144	0.00244	113.41	4.4649	692.99	78598.4	300
360	0.16604	166.79	21403	0.00100	0.00100	128.32	6.0225	1004.5	128903.4	360
INF	0.00000	200.00	40000	0.0000	0.00500	200.00	INF	INF	INF	INF

Copyright © 2000 by The American Institute of Actuaries. All rights reserved. This publication is intended to provide a service to the actuarial profession. It is not to be used for any other purpose without the express written permission of the American Institute of Actuaries.

$i = 0.75\%$				$i = 0.75\%$			$i = 0.75\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.99256	0.9925	0.0000	1.00000	1.00750	0.0000	1.0075	1.0000	0.0000	1
2	0.98517	1.9777	0.9851	0.49813	0.50563	0.4981	1.0150	2.0075	1.0000	2
3	0.97783	2.9555	2.9408	0.33085	0.33835	0.9950	1.0226	3.0225	3.0075	3
4	0.97055	3.9261	5.8525	0.24721	0.25471	1.4906	1.0303	4.0452	6.0300	4
5	0.96333	4.8894	9.7058	0.19702	0.20452	1.9850	1.0380	5.0755	10.075	5
6	0.95616	5.8456	14.486	0.16357	0.17107	2.4782	1.0458	6.1136	15.150	6
7	0.94904	6.7946	20.180	0.13967	0.14717	2.9701	1.0537	7.1594	21.264	7
8	0.94198	7.7366	26.774	0.12176	0.12926	3.4607	1.0616	8.2131	28.424	8
9	0.93496	8.6715	34.254	0.10782	0.11532	3.9501	1.0695	9.2747	36.637	9
10	0.92800	9.5995	42.606	0.09557	0.10417	4.4383	1.0775	10.344	45.911	10
11	0.92109	10.520	51.817	0.08755	0.09505	4.9252	1.0856	11.421	56.256	11
12	0.91424	11.434	61.874	0.07995	0.08745	5.4109	1.0938	12.507	67.678	12
13	0.90743	12.342	72.763	0.07352	0.08102	5.8954	1.1020	13.601	80.185	13
14	0.90068	13.243	84.472	0.06801	0.07551	6.3786	1.1102	14.703	93.787	14
15	0.89397	14.137	96.987	0.06324	0.07074	6.8605	1.1186	15.813	108.49	15
16	0.88732	15.024	110.29	0.05906	0.06656	7.3412	1.1269	16.932	124.30	16
17	0.88071	15.905	124.38	0.05537	0.06287	7.8207	1.1354	18.059	141.23	17
18	0.87416	16.779	139.24	0.05210	0.05960	8.2922	1.1439	19.194	159.29	18
19	0.86765	17.646	154.86	0.04917	0.05667	8.7759	1.1525	20.338	178.49	19
20	0.86119	18.508	171.23	0.04553	0.05403	9.2516	1.1611	21.491	198.82	20
21	0.85478	19.362	188.32	0.04415	0.05165	9.7261	1.1698	22.652	220.32	21
22	0.84842	20.211	206.14	0.04198	0.04948	10.199	1.1786	23.822	242.97	22
23	0.84210	21.053	224.66	0.04000	0.04750	10.671	1.1875	25.001	266.79	23
24	0.83583	21.889	243.89	0.03818	0.04568	11.142	1.1964	26.188	291.79	24
25	0.82961	22.718	263.80	0.03652	0.04402	11.611	1.2053	27.384	317.94	25
26	0.82343	23.542	284.38	0.03498	0.04248	12.080	1.2144	28.590	345.36	26
27	0.81730	24.359	305.63	0.03355	0.04105	12.547	1.2235	29.804	373.96	27
28	0.81122	25.170	327.54	0.03223	0.03973	13.012	1.2327	31.028	403.76	28
29	0.80518	25.975	350.08	0.03100	0.03850	13.477	1.2419	32.260	434.79	29
30	0.79914	26.775	373.26	0.02985	0.03735	13.940	1.2512	33.502	467.05	30
32	0.78733	28.355	421.46	0.02777	0.03527	14.863	1.2701	36.014	535.31	32
34	0.77565	29.912	472.07	0.02593	0.03343	15.781	1.2892	38.564	608.61	34
36	0.76415	31.446	524.99	0.02430	0.03180	16.694	1.3086	41.152	687.02	36
40	0.69861	49.184	836.84	0.01739	0.02489	22.069	1.4314	57.520	1269.4	40
60	0.63870	48.173	1313.5	0.01326	0.02076	27.266	1.5656	75.424	2056.5	60
120	0.40794	78.941	3998.5	0.00517	0.01267	50.652	2.4513	193.51	9801.9	120
180	0.26055	98.593	6892.6	0.00264	0.01014	69.909	3.8380	378.40	26454.4	180
240	0.16641	111.14	9494.1	0.00150	0.00900	85.421	6.0051	667.88	57051.4	240
300	0.10629	119.16	11636	0.00089	0.00834	97.654	9.4084	1121.1	109483.4	300
360	0.06789	124.28	13312	0.00055	0.00805	107.11	14.730	1830.7	196999.4	360
INF	0.00000	133.33	1777.7	0.0000	0.00750	133.33	INF	INF	INF	INF

$i = 1\%$				$i = 1\%$			$i = 1\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.99010	0.9901	0.0000	1.00000	1.01000	0.0000	1.0100	1.0000	0.0000	1
2	0.98030	1.9704	0.9803	0.49751	0.50751	0.4975	1.0201	2.0100	1.0000	2
3	0.97059	2.9409	2.9214	0.33002	0.34002	0.9933	1.0303	3.0301	3.0100	3
4	0.96098	3.9019	5.8044	0.24628	0.25628	1.4875	1.0406	4.0604	6.0401	4
5	0.95147	4.9534	9.6102	0.19604	0.20604	1.9801	1.0510	5.1010	10.100	5
6	0.94205	5.7954	14.320	0.16255	0.17255	2.4709	1.0615	6.1520	15.201	6
7	0.93272	6.7281	19.916	0.13863	0.14863	2.9602	1.0721	7.2135	21.353	7
8	0.92348	7.6516	25.381	0.12069	0.13069	3.4477	1.0828	8.2856	28.567	8
9	0.91434	8.5660	33.695	0.10674	0.11674	3.9336	1.0936	9.3685	36.852	9
10	0.90529	9.4713	41.843	0.09558	0.10558	4.4179	1.1046	10.462	46.221	10
11	0.89632	10.367	50.806	0.08645	0.09645	4.9005	1.1156	11.566	56.683	11
12	0.88745	11.255	60.568	0.07885	0.08885	5.3814	1.1268	12.682	68.250	12
13	0.87866	12.133	71.112	0.07241	0.08241	5.8607	1.1380	13.809	80.932	13
14	0.86996	13.003	82.422	0.06690	0.07690	6.3383	1.1494	14.947	94.742	14
15	0.86135	13.865	94.481	0.06212	0.07212	6.8143	1.1609	16.096	109.69	15
16	0.85282	14.717	107.27	0.05794	0.06794	7.2886	1.1725	17.257	125.78	16
17	0.84439	15.562	120.78	0.05426	0.06426	7.7613	1.1843	18.430	143.04	17
18	0.83602	16.398	134.99	0.05098	0.06098	8.2323	1.1961	19.614	161.47	18
19	0.82774	17.226	149.89	0.04805	0.05805	8.7016	1.2081	20.810	181.09	19
20	0.81954	18.045	165.46	0.04542	0.05542	9.1693	1.2201	22.019	201.90	20
21	0.81143	18.857	181.69	0.04303	0.05303	9.6354	1.2323	23.239	223.91	21
22	0.80340	19.660	198.56	0.04086	0.05086	10.099	1.2447	24.471	247.15	22
23	0.79544	20.455	216.06	0.03889	0.04889	10.562	1.2571	25.716	271.63	23
24	0.78757	21.243	234.13	0.03707	0.04707	11.023	1.2697	26.973	297.34	24
25	0.77977	22.023	252.89	0.03541	0.04541	11.483	1.2824	28.243	324.32	25
26	0.77205	22.795	272.19	0.03387	0.04387	11.940	1.2952	29.525	352.56	26
27	0.76440	23.559	292.07	0.03245	0.04245	12.397	1.3082	30.820	382.08	27
28	0.75684	24.316	312.50	0.03112	0.04112	12.851	1.3212	32.129	412.91	28
29	0.74934	25.065	333.43	0.02990	0.03990	13.304	1.3345	33.450	445.03	29
30	0.74192	25.807	355.03	0.02875	0.03875	13.755	1.3478	34.784	478.48	30
32	0.72730	27.269	399.58	0.02657	0.03657	14.653	1.3749	37.494	549.40	32
34	0.71297	28.702	446.15	0.02484	0.03484	15.544	1.4025	40.257	625.77	34
36	0.69892	30.107	494.62	0.02321	0.03321	16.428	1.4307	43.076	707.68	36
48	0.62026	37.974	820.14	0.01533	0.02633	21.597	1.6122	61.225	1322.2	48
60	0.55045	44.955	1192.8	0.01224	0.02224	26.533	1.8167	81.669	2166.9	60
120	0.30299	69.700	3334.1	0.00435	0.01435	47.834	3.3003	230.03	11003.	120
180	0.16678	83.321	5330.0	0.00200	0.01200	63.969	5.9958	499.58	31958.	180
240	0.09181	90.819	6878.6	0.00101	0.01101	75.739	10.892	749.25	74925.	240
300	0.05053	94.946	7978.6	0.00053	0.01053	84.032	19.788	1578.8	157885.	300
360	0.02782	97.218	8720.4	0.00029	0.01029	89.699	35.949	3494.9	313496.	360
INF	0.00000	100.00	10000.	0.0000	0.01000	100.00	INF	INF	INF	INF

$i = 1.5\%$				$i = 1.5\%$			$i = 1.5\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.98522	0.9852	0.0000	1.00000	1.01500	0.0000	1.0150	1.0000	0.0000	1
2	0.97066	1.9558	0.9706	0.49628	0.51128	0.4962	1.0302	2.0150	1.0000	2
3	0.95632	2.9122	2.8833	0.32838	0.34338	0.9900	1.0456	3.0452	3.0150	3
4	0.94218	3.8543	5.7098	0.24444	0.25944	1.4813	1.0613	4.0909	6.0602	4
5	0.92826	4.7826	9.4228	0.19409	0.20909	1.9702	1.0772	5.1522	10.151	5
6	0.91454	5.6971	13.995	0.16053	0.17553	2.4565	1.0934	6.2295	15.303	6
7	0.90103	6.5982	19.401	0.13656	0.15156	2.9404	1.1098	7.3229	21.532	7
8	0.88771	7.4859	25.615	0.11858	0.13358	3.4218	1.1264	8.4328	28.655	8
9	0.87459	8.3605	32.612	0.10461	0.11961	3.9007	1.1433	9.5593	37.288	9
10	0.86167	9.2221	40.367	0.09343	0.10843	4.3772	1.1605	10.702	46.848	10
11	0.84893	10.071	48.856	0.08429	0.09929	4.8511	1.1779	11.863	57.550	11
12	0.83639	10.907	58.057	0.07668	0.09168	5.3226	1.1956	13.041	69.414	12
13	0.82403	11.731	67.945	0.07024	0.08524	5.7916	1.2135	14.236	82.455	13
14	0.81185	12.543	78.499	0.06472	0.07972	6.2582	1.2317	15.450	96.692	14
15	0.79985	13.343	89.697	0.05994	0.07494	6.7223	1.2502	16.682	112.14	15
16	0.78803	14.131	101.51	0.05577	0.07077	7.1839	1.2689	17.932	128.82	16
17	0.77639	14.907	113.94	0.05208	0.06708	7.6430	1.2880	19.201	146.75	17
18	0.76491	15.672	126.94	0.04881	0.06381	8.0997	1.3073	20.489	165.95	18
19	0.75361	16.426	140.50	0.04608	0.06088	8.5539	1.3269	21.796	186.44	19
20	0.74247	17.168	154.61	0.04325	0.05825	9.0056	1.3468	23.123	208.24	20
21	0.73150	17.900	169.24	0.04087	0.05587	9.4549	1.3670	24.470	231.36	21
22	0.72069	18.620	184.38	0.03870	0.05370	9.9018	1.3875	25.837	255.83	22
23	0.71004	19.330	200.00	0.03673	0.05173	10.346	1.4083	27.225	281.67	23
24	0.69954	20.030	216.09	0.03492	0.04992	10.788	1.4295	28.633	308.90	24
25	0.68921	20.719	232.63	0.03326	0.04826	11.227	1.4509	30.063	337.53	25
26	0.67902	21.398	249.60	0.03173	0.04673	11.664	1.4727	31.514	367.59	26
27	0.66899	22.067	267.00	0.03032	0.04532	12.099	1.4948	32.986	399.11	27
28	0.65910	22.726	284.79	0.02900	0.04400	12.531	1.5172	34.481	432.09	28
29	0.64936	23.376	302.97	0.02778	0.04278	12.961	1.5399	35.998	466.58	29
30	0.63976	24.015	321.53	0.02664	0.04164	13.388	1.5630	37.538	502.57	30
32	0.62099	25.267	359.69	0.02458	0.03958	14.235	1.6103	40.688	579.21	32
34	0.60277	26.481	399.16	0.02276	0.03776	15.073	1.6590	43.933	662.20	34
36	0.58509	27.660	439.83	0.02115	0.03615	15.900	1.7091	47.276	751.73	36
48	0.48936	34.042	703.54	0.01437	0.02937	20.666	2.0434	69.565	1437.6	48
60	0.40930	39.380	988.16	0.01039	0.02539	25.093	2.4432	96.214	2414.3	60
120	0.16752	55.498	2359.7	0.00302	0.01802	42.518	5.9693	331.28	14085.	120
180	0.08857	62.995	3316.9	0.00160	0.01610	53.416	14.584	905.62	48375.	180
240	0.02806	64.795	3670.6	0.00043	0.01543	59.736	35.632	2308.8	137924.	240
300	0.01149	65.900	4163.6	0.00017	0.01517	63.180	87.058	5737.2	362484.	300
360	0.00470	66.353	4310.7	0.00007	0.01507	64.966	212.70	14113.	916906.	360
INF	0.00000	66.666	4444.4	0.0000	0.01500	66.666	INF	INF	INF	INF

<i>i</i> = 2%				<i>i</i> = 2%			<i>i</i> = 2%			
Present sum, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.98039	0.9803	0.0000	1.00000	1.02000	0.0000	1.0200	1.0000	0.0000	1
2	0.96117	1.9415	0.9611	0.49505	0.51505	0.4950	1.0404	2.0200	1.0000	2
3	0.94232	2.8838	2.8458	0.32675	0.34675	0.9868	1.0512	3.0604	3.0200	3
4	0.92385	3.8077	5.6173	0.24262	0.26262	1.4752	1.0824	4.1216	6.0804	4
5	0.90573	4.7134	9.2402	0.19216	0.21216	1.9604	1.1040	5.2040	10.202	5
6	0.88797	5.6014	13.680	0.15853	0.17853	2.4422	1.1261	6.3081	15.406	6
7	0.87056	6.4719	18.903	0.13451	0.15451	2.9208	1.1486	7.4342	21.714	7
8	0.85349	7.3254	24.877	0.11651	0.13651	3.3960	1.1716	8.5829	29.148	8
9	0.83676	8.1622	31.572	0.10252	0.12252	3.8680	1.1950	9.7546	37.731	9
10	0.82035	8.9825	38.955	0.09133	0.11133	4.3367	1.2189	10.949	47.486	10
11	0.80426	9.7868	46.997	0.08218	0.10218	4.8021	1.2433	12.168	58.435	11
12	0.78849	10.575	55.671	0.07456	0.09456	5.2642	1.2682	13.412	70.604	12
13	0.77303	11.348	64.947	0.06812	0.08812	5.7230	1.2936	14.680	84.016	13
14	0.75788	12.106	74.799	0.06260	0.08260	6.1786	1.3194	15.973	98.696	14
15	0.74301	12.849	85.202	0.05783	0.07783	6.6309	1.3458	17.293	114.67	15
16	0.72845	13.577	96.128	0.05365	0.07365	7.0799	1.3727	18.639	131.96	16
17	0.71416	14.291	107.55	0.04997	0.06997	7.5256	1.4002	20.012	150.60	17
18	0.70016	14.992	119.45	0.04670	0.06670	7.9681	1.4282	21.412	170.61	18
19	0.68643	15.678	131.81	0.04378	0.06378	8.4073	1.4568	22.840	192.02	19
20	0.67297	16.351	144.60	0.04116	0.06116	8.8432	1.4859	24.297	214.86	20
21	0.65978	17.011	157.79	0.03878	0.05878	9.2759	1.5156	25.783	239.16	21
22	0.64684	17.658	171.37	0.03663	0.05663	9.7054	1.5459	27.299	264.94	22
23	0.63416	18.292	185.33	0.03467	0.05467	10.131	1.5769	28.845	292.24	23
24	0.62172	18.913	199.63	0.03287	0.05287	10.554	1.6084	30.421	321.09	24
25	0.60953	19.523	214.25	0.03122	0.05122	10.974	1.6406	32.030	351.51	25
26	0.59758	20.121	229.19	0.02970	0.04970	11.391	1.6734	33.670	383.54	26
27	0.58586	20.706	244.43	0.02829	0.04829	11.804	1.7068	35.344	417.21	27
28	0.57437	21.281	259.93	0.02699	0.04699	12.214	1.7410	37.051	452.56	28
29	0.56311	21.844	275.70	0.02578	0.04578	12.621	1.7758	38.792	489.61	29
30	0.55207	22.396	291.71	0.02465	0.04465	13.025	1.8113	40.568	528.40	30
32	0.53063	23.468	324.40	0.02261	0.04261	13.823	1.8845	44.227	611.35	32
34	0.51003	24.498	357.88	0.02082	0.04082	14.608	1.9606	48.033	701.69	34
36	0.49022	25.488	392.04	0.01923	0.03923	15.380	2.0398	51.994	799.71	36
38	0.38654	30.673	605.96	0.01260	0.03260	19.755	2.5870	79.353	1567.6	38
40	0.30478	34.760	823.69	0.00977	0.02877	23.696	3.2810	114.05	2702.5	40
120	0.09289	45.355	1710.4	0.00205	0.02205	37.711	10.765	488.25	18412.	120
180	0.02831	48.584	2174.4	0.00058	0.02058	44.755	35.320	1716.0	7680.2	180
240	0.00863	49.568	2374.8	0.00017	0.02017	47.911	115.88	5744.4	27522.2	240
300	0.00263	49.868	2453.9	0.00005	0.02005	49.208	380.23	18961.1	93308.6	300
360	0.00080	49.959	2483.5	0.00002	0.02002	49.711	1247.5	62328.1	>10**6	360
INF	0.00000	50.000	2500.0	0.0000	0.02000	50.000	INF	INF	INF	INF

<i>i</i> = 2.5%				<i>i</i> = 2.5%			<i>i</i> = 2.5%			
Present sum, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.97561	0.9756	0.0000	1.00000	1.02500	0.0000	1.0250	1.0000	0.0000	1
2	0.95181	1.9274	0.9518	0.49383	0.51883	0.4938	1.0506	2.0250	1.0000	2
3	0.92860	2.8560	2.8090	0.32514	0.35014	0.9835	1.0768	3.0756	3.0250	3
4	0.90595	3.7619	5.5268	0.24082	0.26582	1.4691	1.1038	4.1525	6.1006	4
5	0.88385	4.6453	9.0622	0.19025	0.21525	1.9506	1.1314	5.2563	10.253	5
6	0.86230	5.5081	13.373	0.15655	0.18155	2.4280	1.1596	6.3877	15.509	6
7	0.84127	6.3493	18.421	0.13250	0.15750	2.9012	1.1886	7.5474	21.897	7
8	0.82075	7.1701	24.166	0.11447	0.13947	3.3704	1.2184	8.7361	29.444	8
9	0.80073	7.9708	30.572	0.10046	0.12546	3.8355	1.2488	9.9545	38.180	9
10	0.78120	8.7520	37.603	0.08926	0.11426	4.2964	1.2800	11.203	48.135	10
11	0.76214	9.5142	45.224	0.08011	0.10511	4.7533	1.3120	12.483	59.338	11
12	0.74356	10.257	53.403	0.07249	0.09749	5.2061	1.3448	13.795	71.822	12
13	0.72542	10.983	62.108	0.06605	0.09105	5.6549	1.3785	15.140	85.617	13
14	0.70773	11.690	71.309	0.06054	0.08554	6.0995	1.4129	16.519	100.75	14
15	0.69047	12.381	80.975	0.05577	0.08077	6.5401	1.4483	17.931	117.27	15
16	0.67362	13.055	91.083	0.05160	0.07660	6.9766	1.4845	19.380	135.20	16
17	0.65720	13.712	101.59	0.04793	0.07293	7.4091	1.5216	20.864	154.58	17
18	0.64117	14.353	112.49	0.04467	0.06967	7.8375	1.5596	22.386	175.45	18
19	0.62553	14.978	123.75	0.04176	0.06676	8.2619	1.5986	23.946	197.84	19
20	0.61027	15.589	135.35	0.03915	0.06415	8.6823	1.6386	25.544	221.78	20
21	0.59539	16.184	147.25	0.03679	0.06179	9.0986	1.6795	27.183	247.33	21
22	0.58086	16.765	159.45	0.03465	0.05965	9.5109	1.7215	28.862	274.51	22
23	0.56670	17.332	171.92	0.03270	0.05770	9.9193	1.7646	30.584	303.37	23
24	0.55288	17.885	184.63	0.03091	0.05591	10.323	1.8087	32.349	333.96	24
25	0.53939	18.424	197.58	0.02928	0.05428	10.724	1.8539	34.157	366.31	25
30	0.47674	20.930	265.12	0.02278	0.04778	12.666	2.0975	43.902	556.10	30
35	0.42137	23.145	335.88	0.01821	0.04321	14.512	2.3732	54.928	797.12	35
36	0.41109	23.556	350.27	0.01745	0.04245	14.869	2.4325	57.301	852.05	36
40	0.37243	25.102	408.22	0.01484	0.03984	16.262	2.6850	67.402	1095.1	40
48	0.30567	27.773	524.03	0.01101	0.03601	18.868	3.2714	90.859	1714.3	48
50	0.29094	28.362	552.60	0.01026	0.03526	19.483	3.4371	97.484	1899.3	50
60	0.22728	30.908	693.86	0.00735	0.03235	22.351	4.3997	135.99	3039.6	60
100	0.08465	36.614	1125.9	0.00231	0.02731	30.752	11.813	432.54	1330.1	100
120	0.05166	37.933	1269.3	0.00136	0.02636	33.463	19.358	734.32	2457.3	120
140	0.03174	39.530	1496.6	0.00030	0.02530	37.861	45.171	3366.8	12747.5	140
240	0.00267	39.893	1570.1	0.00007	0.02507	39.357	374.73	14949.7	588381.	240
300	0.00061	39.975	1591.7	0.00002	0.02502	39.817	1648.7	65910.7	>10**6	300
360	0.00014	39.994	1597.7	0.00000	0.02500	39.950	7254.2	290129	>10**6	360
INF	0.00000	40.000	1600.0	0.0000	0.02500	40.000	INF	INF	INF	INF

$i = 3\%$				$i = 3\%$			$i = 3\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.97087	0.9708	0.0000	1.00000	1.03000	0.0000	1.0300	1.0000	0.0000	1
2	0.94260	1.9134	0.9426	0.49261	0.52261	0.4926	1.0609	2.0300	1.0000	2
3	0.91514	2.8286	2.7728	0.32353	0.35353	0.9803	1.0927	3.0909	3.0300	3
4	0.88849	3.7171	5.4383	0.23903	0.26903	1.4630	1.1255	4.1836	6.1209	4
5	0.86261	4.5797	8.8887	0.18835	0.21835	1.9409	1.1592	5.3091	10.304	5
6	0.83748	5.4171	13.076	0.15460	0.18460	2.4138	1.1940	6.4684	15.613	6
7	0.81309	6.2302	17.954	0.13051	0.16051	2.8818	1.2298	7.6624	22.082	7
8	0.78941	7.0196	23.480	0.11246	0.14246	3.3449	1.2667	8.8923	29.744	8
9	0.76642	7.7861	29.611	0.09943	0.12543	3.8031	1.3047	10.159	38.636	9
10	0.74409	8.5302	36.308	0.08723	0.11723	4.2565	1.3439	11.463	48.796	10
11	0.72242	9.2526	43.533	0.07808	0.10808	4.7049	1.3842	12.807	60.259	11
12	0.70138	9.9540	51.248	0.07046	0.10046	5.1485	1.4257	14.192	73.067	12
13	0.68095	10.635	59.419	0.06403	0.09403	5.5872	1.4685	15.617	87.259	13
14	0.66112	11.296	68.014	0.05853	0.08853	6.0210	1.5125	17.086	102.87	14
15	0.64186	11.937	77.000	0.05377	0.08377	6.4500	1.5579	18.598	119.96	15
16	0.62317	12.561	86.347	0.04961	0.07961	6.8742	1.6047	20.156	138.56	16
17	0.60502	13.166	96.028	0.04595	0.07595	7.2935	1.6528	21.761	158.72	17
18	0.58739	13.753	106.01	0.04271	0.07271	7.7081	1.7024	23.414	180.48	18
19	0.57029	14.323	116.27	0.03981	0.06981	8.1178	1.7535	25.116	203.89	19
20	0.55368	14.977	126.79	0.03722	0.06722	8.5228	1.8061	26.870	229.01	20
21	0.53755	15.615	137.55	0.03487	0.06487	8.9230	1.8602	28.676	255.88	21
22	0.52189	15.936	148.50	0.03275	0.06275	9.3185	1.9161	30.536	284.55	22
23	0.50669	16.443	159.65	0.03081	0.06081	9.7093	1.9735	32.452	315.09	23
24	0.49193	16.935	170.97	0.02905	0.05905	10.095	2.0327	34.426	347.54	24
25	0.47761	17.413	182.43	0.02743	0.05743	10.476	2.0937	36.459	381.97	25
26	0.46369	17.876	194.02	0.02594	0.05594	10.853	2.1565	38.553	418.43	26
28	0.43708	18.764	217.53	0.02329	0.05329	11.593	2.2879	42.930	497.69	28
30	0.41199	19.600	241.36	0.02102	0.05102	12.314	2.4272	47.575	585.84	30
35	0.35538	21.487	301.62	0.01654	0.04654	14.037	2.8138	60.462	848.73	35
36	0.34503	21.832	313.70	0.01580	0.04580	14.368	2.8982	63.275	909.19	36
40	0.30656	23.114	351.75	0.01326	0.04326	15.650	3.2620	75.401	1180.0	40
45	0.26444	24.518	420.63	0.01079	0.04079	17.155	3.7816	92.719	1590.6	45
48	0.24200	25.265	455.02	0.00958	0.03958	18.008	4.1322	104.40	1880.2	48
50	0.22811	25.729	477.43	0.00887	0.03887	18.557	4.3839	112.79	2093.2	50
60	0.16973	27.675	583.05	0.00613	0.03613	21.067	5.8916	163.05	3435.1	60
70	0.12630	29.123	676.08	0.00434	0.03434	23.214	7.9178	230.59	5353.1	70
80	0.09398	30.200	756.08	0.00311	0.03311	25.035	10.640	321.36	8045.4	80
90	0.06993	31.092	823.63	0.00226	0.03226	26.566	14.300	443.34	11778.0	90
100	0.05203	31.568	879.85	0.00165	0.03165	27.844	19.218	607.28	16909.0	100
120	0.02881	32.373	963.86	0.00089	0.03089	29.773	34.711	1123.7	33456.0	120
180	0.00489	33.170	1076.3	0.00015	0.03015	32.448	204.50	6783.4	220115.0	180
240	0.00083	33.305	1103.5	0.00002	0.03002	33.134	1204.8	40128.0	210866.0	240
INF	0.00000	33.333	1111.1	0.0000	0.03000	33.333	INF	INF	INF	INF

$i = 4\%$				$i = 4\%$			$i = 4\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.96154	0.9615	0.0000	1.00000	1.04000	0.0000	1.0400	1.0000	0.0000	1
2	0.92456	1.8860	0.9245	0.49020	0.53020	0.4902	1.0816	2.0400	1.0000	2
3	0.88900	2.7750	2.7025	0.32035	0.36035	0.9738	1.1248	3.1216	3.0400	3
4	0.85480	3.6299	5.2669	0.23549	0.27549	1.4510	1.1698	4.2464	6.1616	4
5	0.82193	4.4518	8.5546	0.18463	0.22463	1.9216	1.2166	5.4163	10.408	5
6	0.79031	5.2421	12.506	0.15076	0.19076	2.3857	1.2653	6.6329	15.824	6
7	0.75992	6.0020	17.065	0.12661	0.16661	2.8433	1.3159	7.8982	22.457	7
8	0.73069	6.7327	22.180	0.10853	0.14853	3.2944	1.3685	9.2142	30.355	8
9	0.70259	7.4353	27.801	0.09449	0.13449	3.7390	1.4233	10.582	39.569	9
10	0.67556	8.1109	33.881	0.08329	0.12329	4.1772	1.4802	12.006	50.152	10
11	0.64958	8.7604	40.377	0.07415	0.11415	4.6090	1.5394	13.486	62.158	11
12	0.62460	9.3850	47.247	0.06655	0.10655	5.0343	1.6010	15.025	75.645	12
13	0.60057	9.9956	54.454	0.06014	0.10014	5.4532	1.6650	16.626	90.670	13
14	0.57748	10.563	61.961	0.05467	0.09467	5.8658	1.7316	18.291	107.29	14
15	0.55526	11.118	69.735	0.04994	0.08994	6.2720	1.8009	20.023	125.59	15
16	0.53391	11.652	77.744	0.04582	0.08582	6.6720	1.8729	21.824	145.61	16
17	0.51337	12.165	85.958	0.04220	0.08220	7.0656	1.9479	23.697	167.43	17
18	0.49363	12.659	94.349	0.03899	0.07899	7.4530	2.0258	25.645	191.13	18
19	0.47464	13.133	102.89	0.03614	0.07614	7.8341	2.1068	27.671	216.78	19
20	0.45639	13.590	111.56	0.03358	0.07358	8.2091	2.1911	29.778	244.45	20
21	0.43883	14.029	120.34	0.03128	0.07128	8.5779	2.2787	31.969	274.23	21
22	0.42196	14.451	129.20	0.02920	0.06920	8.9406	2.3699	34.248	306.19	22
23	0.40573	14.856	138.12	0.02731	0.06731	9.2972	2.4647	36.617	340.44	23
24	0.39012	15.247	147.10	0.02559	0.06559	9.6479	2.5633	39.082	377.06	24
25	0.37512	15.622	156.10	0.02401	0.06401	9.9925	2.6658	41.645	416.14	25
26	0.36069	15.982	165.12	0.02257	0.06257	10.331	2.7724	44.311	457.79	26
28	0.33348	16.663	183.14	0.02001	0.06001	10.990	2.9987	49.967	549.19	28
30	0.30832	17.292	201.06	0.01783	0.05783	11.627	3.2434	56.084	652.12	30
35	0.25342	18.664	244.87	0.01358	0.05358	13.119	3.9460	73.652	966.30	35
36	0.24367	18.908	253.40	0.01289	0.05289	13.401	4.1039	77.598	1039.9	36
40	0.20829	19.792	286.53	0.01052	0.05052	14.476	4.8010	95.025	1375.6	40
45	0.17120	20.720	325.40	0.00826	0.04826	15.704	5.8411	121.02	1900.7	45
48	0.15219	21.195	347.24	0.00718	0.04718	16.383	6.5705	139.26	2281.5	48
50	0.14071	21.482	361.16	0.00655	0.04655	16.812	7.1066	152.66	2566.6	50
55	0.11566	22.108	393.68	0.00523	0.04523	17.807	8.6463	191.15	3403.9	55
60	0.09506	22.623	422.99	0.00420	0.04420	18.697	10.519	237.99	4449.7	60
70	0.06422	23.394	472.47	0.00275	0.04275	20.196	15.571	364.29	7357.2	70
80	0.04338	23.915	511.11	0.00181	0.04181	21.371	23.049	551.24	11781.0	80
90	0.02931	24.267	540.73	0.00121	0.04121	22.282	34.119	827.98	18449.0	90
100	0.01980	24.505	563.12	0.00081	0.04081	22.980	50.504	1237.6	28440.0	100
120	0.00904	24.774	592.24	0.00036	0.04036	23.905	110.66	2741.5	65539.0	120
180	0.00096	24.978	620.59	0.00003	0.04003	24.845	1164.1	29078.0	722456.0	180
INF	0.00000	25.000	625.00	0.0000	0.04000	25.000	INF	INF	INF	INF

$i = 5\%$				$i = 5\%$			$i = 5\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.95238	0.9523	0.0000	1.00000	1.05000	0.0000	1.0500	1.0000	0.0000	
2	0.90703	1.8594	0.9070	0.48780	0.53780	0.4878	1.1025	2.0500	1.0000	
3	0.86384	2.7232	2.6347	0.31721	0.36721	0.9674	1.1576	3.1525	3.0500	
4	0.82270	3.5459	5.1028	0.23201	0.28201	1.4390	1.2155	4.3101	6.2025	
5	0.78353	4.3294	8.2369	0.18097	0.23097	1.9025	1.2762	5.5256	10.512	
6	0.74622	5.0756	11.968	0.14702	0.19702	2.3579	1.3401	6.8019	16.038	
7	0.71068	5.7863	16.232	0.12282	0.17282	2.8052	1.4071	8.1420	22.840	
8	0.67684	6.4632	20.970	0.10472	0.15472	3.2445	1.4774	9.5491	30.982	
9	0.64461	7.1078	25.126	0.09069	0.14069	3.6757	1.5513	11.026	40.531	
10	0.61391	7.7217	31.652	0.07950	0.12950	4.0990	1.6288	12.577	51.557	
11	0.58468	8.3064	37.498	0.07039	0.12039	4.5144	1.7103	14.206	64.135	
12	0.55684	8.8632	43.624	0.06283	0.11283	4.9219	1.7958	15.917	78.342	
13	0.53032	9.3935	49.987	0.05646	0.10646	5.3215	1.8856	17.713	94.259	
14	0.50507	9.8986	56.553	0.05102	0.10102	5.7132	1.9799	19.598	111.97	
15	0.48102	10.379	63.288	0.04634	0.09634	6.0973	2.0789	21.578	131.57	
16	0.45811	10.837	70.159	0.04227	0.09227	6.4736	2.1828	23.657	153.15	
17	0.43630	11.274	77.140	0.03870	0.08870	6.8422	2.2920	25.840	176.80	
18	0.41552	11.689	84.204	0.03555	0.08555	7.2033	2.4066	28.132	202.64	
19	0.39573	12.085	91.327	0.03275	0.08275	7.5569	2.5269	30.539	230.78	
20	0.37689	12.462	98.488	0.03024	0.08024	7.9029	2.6533	33.066	261.31	
21	0.35894	12.821	105.66	0.02800	0.07800	8.2416	2.7859	35.719	294.38	
22	0.34185	13.163	112.84	0.02597	0.07597	8.5729	2.9252	38.505	330.10	
23	0.32557	13.488	120.00	0.02414	0.07414	8.8970	3.0715	41.430	368.61	
24	0.31007	13.798	127.14	0.02247	0.07247	9.2139	3.2251	44.502	410.04	
25	0.29530	14.093	134.22	0.02095	0.07095	9.5237	3.3863	47.727	454.54	
26	0.28124	14.375	141.25	0.01956	0.06956	9.8265	3.5556	51.113	502.26	
28	0.25509	14.898	155.11	0.01712	0.06712	10.411	3.9201	58.402	608.05	
30	0.23138	15.372	168.62	0.01505	0.06505	10.969	4.3219	66.438	728.77	
35	0.18129	16.374	200.58	0.01107	0.06107	12.249	5.5160	90.320	1106.4	
36	0.17266	16.546	206.62	0.01043	0.06043	12.487	5.7918	95.836	1196.7	
40	0.14205	17.159	229.54	0.00828	0.05828	13.377	7.0359	120.80	1616.0	
45	0.11130	17.774	255.31	0.00626	0.05626	14.364	8.9850	159.70	2294.0	
48	0.09614	18.077	269.24	0.00532	0.05532	14.894	10.401	188.02	2800.5	
50	0.08720	18.255	277.91	0.00478	0.05478	15.223	11.467	209.34	3186.9	
55	0.06833	18.633	297.51	0.00367	0.05367	15.966	14.635	272.71	4354.2	
60	0.05354	18.929	314.34	0.00283	0.05283	16.606	18.679	353.58	5871.6	
70	0.03287	19.342	340.84	0.00170	0.05170	17.621	30.426	588.52	10370.7	
80	0.02018	19.596	359.64	0.00103	0.05103	18.352	49.561	971.22	17824.7	
90	0.01239	19.752	372.74	0.00063	0.05063	18.871	80.730	1594.6	30092.0	
100	0.00760	19.847	381.74	0.00038	0.05038	19.233	131.50	2610.0	50200.0	
120	0.00287	19.942	391.97	0.00014	0.05014	19.655	348.91	6958.2	136765.1	
INF	0.00000	20.000	400.00	0.00000	0.05000	20.000	INF	INF	INF	INF

$i = 6\%$				$i = 6\%$			$i = 6\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.94340	0.9434	0.0000	1.00000	1.06000	0.0000	1.0600	1.0000	0.0000	1
2	0.89000	1.8333	0.8900	0.48544	0.54544	0.4854	1.1236	2.0600	1.0000	2
3	0.83962	2.6730	2.5692	0.31411	0.37411	0.9611	1.1910	3.1836	3.0600	3
4	0.79209	3.4651	4.9455	0.22859	0.28859	1.4272	1.2624	4.3746	6.2436	4
5	0.74726	4.2123	7.9345	0.17740	0.23740	1.8836	1.3382	5.6370	10.618	5
6	0.70496	4.9173	11.459	0.14336	0.20336	2.3304	1.4185	6.9753	16.255	6
7	0.66506	5.5823	15.449	0.11914	0.17914	2.7675	1.5036	8.3938	23.230	7
8	0.62741	6.2097	19.841	0.10104	0.16104	3.1952	1.5938	9.8974	31.624	8
9	0.59190	6.8016	24.576	0.08702	0.14702	3.6133	1.6894	11.491	41.521	9
10	0.55839	7.3600	29.602	0.07587	0.13587	4.0220	1.7908	13.180	53.013	10
11	0.52679	7.8868	34.870	0.06679	0.12679	4.4212	1.8983	14.971	66.194	11
12	0.49697	8.3838	40.336	0.05928	0.11928	4.8112	2.0122	16.869	81.165	12
13	0.46884	8.8526	45.962	0.05296	0.11296	5.1919	2.1329	18.882	98.035	13
14	0.44230	9.2949	51.712	0.04758	0.10758	5.5635	2.2609	21.015	116.91	14
15	0.41727	9.7122	57.554	0.04296	0.10296	5.9259	2.3965	23.276	137.93	15
16	0.39365	10.105	63.459	0.03895	0.09895	6.2794	2.5403	25.672	161.20	16
17	0.37136	10.477	69.401	0.03544	0.09544	6.6239	2.6927	28.212	186.88	17
18	0.35034	10.827	75.356	0.03236	0.09236	6.9597	2.8543	30.905	215.09	18
19	0.33051	11.158	81.306	0.02962	0.08962	7.2867	3.0256	33.760	246.00	19
20	0.31180	11.469	87.230	0.02718	0.08718	7.6051	3.2071	36.785	279.76	20
21	0.29416	11.764	93.113	0.02500	0.08500	7.9150	3.3995	39.992	316.54	21
22	0.27751	12.041	99.941	0.02305	0.08305	8.2166	3.6035	43.392	356.53	22
23	0.26180	12.303	104.70	0.02128	0.08128	8.5099	3.8197	46.995	399.93	23
24	0.24698	12.550	110.38	0.01968	0.07968	8.7950	4.0489	50.815	446.92	24
25	0.23300	12.783	115.97	0.01823	0.07823	9.0722	4.2918	54.864	497.74	25
26	0.21981	13.003	121.46	0.01690	0.07690	9.3414	4.5493	59.156	552.60	26
27	0.20737	13.210	126.86	0.01570	0.07570	9.6029	4.8223	63.705	611.76	27
28	0.19563	13.406	132.14	0.01459	0.07459	9.8568	5.1116	68.528	675.46	28
29	0.18456	13.590	137.31	0.01358	0.07358	10.103	5.4183	73.639	743.99	29
30	0.17411	13.764	142.35	0.01265	0.07265	10.342	5.7434	79.058	817.63	30
35	0.13011	14.498	155.74	0.00897	0.06897	11.431	7.6860	111.43	1273.9	35
40	0.09722	15.046	185.95	0.00646	0.06646	12.359	10.285	154.76	1912.7	40
45	0.07265	15.455	203.11	0.00470	0.06470	13.141	13.706	212.74	2795.7	45
50	0.05429	15.761	217.45	0.00344	0.06344	13.796	18.420	290.33	4005.6	50
55	0.04057	15.990	229.32	0.00254	0.06254	14.341	24.650	394.17	5652.8	55
60	0.03031	16.161	239.04	0.00188	0.06188	14.790	32.987	533.12	7885.4	60
55	0.02265	16.289	246.94	0.00139	0.06139	15.160	44.145	719.08	10901.1	65
80	0.01693	16.384	253.32	0.00103	0.06103	15.461	59.075	967.93	14965.7	80
80	0.00945	16.509	262.54	0.00057	0.06057	15.903	105.79	1746.6	27776.7	80
90	0.00528	16.578	268.39	0.00032	0.06032	16.189	189.46	3141.0	50851.0	90
100	0.00295	16.617	272.04	0.00018	0.06018	16.371	339.30	5638.3	92306.6	100
120	0.00092	16.651	275.68	0.00006	0.06006	16.556	1088.1	18119.0	299997.7	120
INF	0.00000	16.666	277.77	0.00000	0.06000	16.666	INF	INF	INF	INF

$i = 7\%$				$i = 7\%$			$i = 7\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.93458	0.9345	0.0000	1.00000	1.07000	0.0000	1.0700	1.0000	0.0000	1
2	0.87344	1.0080	0.8734	0.48309	0.55309	0.4830	1.1449	2.0700	1.0000	2
3	0.81630	2.6243	2.5060	0.31105	0.38105	0.3110	1.2250	3.2149	3.0700	3
4	0.76290	3.3872	4.7947	0.22523	0.29523	0.2252	1.3108	4.4399	6.2849	4
5	0.71299	4.1002	7.6466	0.17389	0.24389	0.1738	1.4025	5.7507	10.724	5
6	0.66634	4.7665	10.978	0.13980	0.20980	0.1398	1.5007	7.1532	16.475	6
7	0.62275	5.3892	14.714	0.11555	0.18555	0.1155	1.6057	8.6540	23.628	7
8	0.58201	5.9713	18.788	0.09747	0.16747	0.0974	1.7181	10.259	32.282	8
9	0.54393	6.5152	23.140	0.08349	0.15349	0.0834	1.8384	11.978	42.542	9
10	0.50835	7.0235	27.715	0.07238	0.14238	0.0723	1.9671	13.816	54.520	10
11	0.47509	7.4986	32.466	0.06336	0.13336	0.0633	2.1048	15.783	68.337	11
12	0.44401	7.9426	37.350	0.05590	0.12590	0.0559	2.2521	17.888	84.120	12
13	0.41496	8.3576	42.330	0.04965	0.11965	0.0496	2.4098	20.140	102.00	13
14	0.38782	8.7454	47.371	0.04434	0.11434	0.0443	2.5785	22.550	122.15	14
15	0.36245	9.1079	52.446	0.03979	0.10979	0.0397	2.7590	25.129	144.70	15
16	0.33873	9.4466	57.527	0.03586	0.10586	0.0358	2.9521	27.888	169.82	16
17	0.31657	9.7632	62.592	0.03243	0.10243	0.0324	3.1588	30.840	197.71	17
18	0.29586	10.059	67.621	0.02941	0.09941	0.0294	3.3799	33.999	228.55	18
19	0.27651	10.335	72.599	0.02675	0.09675	0.0267	3.6165	37.379	262.55	19
20	0.25842	10.594	77.509	0.02439	0.09439	0.0243	3.8696	40.995	299.93	20
21	0.24151	10.835	82.339	0.02229	0.09229	0.0222	4.1405	44.865	340.93	21
22	0.22571	11.061	87.079	0.02041	0.09041	0.0204	4.4304	49.005	385.79	22
23	0.21095	11.272	91.720	0.01871	0.08871	0.0187	4.7405	53.436	434.80	23
24	0.19715	11.469	96.254	0.01719	0.08719	0.0171	5.0723	58.176	488.23	24
25	0.18425	11.653	100.67	0.01581	0.08581	0.0158	5.4274	63.249	546.41	25
26	0.17220	11.825	104.98	0.01456	0.08456	0.0145	5.8073	68.676	609.66	26
27	0.16093	11.986	109.16	0.01343	0.08343	0.0134	6.2138	74.483	678.34	27
28	0.15040	12.137	113.22	0.01239	0.08239	0.0123	6.6488	80.697	752.82	28
29	0.14056	12.277	117.16	0.01145	0.08145	0.0114	7.1142	87.346	833.52	29
30	0.13137	12.409	120.97	0.01059	0.08059	0.0105	7.6122	94.460	920.86	30
35	0.09366	12.947	138.13	0.00723	0.07723	0.0072	10.676	138.23	1474.8	35
40	0.06678	13.331	152.29	0.00501	0.07501	0.0050	14.974	199.63	2280.5	40
45	0.04761	13.605	163.75	0.00350	0.07350	0.0035	21.002	285.74	3439.2	45
50	0.03395	13.800	172.90	0.00246	0.07246	0.0024	29.457	406.52	5093.2	50
55	0.02420	13.939	180.12	0.00174	0.07174	0.0017	41.315	575.92	7441.8	55
60	0.01726	14.039	185.76	0.00123	0.07123	0.0012	57.946	813.52	10764.	60
65	0.01230	14.109	190.14	0.00087	0.07087	0.0008	81.272	1146.7	15453.	65
70	0.00877	14.160	193.51	0.00062	0.07062	0.0006	113.98	1614.1	22059.	70
80	0.00446	14.222	198.07	0.00031	0.07031	0.0003	224.23	3189.0	44415.	80
90	0.00227	14.253	200.70	0.00016	0.07016	0.0001	441.10	6287.1	88531.	90
100	0.00115	14.269	202.20	0.00008	0.07008	0.0000	867.71	12381.	175452.	100
120	0.00030	14.281	203.51	0.00002	0.07002	0.0000	3357.7	47954.	683345.	120
INF	0.00000	14.285	204.08	0.0000	0.07000	14.285	INF	INF	INF	INF

$i = 8\%$				$i = 8\%$			$i = 8\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.92593	0.9259	0.0000	1.00000	1.08000	0.0000	1.0800	1.0000	0.0000	1
2	0.85734	1.7832	0.8573	0.48077	0.56077	0.4807	1.1664	2.0800	1.0000	2
3	0.79383	2.5771	2.4450	0.30803	0.38803	0.3080	1.2597	3.2464	3.0800	3
4	0.73503	3.3121	4.6500	0.22192	0.30192	0.2219	1.3604	4.5061	6.3264	4
5	0.68058	3.9927	7.3724	0.17046	0.25046	0.1704	1.4693	5.8666	10.832	5
6	0.63017	4.6228	10.523	0.13632	0.21632	0.1363	1.5868	7.3359	16.699	6
7	0.58349	5.2063	14.024	0.11207	0.19207	0.1120	1.7138	8.9228	24.035	7
8	0.54027	5.7466	17.806	0.09401	0.17401	0.0940	1.8509	10.636	32.957	8
9	0.50025	6.2468	21.808	0.08008	0.16008	0.0800	1.9990	12.487	43.594	9
10	0.46319	6.7100	25.976	0.06903	0.14903	0.0690	2.1589	14.486	56.082	10
11	0.42888	7.1389	30.265	0.06008	0.14008	0.0600	2.3316	16.645	70.568	11
12	0.39711	7.5360	34.633	0.05270	0.13270	0.0527	2.5181	18.977	87.214	12
13	0.36770	7.9037	39.046	0.04652	0.12652	0.0465	2.7196	21.495	106.19	13
14	0.34046	8.2442	43.472	0.04130	0.12130	0.0413	2.9371	24.214	127.68	14
15	0.31524	8.5594	47.885	0.03683	0.11683	0.0368	3.1721	27.152	151.90	15
16	0.29189	8.8513	52.264	0.03298	0.11298	0.0329	3.4259	30.324	179.05	16
17	0.27027	9.1216	56.588	0.02963	0.10963	0.0296	3.7000	33.750	209.37	17
18	0.25025	9.3718	60.842	0.02670	0.10670	0.0267	3.9960	37.450	243.12	18
19	0.23171	9.6036	65.013	0.02413	0.10413	0.0241	4.3157	41.446	280.57	19
20	0.21455	9.8181	69.089	0.02185	0.10185	0.0218	4.6609	45.762	322.02	20
21	0.19866	10.016	73.062	0.01983	0.09983	0.0198	5.0338	50.422	367.78	21
22	0.18394	10.200	76.925	0.01803	0.09803	0.0180	5.4365	55.456	418.20	22
23	0.17032	10.371	80.672	0.01642	0.09642	0.0164	5.8714	60.893	473.66	23
24	0.15770	10.528	84.299	0.01498	0.09498	0.0149	6.3411	66.764	534.55	24
25	0.14602	10.674	87.804	0.01368	0.09368	0.0136	6.8484	73.105	601.32	25
26	0.13520	10.810	91.184	0.01251	0.09251	0.0125	7.3963	79.954	674.43	26
27	0.12519	10.935	94.439	0.01145	0.09145	0.0114	7.9880	87.350	754.38	27
28	0.11591	11.051	97.568	0.01049	0.09049	0.0104	8.6271	95.338	841.73	28
29	0.10733	11.158	100.57	0.00962	0.08962	0.0096	9.3172	103.96	937.07	29
30	0.09938	11.257	103.45	0.00883	0.08883	0.0088	10.062	113.28	1041.0	30
35	0.06763	11.654	116.09	0.00580	0.08580	0.0058	14.785	172.31	1716.4	35
40	0.04603	11.924	126.04	0.00386	0.08386	0.0038	21.724	259.05	2738.2	40
45	0.03133	12.108	133.73	0.00259	0.08259	0.0025	31.920	386.50	4268.8	45
50	0.02132	12.233	139.59	0.00174	0.08174	0.0017	46.901	573.77	6547.1	50
55	0.01451	12.318	144.00	0.00118	0.08118	0.0011	68.913	848.92	9924.0	55
60	0.00988	12.376	147.30	0.00080	0.08080	0.0008	101.25	1253.2	14915.	60
65	0.00672	12.416	149.73	0.00054	0.08054	0.0005	148.78	1847.2	22278.	65
70	0.00457	12.442	151.53	0.00037	0.08037	0.0003	218.00	2720.0	33126.	70
80	0.00212	12.473	153.80	0.00017	0.08017	0.0001	471.45	5886.9	72586.	80
90	0.00098	12.487	154.99	0.00008	0.08008	0.0000	1018.9	12723.	157924.	90
100	0.00045	12.494	155.61	0.00004	0.08004	0.0000	2199.7	27484.	342306.	100
120	0.00010	12.498	156.08	0.00001	0.08001	0.0000	10253.	128150.	>10**6	120
INF	0.00000	12.500	156.25	0.0000	0.08000	12.500	INF	INF	INF	INF

$i = 9\%$				$i = 9\%$			$i = 9\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.91743	0.9174	0.0000	1.00000	1.09000	0.0000	1.0900	1.0000	0.0000	1
2	0.84168	1.7591	0.8416	0.47847	0.56847	0.4784	1.1881	2.0900	1.0000	2
3	0.77218	2.5312	2.3860	0.30505	0.39505	0.9426	1.2950	3.2781	3.0900	3
4	0.70843	3.2397	4.5113	0.21867	0.30867	1.3925	1.4115	4.5731	6.3681	4
5	0.64993	3.8896	7.1110	0.16709	0.25709	1.8282	1.5386	5.9847	10.941	5
6	0.59627	4.4859	10.092	0.13292	0.22292	2.2497	1.6771	7.5233	16.925	6
7	0.54703	5.0329	13.374	0.10869	0.19869	2.6574	1.8280	9.2004	24.449	7
8	0.50187	5.5348	16.887	0.09067	0.18067	3.0511	1.9925	11.028	33.649	8
9	0.46043	5.9952	20.571	0.07680	0.16680	3.4312	2.1718	13.021	44.678	9
10	0.42241	6.4176	24.372	0.06582	0.15582	3.7977	2.3673	15.192	57.699	10
11	0.38753	6.8051	28.248	0.05695	0.14695	4.1509	2.5804	17.560	72.892	11
12	0.35553	7.1607	32.159	0.04965	0.13965	4.4910	2.8126	20.140	90.452	12
13	0.32618	7.4869	36.073	0.04357	0.13357	4.8181	3.0658	22.953	110.59	13
14	0.29925	7.7861	39.963	0.03843	0.12843	5.1326	3.3417	26.019	133.54	14
15	0.27454	8.0606	43.806	0.03406	0.12406	5.4346	3.6424	29.360	159.56	15
16	0.25187	8.3125	47.584	0.03030	0.12030	5.7244	3.9703	33.003	188.92	16
17	0.23107	8.5436	51.282	0.02705	0.11705	6.0023	4.3276	36.973	221.93	17
18	0.21199	8.7556	54.886	0.02421	0.11421	6.2686	4.7171	41.301	258.90	18
19	0.19449	8.9501	58.386	0.02173	0.11173	6.5235	5.1416	46.018	300.20	19
20	0.17843	9.1285	61.777	0.01955	0.10955	6.7674	5.6044	51.160	346.22	20
21	0.16370	9.2922	65.050	0.01762	0.10762	7.0005	6.1088	56.764	397.38	21
22	0.15018	9.4424	68.204	0.01590	0.10590	7.2232	6.6586	62.873	454.14	22
23	0.13778	9.5802	71.235	0.01438	0.10438	7.4357	7.2578	69.531	517.02	23
24	0.12640	9.7066	74.143	0.01302	0.10302	7.6384	7.9110	76.789	586.55	24
25	0.11597	9.8225	76.926	0.01181	0.10181	7.8316	8.6230	84.700	663.34	25
26	0.10639	9.9289	79.586	0.01072	0.10072	8.0155	9.3991	93.324	748.04	26
27	0.09761	10.026	82.124	0.00973	0.09973	8.1906	10.245	102.72	841.36	27
28	0.08955	10.116	84.541	0.00885	0.09885	8.3571	11.167	112.96	944.09	28
29	0.08215	10.198	86.842	0.00806	0.09806	8.5153	12.172	124.13	1057.0	29
30	0.07537	10.273	89.028	0.00734	0.09734	8.6656	13.267	136.30	1181.1	30
35	0.04899	10.566	98.359	0.00464	0.09464	9.3082	20.414	215.71	2007.9	35
40	0.03184	10.757	105.37	0.00296	0.09296	9.7957	31.409	337.88	3309.8	40
45	0.02069	10.981	110.55	0.00190	0.09190	10.160	48.327	525.85	5342.8	45
50	0.01345	10.61	114.32	0.00123	0.09123	10.429	74.357	815.08	8500.9	50
55	0.00874	11.014	117.03	0.00079	0.09079	10.626	114.40	1260.0	13389.	55
60	0.00568	11.048	118.96	0.00051	0.09051	10.768	176.03	1944.7	20942.	60
65	0.00369	11.070	120.33	0.00033	0.09033	10.870	270.84	2998.2	32592.	65
70	0.00240	11.084	121.29	0.00022	0.09022	10.942	416.73	4619.2	50546.	70
80	0.00101	11.099	122.43	0.00009	0.09009	11.029	986.55	10950.	120784.	80
90	0.00043	11.106	122.97	0.00004	0.09004	11.072	2335.5	25939.	287213.	90
100	0.00018	11.109	123.23	0.00002	0.09002	11.093	5529.0	61422.	681363.	100
120	0.00003	11.110	123.41	0.00000	0.09000	11.107	30987.	344289.	>10**6	120
INF	0.00000	11.111	123.45	0.0000	0.09000	11.111	INF	INF	INF	INF

$i = 10\%$				$i = 10\%$			$i = 10\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.90909	0.9090	0.0000	1.00000	1.10000	0.0000	1.1000	1.0000	0.0000	1
2	0.82645	1.7355	0.8264	0.47619	0.57619	0.4761	1.2100	2.1000	1.0000	2
3	0.75131	2.4868	2.3290	0.30211	0.40211	0.9365	1.3310	3.3100	3.1000	3
4	0.68301	3.1698	4.3781	0.21547	0.31547	1.3811	1.4641	4.6410	6.4100	4
5	0.62092	3.7907	6.8618	0.16380	0.26380	1.8101	1.6105	6.1051	11.051	5
6	0.56447	4.3552	9.6841	0.12961	0.22961	2.2235	1.7715	7.7156	17.156	6
7	0.51316	4.8684	12.763	0.10541	0.20541	2.6216	1.9487	9.4871	24.871	7
8	0.46651	5.3349	16.028	0.08744	0.18744	3.0044	2.1435	11.435	34.358	8
9	0.42410	5.7590	19.421	0.07364	0.17364	3.3723	2.3579	13.579	45.794	9
10	0.38554	6.1445	22.891	0.06275	0.16275	3.7254	2.5937	15.937	59.374	10
11	0.35049	6.4950	26.396	0.05396	0.15396	4.0640	2.8531	18.531	75.311	11
12	0.31863	6.8136	29.901	0.04676	0.14676	4.3884	3.1384	21.384	93.842	12
13	0.28966	7.1033	33.377	0.04078	0.14078	4.6987	3.4522	24.522	115.22	13
14	0.26333	7.3666	36.800	0.03575	0.13575	4.9955	3.7975	27.975	139.75	14
15	0.23939	7.6060	40.152	0.03147	0.13147	5.2789	4.1772	31.772	167.72	15
16	0.21763	7.8237	43.416	0.02782	0.12782	5.5493	4.5949	35.949	199.49	16
17	0.19794	8.0215	46.581	0.02466	0.12466	5.8071	5.0544	40.544	235.44	17
18	0.17986	8.2014	49.639	0.02193	0.12193	6.0525	5.5999	45.599	275.99	18
19	0.16351	8.3649	52.582	0.01955	0.11955	6.2861	6.1159	51.159	321.59	19
20	0.14864	8.5135	55.406	0.01746	0.11746	6.5080	6.7275	57.275	372.75	20
21	0.13513	8.6495	58.109	0.01562	0.11562	6.7188	7.4002	64.002	430.02	21
22	0.12285	8.7715	60.689	0.01401	0.11401	6.9188	8.1402	71.402	494.02	22
23	0.11168	8.8832	63.146	0.01257	0.11257	7.1084	8.9543	79.543	565.43	23
24	0.10151	8.9847	65.481	0.01130	0.11130	7.2880	9.8497	88.497	644.97	24
25	0.09230	9.0770	67.696	0.01017	0.11017	7.4579	10.834	98.347	733.47	25
26	0.08391	9.1609	69.794	0.00916	0.10916	7.6186	11.918	109.18	831.81	26
27	0.07628	9.2372	71.777	0.00826	0.10826	7.7710	13.110	121.10	940.99	27
28	0.06914	9.3065	73.649	0.00745	0.10745	7.9137	14.421	134.21	1062.1	28
29	0.06304	9.3696	75.414	0.00671	0.10671	8.0488	15.863	148.63	1196.3	29
30	0.05731	9.4269	77.076	0.00608	0.10608	8.1762	17.449	164.49	1344.9	30
35	0.03558	9.6441	83.987	0.00369	0.10369	8.7086	28.102	271.02	2360.2	35
40	0.02209	9.7790	88.752	0.00226	0.10226	9.0962	45.259	442.59	4025.9	40
45	0.01372	9.8628	92.450	0.00139	0.10139	9.3740	72.890	718.90	6739.0	45
50	0.00852	9.9148	94.888	0.00086	0.10086	9.5704	117.39	1163.9	11139.0	50
55	0.00529	9.9471	96.561	0.00053	0.10053	9.7075	189.05	1880.5	18255.0	55
60	0.00328	9.9671	97.701	0.00033	0.10033	9.8022	304.48	3034.8	29748.0	60
65	0.00204	9.9796	98.470	0.00020	0.10020	9.8671	490.37	4893.7	48287.0	65
70	0.00127	9.9873	98.987	0.00013	0.10013	9.9112	789.74	7887.4	78174.0	70
80	0.00049	9.9951	99.560	0.00005	0.10005	9.9609	2048.4	20474.0	203940.0	80
90	0.00019	9.9981	99.811	0.00002	0.10002	9.9830	5313.0	53120.0	530302.0	90
100	0.00007	9.9992	99.920	0.00001	0.10001	9.9927	13780.0	137796.0	>10**6	100
120	0.00001	9.9998	99.986	0.00000	0.10000	9.9987	92709.0	927081.0	>10**6	120
INF	0.00000	10.000	100.00	0.0000	0.10000	10.000	INF	INF	INF	INF

$i = 13\%$				$i = 13\%$			$i = 13\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.88496	0.8849	0.0000	1.00000	1.13000	0.0000	1.1300	1.0000	0.0000	1
2	0.78315	1.6681	0.7831	0.46948	0.59948	0.4694	1.2769	2.1300	1.0000	2
3	0.69305	2.3611	2.1692	0.29352	0.42352	0.9187	1.4429	3.4069	3.1300	3
4	0.61332	2.9744	4.0092	0.20619	0.33619	1.3478	1.6304	4.8498	6.5369	4
5	0.54276	3.5172	6.1802	0.15431	0.28431	1.7571	1.8424	6.4802	11.386	5
6	0.48032	3.9975	8.5818	0.12015	0.25015	2.1467	2.0819	8.3227	17.867	6
7	0.42506	4.4226	11.132	0.09611	0.22611	2.5171	2.3526	10.404	26.189	7
8	0.37616	4.7987	13.765	0.07839	0.20839	2.8685	2.6584	12.757	36.594	8
9	0.33288	5.1316	16.428	0.06487	0.19487	3.2013	3.0040	15.415	49.351	9
10	0.29459	5.4262	19.079	0.05429	0.18429	3.5161	3.3945	18.419	64.767	10
11	0.26070	5.6869	21.686	0.04584	0.17584	3.8134	3.8358	21.814	83.187	11
12	0.23071	5.9176	24.224	0.03899	0.16899	4.0935	4.3345	25.650	105.00	12
13	0.20416	6.1218	26.674	0.03335	0.16335	4.3572	4.8980	29.984	130.65	13
14	0.18068	6.3024	29.023	0.02867	0.15867	4.6050	5.5347	34.882	160.63	14
15	0.15989	6.4623	31.261	0.02474	0.15474	4.8374	6.2542	40.417	195.51	15
16	0.14150	6.6038	33.384	0.02143	0.15143	5.0552	7.0673	46.671	235.93	16
17	0.12522	6.7290	35.387	0.01861	0.14861	5.2589	7.9860	53.739	282.60	17
18	0.11081	6.8399	37.271	0.01620	0.14620	5.4491	9.0242	61.725	336.34	18
19	0.09806	6.9379	39.036	0.01413	0.14413	5.6265	10.197	70.749	398.07	19
20	0.08678	7.0247	40.685	0.01235	0.14235	5.7917	11.523	80.946	468.82	20
21	0.07680	7.1015	42.221	0.01081	0.14081	5.9453	13.021	92.469	549.76	21
22	0.06796	7.1695	43.648	0.00948	0.13948	6.0880	14.713	105.49	642.23	22
23	0.06014	7.2296	44.971	0.00832	0.13832	6.2204	16.626	120.20	747.73	23
24	0.05321	7.2828	46.196	0.00731	0.13731	6.3430	18.788	136.83	867.93	24
25	0.04710	7.3299	47.326	0.00643	0.13643	6.4565	21.230	155.62	1004.7	25
26	0.04168	7.3716	48.368	0.00565	0.13565	6.5614	23.990	176.85	1160.3	26
27	0.03689	7.4085	49.327	0.00498	0.13498	6.6581	27.109	200.84	1337.2	27
28	0.03264	7.4412	50.209	0.00439	0.13439	6.7474	30.633	227.95	1538.0	28
29	0.02889	7.4700	51.017	0.00387	0.13387	6.8296	34.615	258.58	1766.0	29
30	0.02557	7.4956	51.759	0.00341	0.13341	6.9052	39.115	293.19	2024.6	30
35	0.01388	7.5855	54.614	0.00183	0.13183	7.1998	72.068	546.68	3936.0	35
40	0.00753	7.6343	56.408	0.00099	0.13099	7.3887	132.78	1013.7	7490.0	40
45	0.00409	7.6608	57.514	0.00053	0.13053	7.5076	244.64	1874.1	14070.0	45
50	0.00222	7.6752	58.187	0.00029	0.13029	7.5811	450.73	3459.5	26227.0	50
55	0.00120	7.6830	58.590	0.00016	0.13016	7.6260	830.45	6380.4	48656.0	55
60	0.00065	7.6872	58.831	0.00009	0.13009	7.6530	1530.0	11761.0	90015.0	60
65	0.00035	7.6895	58.973	0.00005	0.13005	7.6692	2819.0	21677.0	166247.0	65
70	0.00019	7.6908	59.056	0.00003	0.13003	7.6788	5193.8	39945.0	306732.0	70
INF	0.00000	7.6923	59.171	0.0000	0.13000	7.6923	INF	INF	INF	INF

$i = 14\%$				$i = 14\%$			$i = 14\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.87719	0.8771	0.0000	1.00000	1.14000	0.0000	1.1400	1.0000	0.0000	1
2	0.76947	1.6466	0.7694	0.46729	0.60729	0.4672	1.2996	2.1400	1.0000	2
3	0.67497	2.3216	2.1194	0.29073	0.43073	0.9129	1.4815	3.4396	3.1400	3
4	0.59208	2.9137	3.8956	0.20320	0.34320	1.3370	1.6889	4.9211	6.5796	4
5	0.51937	3.4330	5.9731	0.15128	0.29128	1.7398	1.9254	6.6101	11.500	5
6	0.45559	3.8886	8.2510	0.11716	0.25716	2.1218	2.1949	8.5355	18.110	6
7	0.39964	4.2883	10.648	0.09319	0.23319	2.4832	2.5022	10.730	26.646	7
8	0.35056	4.6388	13.102	0.07557	0.21557	2.8245	2.8525	13.232	37.376	8
9	0.30751	4.9463	15.562	0.06217	0.20217	3.1463	3.2519	16.085	50.609	9
10	0.26974	5.2161	17.990	0.05171	0.19171	3.4490	3.7072	19.337	66.695	10
11	0.23662	5.4527	20.356	0.04339	0.18339	3.7333	4.2262	23.044	86.032	11
12	0.20755	5.6602	22.639	0.03667	0.17667	3.9997	4.8179	27.270	109.07	12
13	0.18207	5.8423	24.824	0.03116	0.17116	4.2490	5.4924	32.088	136.34	13
14	0.15971	6.0020	26.900	0.02661	0.16661	4.4819	6.2613	37.581	168.43	14
15	0.14010	6.1421	28.862	0.02281	0.16281	4.6990	7.1379	43.842	206.01	15
16	0.12289	6.2650	30.705	0.01962	0.15962	4.9011	8.1372	50.980	249.86	16
17	0.10780	6.3728	32.430	0.01692	0.15692	5.0888	9.2764	59.117	300.84	17
18	0.09456	6.4674	34.038	0.01462	0.15462	5.2629	10.575	68.394	359.95	18
19	0.08295	6.5503	35.531	0.01266	0.15266	5.4242	12.055	78.969	428.35	19
20	0.07276	6.6231	36.913	0.01099	0.15099	5.5734	13.743	91.024	507.32	20
21	0.06383	6.6869	38.190	0.00954	0.14954	5.7111	15.667	104.76	598.34	21
22	0.05599	6.7429	39.365	0.00830	0.14830	5.8380	17.861	120.43	703.11	22
23	0.04911	6.7920	40.446	0.00723	0.14723	5.9549	20.361	138.29	823.53	23
24	0.04310	6.8351	41.437	0.00630	0.14630	6.0623	23.112	158.65	961.84	24
25	0.03779	6.8729	42.344	0.00550	0.14550	6.1610	26.461	181.87	1120.45	25
26	0.03315	6.9060	43.172	0.00480	0.14480	6.2514	30.166	208.33	1302.3	26
27	0.02908	6.9351	43.928	0.00419	0.14419	6.3342	34.389	238.49	1510.7	27
28	0.02551	6.9606	44.617	0.00366	0.14366	6.4099	39.204	272.88	1749.2	28
29	0.02237	6.9830	45.244	0.00320	0.14320	6.4791	44.693	312.09	2022.1	29
30	0.01963	7.0026	45.813	0.00280	0.14280	6.5422	50.950	356.78	2334.1	30
35	0.01019	7.0700	47.951	0.00144	0.14144	6.7824	98.100	693.57	4704.0	35
40	0.00529	7.1050	49.237	0.00075	0.14075	6.9299	188.88	1342.0	9300.1	40
45	0.00275	7.1232	49.996	0.00039	0.14039	7.0187	363.67	2590.5	18182.0	45
50	0.00152	7.1375	50.691	0.00020	0.14010	7.0722	722.27	5799.3	37777.3	50
55	0.00074	7.1475	51.335	0.00010	0.14010	7.1020	1348.2	9623.1	68343.0	55
60	0.00039	7.1401	50.835	0.00005	0.14005	7.1197	2595.9	18535.0	131965.0	60
65	0.00020	7.1414	50.917	0.00003	0.14003	7.1298	4998.2	35694.0	254496.0	65
70	0.00010	7.1421	50.963	0.00001	0.14001	7.1355	9623.6	68733.0	490451.0	70
INF	0.00000	7.1428	51.020	0.0000	0.14000	7.1428	INF	INF	INF	INF

$i = 15\%$				$i = 15\%$			$i = 15\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
n	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
1	0.86957	0.8695	0.0000	1.00000	1.15000	0.0000	1.1500	1.0000	0.0000	1
2	0.75614	1.6257	0.7561	0.46512	0.61512	0.4651	1.3225	2.1500	1.0000	2
3	0.65752	2.2832	2.0711	0.28798	0.43798	0.3071	1.5208	3.4725	1.5000	3
4	0.57175	2.8549	3.7864	0.20027	0.35027	1.3262	1.7490	4.9933	6.6225	4
5	0.49718	3.3521	5.7751	0.14832	0.29832	1.7228	2.0113	6.7423	11.615	5
6	0.43233	3.7844	7.9367	0.11424	0.26424	2.0971	2.3130	8.7537	18.358	6
7	0.37594	4.1604	10.1192	0.09036	0.24036	2.4498	2.6600	11.066	27.112	7
8	0.32690	4.4873	12.480	0.07285	0.22285	2.7813	3.0590	13.726	38.178	8
9	0.28426	4.7715	14.754	0.05957	0.20957	3.0922	3.5178	16.785	51.905	9
10	0.24718	5.0187	16.979	0.04925	0.19925	3.3832	4.0455	20.303	68.691	10
11	0.21494	5.2337	19.128	0.04107	0.19107	3.6549	4.6523	24.349	88.995	11
12	0.18691	5.4206	21.184	0.03448	0.18448	3.9082	5.3502	29.001	113.34	12
13	0.16253	5.5831	23.135	0.02911	0.17911	4.1437	6.1527	34.351	142.34	13
14	0.14133	5.7244	24.972	0.02469	0.17469	4.3624	7.0757	40.504	176.69	14
15	0.12289	5.8473	26.693	0.02102	0.17102	4.5649	8.1370	47.580	217.20	15
16	0.10686	5.9542	28.296	0.01795	0.16795	4.7522	9.3576	55.717	264.78	16
17	0.09293	6.0471	29.782	0.01537	0.16537	4.9250	10.761	65.075	320.50	17
18	0.08081	6.1279	31.156	0.01319	0.16319	5.0843	12.375	75.836	385.57	18
19	0.07027	6.1982	32.421	0.01134	0.16134	5.2307	14.231	88.211	461.41	19
20	0.06110	6.2593	33.582	0.00976	0.15976	5.3651	16.366	102.44	549.62	20
21	0.05313	6.3124	34.644	0.00842	0.15842	5.4883	18.821	118.81	652.06	21
22	0.04620	6.3586	35.615	0.00727	0.15727	5.6010	21.644	137.63	770.87	22
23	0.04017	6.3988	36.498	0.00628	0.15628	5.7039	24.891	159.27	908.50	23
24	0.03493	6.4337	37.302	0.00543	0.15543	5.7978	28.625	184.16	1067.7	24
25	0.03038	6.4641	38.031	0.00470	0.15470	5.8834	32.919	212.79	1251.9	25
26	0.02642	6.4905	38.691	0.00407	0.15407	5.9612	37.856	245.71	1464.7	26
27	0.02297	6.5135	39.289	0.00353	0.15353	6.0319	43.535	283.56	1710.4	27
28	0.01997	6.5335	39.828	0.00306	0.15306	6.0960	50.065	327.10	1994.0	28
29	0.01737	6.5508	40.314	0.00255	0.15265	6.1540	57.575	377.17	2321.1	29
30	0.01510	6.5659	40.752	0.00230	0.15230	6.2066	66.211	434.74	2698.3	30
35	0.00751	6.6166	42.358	0.00113	0.15113	6.4018	133.17	881.17	5641.1	35
40	0.00373	6.6417	43.283	0.00056	0.15056	6.5167	267.86	1779.0	11593.3	40
45	0.00186	6.6542	43.805	0.00028	0.15028	6.5829	538.76	3585.1	23600.0	45
50	0.00092	6.6605	44.095	0.00014	0.15014	6.6204	1083.6	7217.7	47784.0	50
55	0.00046	6.6636	44.255	0.00007	0.15007	6.6414	2179.6	14524.0	96461.0	55
60	0.00023	6.6651	44.343	0.00003	0.15003	6.6529	4384.0	29220.0	194400.0	60
65	0.00011	6.6659	44.390	0.00002	0.15002	6.6592	8817.7	58778.0	391424.0	65
INF	0.00000	6.6666	44.444	0.0000	0.15000	6.6666	INF	INF	INF	INF

$i = 20\%$				$i = 20\%$			$i = 20\%$			
Present sum, P				Uniform series, A			Future sum, F			
	P/F	P/A	P/G	A/F	A/P	A/G	F/P	F/A	F/G	n
0.83333	0.8333	0.0000	1.00000	1.20000	0.0000	1.2000	1.2000	1.0000	0.0000	1
0.69444	1.5277	0.6944	0.45455	0.65455	0.4545	1.4430	2.2000	1.0000	0.0000	2
0.57870	2.1064	1.8518	0.27473	0.47473	0.8791	1.7280	3.6400	3.2000	3.0000	3
0.48225	2.5887	3.2986	0.18629	0.38629	1.2742	2.0736	5.3680	6.8400	6.8400	4
0.40188	2.9906	4.9061	0.13438	0.33438	1.6405	2.4883	7.4416	12.208	12.208	5
0.33490	3.3255	6.5806	0.10071	0.30071	1.9788	2.9859	9.9299	19.649	19.649	6
0.27908	3.6045	8.2551	0.07742	0.27742	2.2901	3.5831	12.915	29.579	29.579	7
0.23257	3.8371	9.8830	0.06061	0.26061	2.5756	4.2998	16.499	42.495	42.495	8
0.19381	4.0309	11.433	0.04808	0.24808	2.8364	5.1597	20.798	58.994	58.994	9
0.16151	4.1924	12.887	0.03852	0.23852	3.0738	6.1917	25.958	79.793	79.793	10
0.13459	4.3270	14.233	0.03110	0.23110	3.2892	7.4300	32.150	105.75	105.75	11
0.11216	4.4392	15.466	0.02526	0.22526	3.4841	8.9161	39.580	137.90	137.90	12
0.09346	4.5326	16.588	0.02062	0.22062	3.6597	10.699	48.496	177.48	177.48	13
0.07789	4.6105	17.600	0.01689	0.21689	3.8174	12.839	59.195	225.98	225.98	14
0.06491	4.6754	18.509	0.01388	0.21388	3.9588	15.407	72.035	285.17	285.17	15
0.05409	4.7295	19.320	0.01144	0.21144	4.0851	18.488	87.442	357.21	357.21	16
0.04507	4.7746	20.041	0.00944	0.20944	4.1975	22.186	105.93	444.65	444.65	17
0.03756	4.8121	20.680	0.00781	0.20781	4.2975	26.623	128.11	550.58	550.58	18
0.03130	4.8435	21.243	0.00646	0.20646	4.3860	31.948	154.74	678.70	678.70	19
0.02608	4.8695	21.739	0.00536	0.20536	4.4643	38.337	186.68	833.44	833.44	20
0.02174	4.8913	22.174	0.00444	0.20444	4.5333	46.005	225.02	1020.1	1020.1	21
0.01811	4.9094	22.554	0.00369	0.20369	4.5941	55.206	271.03	1245.1	1245.1	22
0.01509	4.9245	22.886	0.00307	0.20307	4.6475	66.247	326.23	1516.1	1516.1	23
0.01258	4.9371	23.176	0.00255	0.20255	4.6942	79.496	392.48	1842.4	1842.4	24
0.01048	4.9475	23.427	0.00212	0.20212	4.7351	95.396	471.98	2234.9	2234.9	25
0.00874	4.9563	23.646	0.00176	0.20176	4.7708	114.47	567.37	2706.8	2706.8	26
0.00728	4.9636	23.835	0.00147	0.20147	4.8020	137.37	681.85	3274.2	3274.2	27
0.00607	4.9696	23.999	0.00122	0.20122	4.8291	164.84	819.22	3956.1	3956.1	28
0.00506	4.9747	24.140	0.00102	0.20102	4.8526	197.81	984.06	4775.3	4775.3	29
0.00421	4.9789	24.262	0.00085	0.20085	4.8730	237.37	1181.8	5759.4	5759.4	30
0.00169	4.9915	24.661	0.00034	0.20034	4.9406	590.66	2948.3	14566.0	14566.0	35
0.00068	4.9966	24.846	0.00014	0.20014	4.9727	1469.7	7343.8	36519.0	36519.0	40
0.00027	4.9996	24.931	0.00005	0.20005	4.9876	3657.2	18281.0	91181.0	91181.0	45
0.00011	4.9994	24.969	0.00002	0.20002	4.9945	9100.4	45497.0	227236.0	227236.0	50
0.00004	4.9997	24.986	0.00001	0.20001	4.9975	22644.0	113219.0	565820.0	565820.0	55
0.00002	4.9999	24.994	0.00000	0.20000	4.9989	56347.0	281733.0	>10**6	>10**6	60
0.00000	5.0000	25.000	0.0000	0.20000	5.0000	INF	INF	INF	INF	INF

<i>i</i> = 25%				<i>i</i> = 25%			<i>i</i> = 25%			
PRESENT SUM, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.80000	0.8000	0.0000	1.00000	1.25000	0.0000	1.2500	1.0000	0.0000	1
2	0.64000	1.4400	0.6400	0.44444	0.69444	0.4444	1.5625	2.2500	1.0000	2
3	0.51200	1.9520	1.6640	0.26230	0.51230	0.8524	1.9531	3.8125	3.2500	3
4	0.40960	2.3616	2.8928	0.17344	0.42344	1.2249	2.4414	5.7656	7.0625	4
5	0.32768	2.6892	4.2035	0.12185	0.37185	1.5630	3.0517	8.2070	12.828	5
6	0.26214	2.9514	5.5142	0.08882	0.33882	1.8683	3.8147	11.258	21.035	6
7	0.20972	3.1611	6.7725	0.06634	0.31634	2.1424	4.7583	15.073	32.293	7
8	0.16777	3.3289	7.9469	0.05040	0.30040	2.3872	5.9604	19.841	47.367	8
9	0.13422	3.4631	9.0206	0.03876	0.28876	2.6047	7.4505	25.802	67.209	9
10	0.10737	3.5705	9.9870	0.03007	0.28007	2.7971	9.3132	33.252	93.011	10
11	0.08590	3.6564	10.846	0.02349	0.27349	2.9663	11.641	42.566	126.26	11
12	0.06872	3.7251	11.602	0.01845	0.26845	3.1145	14.551	54.207	168.83	12
13	0.05498	3.7801	12.261	0.01454	0.26454	3.2437	18.189	68.759	223.03	13
14	0.04398	3.8240	12.833	0.01150	0.26150	3.3559	22.737	86.949	291.79	14
15	0.03518	3.8592	13.326	0.00912	0.25912	3.4529	28.421	109.68	378.74	15
16	0.02815	3.8874	13.748	0.00724	0.25724	3.5366	35.527	138.10	488.43	16
17	0.02252	3.9099	14.108	0.00576	0.25576	3.6083	44.408	173.63	626.54	17
18	0.01801	3.9279	14.414	0.00459	0.25459	3.6697	55.511	218.04	800.17	18
19	0.01441	3.9423	14.674	0.00366	0.25366	3.7221	69.388	273.55	1018.2	19
20	0.01153	3.9538	14.893	0.00292	0.25292	3.7667	86.736	342.94	1291.7	20
21	0.00922	3.9631	15.077	0.00233	0.25233	3.8045	108.42	429.68	1634.7	21
22	0.00733	3.9704	15.232	0.00186	0.25186	3.8364	135.52	538.10	2064.4	22
23	0.00590	3.9763	15.362	0.00148	0.25148	3.8634	169.40	673.62	2602.5	23
24	0.00472	3.9811	15.471	0.00119	0.25119	3.8861	211.75	843.03	3276.1	24
25	0.00378	3.9848	15.561	0.00095	0.25095	3.9051	264.69	1054.7	4119.1	25
26	0.00302	3.9879	15.637	0.00076	0.25076	3.9211	330.87	1319.4	5173.9	26
27	0.00242	3.9903	15.700	0.00061	0.25061	3.9345	413.59	1650.3	6493.4	27
28	0.00193	3.9922	15.752	0.00048	0.25048	3.9457	516.98	2063.9	8143.8	28
29	0.00155	3.9938	15.795	0.00039	0.25039	3.9550	646.23	2580.9	10207.9	29
30	0.00124	3.9950	15.831	0.00031	0.25031	3.9628	807.79	3227.1	12788.3	30
35	0.00041	3.9983	15.936	0.00010	0.25010	3.9858	2465.1	9856.7	39287.7	35
40	0.00013	3.9994	15.976	0.00003	0.25003	3.9946	7523.1	30088.	120195.	40
45	0.00004	3.9998	15.991	0.00001	0.25001	3.9980	22958.	91831.	367146.	45
INF	0.00000	4.0000	16.000	0.0000	0.25000	4.0000	INF	INF	INF	INF

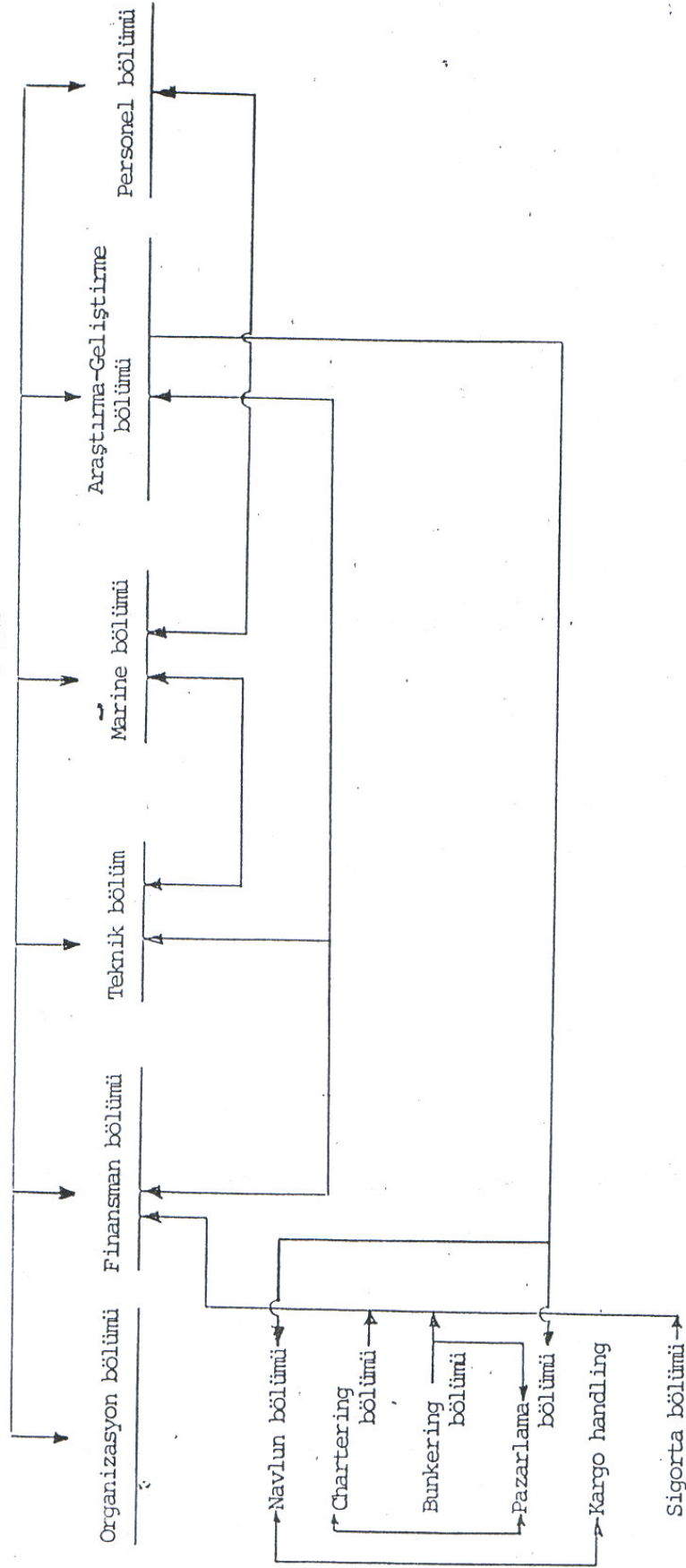
<i>i</i> = 30%				<i>i</i> = 30%			<i>i</i> = 30%			
Present sum, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.76923	0.7692	0.0000	1.00000	1.30000	0.0000	1.3000	1.0000	0.0000	1
2	0.59172	1.3609	0.5917	0.43478	0.73478	0.4347	1.6900	2.3000	1.0000	2
3	0.45517	1.8161	1.5020	0.25063	0.55063	0.8270	2.1970	3.9900	3.3000	3
4	0.35013	2.1662	2.5524	0.16163	0.46163	1.1782	2.8561	6.1870	7.2900	4
5	0.26933	2.4355	3.6297	0.11058	0.41058	1.4903	3.7129	9.0431	13.477	5
6	0.20718	2.6427	4.6656	0.07839	0.37839	1.7654	4.8268	12.756	22.520	6
7	0.15937	2.8021	5.6218	0.05687	0.35687	2.0062	6.2748	17.582	35.276	7
8	0.12259	2.9247	6.4799	0.04192	0.34192	2.2155	8.1573	23.857	52.859	8
9	0.09430	3.0190	7.2343	0.03124	0.33124	2.3962	10.604	32.015	76.716	9
10	0.07254	3.0915	7.8871	0.02346	0.32346	2.5512	13.785	42.619	108.73	10
11	0.05580	3.1473	8.4451	0.01773	0.31773	2.6832	17.921	56.405	151.35	11
12	0.04292	3.1902	8.9173	0.01345	0.31345	2.7951	23.298	74.327	207.75	12
13	0.03302	3.2232	9.3135	0.01024	0.31024	2.8894	30.287	97.625	282.08	13
14	0.02540	3.2486	9.6436	0.00782	0.30782	2.9685	39.373	127.91	379.70	14
15	0.01954	3.2682	9.9172	0.00598	0.30598	3.0344	51.185	167.28	507.62	15
16	0.01503	3.2832	10.142	0.00458	0.30458	3.0892	66.541	218.47	674.90	16
17	0.01156	3.2948	10.327	0.00351	0.30351	3.1345	86.504	285.01	893.38	17
18	0.00889	3.3036	10.478	0.00269	0.30269	3.1718	112.45	371.51	1178.3	18
19	0.00684	3.3105	10.601	0.00207	0.30207	3.2024	146.19	483.97	1549.9	19
20	0.00526	3.3157	10.701	0.00159	0.30159	3.2275	190.05	630.16	2033.8	20
21	0.00405	3.3198	10.782	0.00122	0.30122	3.2479	247.06	820.21	2664.0	21
22	0.00311	3.3229	10.848	0.00094	0.30094	3.2646	321.18	1067.2	3484.2	22
23	0.00239	3.3253	10.900	0.00072	0.30072	3.2781	417.53	1388.4	4551.5	23
24	0.00184	3.3271	10.943	0.00055	0.30055	3.2890	542.80	1806.0	5940.0	24
25	0.00142	3.3286	10.977	0.00043	0.30043	3.2978	705.64	2348.8	7746.0	25
26	0.00109	3.3297	11.004	0.00033	0.30033	3.3049	917.33	3054.4	10094.	26
27	0.00084	3.3305	11.026	0.00025	0.30025	3.3106	1192.5	3971.7	13149.	27
28	0.00065	3.3311	11.043	0.00019	0.30019	3.3152	1550.2	5164.3	17121.	28
29	0.00050	3.3316	11.057	0.00015	0.30015	3.3189	2015.3	6714.6	22285.	29
30	0.00038	3.3320	11.068	0.00011	0.30011	3.3218	2620.0	8729.9	29000.	30
35	0.00010	3.3329	11.098	0.00003	0.30003	3.3297	9727.8	32422.	107960.	35
4F	0.00000	3.3333	11.111	0.0000	0.30000	3.3333	INF	INF	INF	INF

<i>i</i> = 40%				<i>i</i> = 40%			<i>i</i> = 40%			
Present sum, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.71429	0.7142	0.0000	1.00000	1.40000	0.4166	1.4000	1.0000	0.0000	1
2	0.51020	1.2244	0.5102	0.41667	0.81667	0.0000	1.9600	2.4000	1.0000	2
3	0.36443	1.5889	1.2390	0.22936	0.62936	0.7798	2.7440	4.3600	3.4000	3
4	0.26031	1.8492	2.0199	0.14077	0.54077	1.0923	3.8416	7.1040	7.7600	4
5	0.18593	2.0351	2.7637	0.09136	0.49136	1.3579	5.3782	10.945	14.864	5
6	0.13281	2.1679	3.4277	0.06126	0.46126	1.5811	7.5295	16.323	25.809	6
7	0.09486	2.2628	3.9969	0.04192	0.44192	1.7663	10.541	23.853	42.133	7
8	0.06776	2.3306	4.4712	0.02907	0.42907	1.9185	14.757	34.394	65.986	8
9	0.04840	2.3790	4.8584	0.02034	0.42034	2.0422	20.561	49.152	100.38	9
10	0.03457	2.4135	5.1696	0.01432	0.41432	2.1419	28.925	69.813	149.53	10
11	0.02469	2.4382	5.4165	0.01013	0.41013	2.2214	40.495	98.739	219.34	11
12	0.01764	2.4559	5.6106	0.00718	0.40718	2.2845	56.693	139.23	318.08	12
13	0.01260	2.4685	5.7617	0.00510	0.40510	2.3341	79.371	195.92	457.32	13
14	0.00900	2.4775	5.8787	0.00363	0.40363	2.3728	111.12	275.30	653.25	14
15	0.00643	2.4839	5.9687	0.00259	0.40259	2.4029	155.56	386.42	928.55	15
16	0.00459	2.4885	6.0376	0.00185	0.40185	2.4262	217.79	541.98	1314.9	16
17	0.00328	2.4918	6.0901	0.00132	0.40132	2.4440	304.91	759.78	1856.9	17
18	0.00234	2.4941	6.1299	0.00094	0.40094	2.4577	426.87	1064.7	2616.7	18
19	0.00167	2.4958	6.1600	0.00067	0.40067	2.4681	597.63	1491.5	3681.4	19
20	0.00120	2.4970	6.1827	0.00048	0.40048	2.4760	836.68	2089.2	5173.0	20
21	0.00085	2.4978	6.1998	0.00034	0.40034	2.4820	1171.3	2925.8	7262.2	21
22	0.00061	2.4984	6.2126	0.00024	0.40024	2.4865	1639.9	4097.2	10188.	22
23	0.00044	2.4989	6.2222	0.00017	0.40017	2.4899	2295.8	5737.1	14285.	23
24	0.00031	2.4992	6.2293	0.00012	0.40012	2.4925	3214.2	8033.0	20022.	24
25	0.00022	2.4994	6.2347	0.00009	0.40009	2.4944	4499.8	11247.	28055.	25
INF	0.00000	2.5000	6.2500	0.0000	0.40000	2.5000	INF	INF	INF	INF

<i>i</i> = 50%				<i>i</i> = 50%			<i>i</i> = 50%			
Present sum, <i>P</i>				Uniform series, <i>A</i>			Future sum, <i>F</i>			
<i>n</i>	<i>P/F</i>	<i>P/A</i>	<i>P/G</i>	<i>A/F</i>	<i>A/P</i>	<i>A/G</i>	<i>F/P</i>	<i>F/A</i>	<i>F/G</i>	<i>n</i>
1	0.66667	0.6666	0.0000	1.00000	1.50000	0.0000	1.5000	1.0000	0.0000	1
2	0.44444	1.1111	0.4444	0.40000	0.90000	0.4000	2.2500	2.5000	1.0000	2
3	0.29630	1.4074	1.0370	0.21053	0.71053	0.7368	3.3750	4.7500	3.5000	3
4	0.19753	1.6049	1.6296	0.12308	0.62308	1.0153	5.0625	8.1250	8.2500	4
5	0.13169	1.7366	2.1563	0.07583	0.57583	1.2417	7.5937	13.187	16.375	5
6	0.08779	1.8244	2.5953	0.04812	0.54812	1.4225	11.390	20.781	29.562	6
7	0.05853	1.8829	2.9465	0.03108	0.53108	1.5648	17.085	32.171	50.343	7
8	0.03902	1.9219	3.2196	0.02030	0.52030	1.6751	25.628	49.257	82.515	8
9	0.02601	1.9479	3.4277	0.01335	0.51335	1.7596	38.443	74.886	131.77	9
10	0.01734	1.9653	3.5838	0.00882	0.50882	1.8235	57.665	113.33	206.66	10
11	0.01156	1.9768	3.6994	0.00585	0.50585	1.8713	86.497	170.99	319.99	11
12	0.00771	1.9845	3.7841	0.00388	0.50388	1.9067	129.74	257.49	490.98	12
13	0.00514	1.9897	3.8458	0.00258	0.50258	1.9328	194.62	387.23	748.47	13
14	0.00343	1.9931	3.8903	0.00172	0.50172	1.9518	291.92	581.85	1135.7	14
15	0.00228	1.9954	3.9223	0.00114	0.50114	1.9656	437.89	873.78	1717.5	15
16	0.00152	1.9969	3.9451	0.00076	0.50076	1.9756	656.84	1311.6	2591.3	16
17	0.00101	1.9979	3.9614	0.00051	0.50051	1.9827	985.26	1968.5	3903.0	17
18	0.00068	1.9986	3.9729	0.00034	0.50034	1.9878	1477.8	2953.7	5871.5	18
19	0.00045	1.9991	3.9810	0.00023	0.50023	1.9914	2216.8	4431.6	8825.3	19
20	0.00030	1.9994	3.9867	0.00015	0.50015	1.9939	3325.2	6648.5	13257.	20
21	0.00020	1.9996	3.9907	0.00010	0.50010	1.9957	4987.8	9973.7	19905.	21
22	0.00013	1.9997	3.9935	0.00007	0.50007	1.9970	7481.8	14961.	29879.	22
23	0.00009	1.9998	3.9955	0.00004	0.50004	1.9979	11222.	22443.	44841.	23
24	0.00006	1.9998	3.9969	0.00003	0.50003	1.9985	16834.	33666.	67284.	24
25	0.00004	1.9999	3.9978	0.00002	0.50002	1.9990	25251.	50500.	100951.	25
INF	0.00000	2.0000	4.0000	0.0000	0.50000	2.0000	INF	INF	INF	INF

GENEL YÖNETİM

ŞEKİL: 2.2. LİNER GEMİ İŞLETMEÇİLİĞİ BÖLÜMLERİ VE ARALARINDAKİ İLİŞKİLER

GENEL SEKRETER

GENEL MÜDÜR

FİNANS DİREKTÖRÜ

TİCARİ BÖLÜM

ŞİRKET
SEKRETERLİĞİPERSONEL
BÖLÜMÜOPERASYON
BÖLÜMÜ

TEKNİK BÖLÜM

Muhasebeci
Plânlama
yöneticisi

Ticaret
müdürü

Yönetim
Gayrimenkul
Sekreterlik
Stoklar ve
hisse senet-
leri

Personel
müdürü

Filo
yöneticisi

Marine
bölümü

Yıllık muhasebe
Bütçeler
Bilgisayarlar
Maliyetler
Kredi kontrolü
Yönetim data-
ları

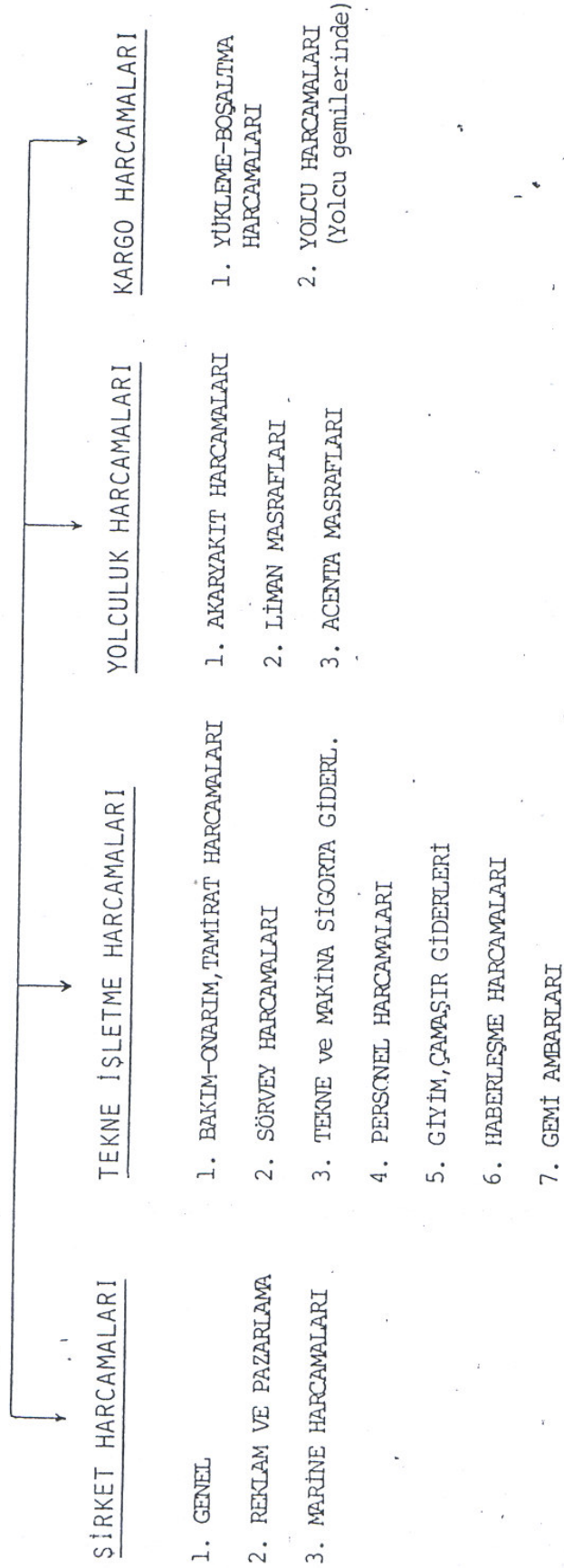
Reklâmlar
Kargo danış-
manlığı
Ticari
gelişmeler
Müşteri
ilişkileri
Dökümanasyon
Claims
Yol ücretleri
Navlun
acentaları
Pazar
araştırması
Deniz aşırı
acentalar
Oranlar
Ödemeler
Satışlar
Servis
yöneticileri
Seyahat
acentaları

Endüstriyel
ilişkiler
Yönetim
servisleri
Deniz
personeli
Kara
personeli
Personel
eğitimi
(training)

Kumanya
sağlama
Gemi
kiralama
Müşteriler
Dahili
navlun
Harici
navlun
Sigorta
Gemi alımı
Sefer
planlaması

Mirettebat
Gemilerin
idaresi ve
düzeni
Gemi
inşaatı
Gemi
overhaul
Gemi
sörveyleri
Stok
kontrolü

GEMİ İŞLETME MALİYETLERİ

ÖZGEÇMİŞ

Serdar Çolak, 1981 İstanbul doğumludur. İlk öğrenimini Hekim Oğlu Ali Paşa ilk öğretim okulunda tamamladıktan sonra orta okul ve lise eğitimine Davut Paşa Lisesinde devam etmiştir.1999-2004 yılları arasında İstanbul Teknik Üniversitesi Gemi İnşaatı ve Gemi Makinaları Mühendisliği bölümünden mezun olmuş ve lisans eğitimini tamamlamıştır. 2004 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Deniz Ulaştırma ve İşletme Mühendisliği bölümüne girmeye hak kazanmış, aynı zamanda Gemi İnşaatı ve Gemi Makinaları Mühendisi olarak iş hayatına başlamıştır.